STUDIU ASUPRA

APOCALIPSEI

William Kelly

© 1991 GUTE BOTSCHAFT Verlag,
GBV P.O.B. 80
D-6340 Dillenburg 2 Germany

CAPITOLUL l

Este vrednic de luat în seamă că apostolul Ioan a fost instrumentul ales de Dumnezeu pentru a ne comunica această scriere — ultima din Noul Testament, atît de diferită de evanghelia şi de epistolele aceluiaşi apostol. Dar nu este singura dată cînd lui Dumnezeu I-a plăcut să prezinte prin mijlocirea aceluiaşi scriitor subiecte care oferă cele mai mari contraste. Astfel, de exemplu, acela care este numit apostolul netăierii împrejur a fost totuşi martorul lui Hristos pe lîngă aceia care fuseseră iudei şi care erau în primejdie să se întoarcă la poruncile mozaice. Lui, si nu lui Petru sau lui Iacov, i-a fost încredinţat acest mesaj final şi hotărîtor al harului care invita pe evrei să rupă orice legătură cu o închinare pămîntească, pentru a se lipi de Hristos slăvit în cer. La fel, în gîndul lui Dumnezeu, apostolul Ioan, acest martor al harului si al adevărului care au venit prin Isus Hristos, era instrumentul cel mai potrivit pentru a descoperi judecăţile viitoare. Cauza morală a acestui fapt este limpede. Dacă Hristos este lepădat ca obiect al credinţei şi izvor unic al harului, El devine neapărat executorul judecăţii. Găsim acest adevăr stabilit într-un chip precis de Domnul însuşi în Evanghelia lui Ioan (capitolul 5).

După cum Hristos fusese lepădat altădată de poporul evreu, harul şi adevărul pe care El le adusese erau de asemenea pe punctul de a fi nerecunoscute si părăsite în întregime de aceia care purtau Numele lui Hristos pe pămînt. în aceste împrejurări, Ioan, mai mult ca oricare altul, era potrivit să desfăşoare înaintea noastră viziunile solemne ale judecăţilor prin care Dumnezeu avea să revendice drepturile disprețuite ale Fiului Său; judecăţi providenţiale mai întîi, apoi executate de Hris-tos care vine în persoană pentru a zdrobi pe vrăjmaşii Săi.

Astfel, cu toate că Evanghelia lui Ioan si Apocalipsa prezintă în forma lor, în subiectul lor si în concluziile lor, contrastele cele mai accentuate, mai presus de toate, aceste două cărţi aduc înaintea noastră Persoana Domnului Isus, ca fiind Acela în cinstea si spre slava Căruia Dumnezeu vrea să facă să tindă toate lucrurile. Acesta este motivul pentru care în orice vreme, dar mai ales în perioadele de încercări şi de persecuţii, unele suflete, incapabile poate de a pătrunde înţelesul viziunilor Apocalipsei, au găsit, privindu-L pe Hristos în această carte, o adîncă edificare şi o mîngîiere de nespus, în timp ce prea adesea comentariile savanţilor n-au făcut decît să-l usuce, adică să-l lipsească de seva sa.

Apocalipsa este „Descoperirea lui Isus Hristos, pe care Dumnezeu I-a dat-o". Hristos este privit ca om. Chiar în Evanghelia după Ioan, atît de plină de parfumul divinității Sale, această poziție vrednică de remarcat pe care Fiul lui Dumnezeu a luat-o este frecvent, dacă nu constant reamintită. El ne este prezentat aici ca Acela pe care Tatăl „L-a trimis" pe pămînt si care trăieşte „prin Tatăl" (Ioan 6.57). în Apocalipsa îl vedem cu adevărat om, fie în cer, fie pe pămînt. în Evanghelia lui Ioan, Isus spune că Tatăl I-a dat să aibă viața în El însuşi (Ioan S). Nimic nu arată mai bine cît de deplin acceptă El poziția de om la care S-a coborît. în El era viața; mult mai mult, El era această viață veşnică care era la Tatăl înainte de întemeierea lumii; şi cu toate acestea, devenit om prin puterea harului lui Dumnezeu, toate cuvintele Sale sînt în armonie cu această umilă poziție pe care El a luat-o aici pe pămînt. În slavă, El este absolut la fel, cum îl arată cartea de care ne ocupăm.

„Descoperirea lui Isus Hristos, pe care I-a dat-o Dumnezeu, ca să arate robilor Săi..." Aceasta este calificarea dată acelora cărora se adresează descoperirea. Nu este vorba aici despre titlul de copii ai lui Dumnezeu care le aparține deoarece au crezut în Numele Domnului Isus! Aceasta caracterizează Evanghelia care, într-un chip special, este descoperirea harului si a adevărului în Isus Hristos, Fiul unic al Tatălui. În Apocalipsă, Dumnezeu face cunoscut ceea ce El va arăta „robilor" Săi, lucrurile care trebuie să se întimple în curînd; şi acest titlu de robi se potriveşte tot atît de bine nouă, creştinilor, cît şi acelora care vor fi cu Dumnezeu într-o altă legătură, după ce noi vom fi fost plecați din lume. Nu este vorba de a descoperi lucrurile care erau în Hristos înainte de toti vecii, ci de a dezvălui marile fapte prin care Dumnezeu este pe punctul de a arăta lumii slava primului-născut.

„Şi El le-a făcut-o cunoscut prin semne, trimițînd prin îngerul Său la robul Său Ioan." Nu fără dreptate un înger este întrebuințat aici, pentru a comunica descoperirile lui Dumnezeu. Evanghelia ne vorbeşte despre viața veşnică care este în Fiul şi care, prin har, este dată credinciosului. De aceea vedem aici că Duhul Sfînt singur poate să administreze şi să facă să fie cu folos o astfel de favoare, după sfaturile lui Dumnezeu şi dispozițiile pe care dragostea Sa le-a luat. Dar aici avem viziuni — viziunile căilor judecătoreşti ale lui Dumnezeu si a judecății pe care avea să o atragă asupra omului nelegiuirea sa crescîndă. Iată de ce „El le-a făcut-o cunoscută, trimițînd prin îngerul Său, la robul Său Ioan."

Avem aici o deosebire vrednică de luat în seamă între Evanghelia lui Ioan şi Apocalipsă.

În Evanghelie, Ioan fără îndoială vorbeşte ca unul care a văzut pe Domnul, care a trăit alături de El si care poate să dea chezăşie personal despre ceea ce ne comunică; dar el nu vorbeşte decît rar despre sine însuşi şi, cînd o face, se şterge în aşa fel pe sine însuşi, încît s-a pus în discuţie dacă este el cu adevărt „ucenicul pe care îl iubea Isus". Această concluzie este inexactă, dar faptul că s-a putut trage o astfel de concluzie arată cît de puţin scriitorul s-a impus. Noi regăsim aceasta într-un fel şi mai caracteristic în epistolele lui Ioan, care, fie că se adresează totalităţii comunităţii creştine, unei familii sau unui prieten, au drept ţintă unică să pună pe copiii lui Dumnezeu, prin mijlocirea lui Hristos, în părtăşie directă cu Dumnezeu însuşi. Un apostol insuflat scrie, şi diferitele mădulare ale familiei lui Dumnezeu, ca şi slujitorii lui Dumnezeu, sînt recunoscuţi la locul care le aparţine. Dar în acelaşi timp, scriitorul însuşi dispărînd, pentru a spune astfel, Acela care este Dumnezeu si Tată învaţă, mîngîie şi înştiinţează direct pe ai Săi.

Nu este aşa în Apocalipsă. Dumnezeu dă o descoperire lui Isus, Isus o transmite prin îngerul Său robului Său Ioan şi prin el altor robi. Iată un fel de comunicare cu totul excepţională în Noul Testament.

Pentru ce Dumnezeu nu ne arată El aici direct căile Sale şi nu ni Se adresează într-un fel nemijlocit, cum o face în alte părti? Motivul este pe cît de solemn, pe atît de plin de învăţăminte. Găsim ceva asemănător în Vechiul Testament. Dumnezeu nu Se adresează aici totdeauna direct poporului Său. El a făcut-o la origine, cînd cu gura Lui însăşi El a rostit cele zece porunci; dar mai tîrziu El S-a slujit de mijlocitori. De obicei Dumnezeu trimitea lui Israel soli şi anume profeţi care vorbeau în Numele Domnului. Mai întîi ei se adresau întregului popor; dar a venit timpul cînd înştiinţarea lui Dumnezeu, cu toate că era destinată să fie comunicată întregului popor, nu i-a fost trimisă direct, ci a fost încredinţată unui singur martor, Daniel, ales dintre toti.

Examinînd ceea ce a adus această schimbare în căile lui Dumnezeu cu privire la Israel, găsim cheia schimbării asemănătoare care se observă cînd trecem de la restul Noului Testament la Apocalipsă. Cînd fiii lui Israel se îndepărtaseră de Dumnezeu şi cînd, în ochii Săi, această nepăsare a fost totală şi definitivă, cînd nu numai cele zece seminţii, ci chiar Iuda şi casa lui David, ultima legătură între Dumnezeu şi poporul Său, dăduseră greş, atunci Dumnezeu nu Se mai adresează poporului, ci unui singur slujitor ales si credincios, din care El a făcut martorul Său. Era un semn sigur că, pentru prezent, totul se sfîrşise şi că nu mai exista legătură directă între Dumnezeu şi un popor pe care El nu mai putea să-l recunoască drept al Său.

Ce gravitate în această situaţie! Dar în vremurile cele mai grele chiar, Dumnezeu Se arată credincios. Ar fi cu totul greşit să gîndim că, cu toată trista stare de lucruri în care se găsea Israel, Daniel şi cei trei prieteni ai săi au fost personal mai puţin plăcuţi lui Dumnezeu decît David. Ochii Săi se odihneau plini de har şi cu o extremă mulţumire asupra unui slujitor care răspundea propriilor Sale sentimente pentru poporul Său. Tocmai din cauza aceasta Daniel a primit de la Dumnezeu o favoare atît de excepţională. Şi într-un sens, era mai bine să fii Daniel în mijlocul ruinelor, decît să ocupi cea mai bună poziţie într-o vreme de prosperitate. Este o mai mare dovadă de credincioşie să rămîi neclintit în mijlocul neorînduielii, decît atunci cînd totul îşi urmează cursul său regulat. Harul se ridică totdeauna la înălţimea fiecărei greutăţi.

Să aplicăm acum ceea ce am spus la timpul de faţă si la împrejurările prezente. Cît este de serios să ne gîndim că în vremea lui Ioan chiar, Biserica lui Dumnezeu intrase într-o stare de lucruri asemenea aceleia despre care am vorbit relativ la Israel. Poziţia lui Ioan este asemănătoare aceleia a lui Daniel. Lui i se adresează comunicările Domnului Isus, în timp ce Biserica, care purta încă pe pămînt numele lui Hristos, este lăsată deoparte. Harul era încă acolo pentru a trezi si îndemna, totuşi Isus nu Se adresează decît robului Său Ioan şi nu Bisericii. Chiar scrisorile din Apocalipsă, capitolul 2 şi capitolul 3, nu sînt trimise direct adunărilor, ci îngerilor lor. Totul ne aşază astfel sub impresia acestui serios adevăr în legătură cu starea Bisericii.

Ioan, „a mărturisit despre Cuvîntul lui Dumnezeu şi despre mărturia lui Isus Hristos, toate lucrurile pe care le-a văzut" (Apocalipsă 1,2). Aceste cuvinte nu înseamnă adevărul în general, nici Evanghelia îndeosebi, cu toate că este neîndoielnic că Ioan a predicat Evanghelia şi că el a hrănit Biserica cu ajutorul adevărului în întregime. Dar nu este acesta subiectul Apocalipsei, nici înţelesul acestor cuvinte. Aici totul este limitat la ceea ce Ioan a văzut. Această remarcă este importantă pentru a înţelege forţa acestui pasaj şi caracterul cărţii. Astfel, dincolo de ceea ce apostolul avea în comun cu ceilalţi creştini şi ceea ce el primise deja pentru a le-o cominica în lunga sa viaţă predată în slujba lui Hristos, el primeşte acum cuvîntul lui Dumnezeu şi mărturia lui Hristos sub un nou aspect.

De aici rezultă că numai o necredinţă neştiutoare poate să trateze în chip uşuratic sau nepăsător viziunile apocaliptice, deoarece ca şi Evangheliile şi epistolele, ele sînt cuvîntul lui Dumnezeu şi mărturia lui Isus Hristos, prezentate aici, este adevărat, sub forma profetică care se potrivea scopului pe care Dumnezeu Şi-l propunea. Astfel se găseşte judecată lămurit tendinţa prea

comună de a considera Apocalipsă ca avînd o valoare îndoielnică şi o autoritate nesigură si nu putem decît să dezaprobăm cu o dreaptă indignare pe aceia care, savanți poate în felul lumii, nu s-au temut, în nebunia lor, să atace această carte. Trebuie să fim de acord, fără îndoială, că Apocalipsa nu este destinată zidirii directe a creştinului, în poziția care este proprie lui. Dar ea nu este pentru aceasta mai putin cuvîntul lui Dumnezeu si mărturia lui Isus Hristos şi, ca atare, zideşte indirect, vestind soarta care aşteaptă pe aceia care disprețuiesc pe Dumnezeu şi fac voia lor proprie în ciuda Descoperirii Sale.

Cuvintele celui de al treilea verset, de o forță care cuprinde pe toti credincioşii din aceste timpuri si din acelea care vor urma, tind la acelaşi scop. Nu par ele anume scrise totodată pentru încurajarea slujitorilor lui Hristos si pentru condamnarea dinainte a îndoielilor şi a împotrivirilor copilăreşti ale necredinței?

„Ferice de cine citeşte şi de cei care ascultă cuvintele acestei prorocii şi păzesc cele scrise în ea, căci timpul este aproape!", acesta este motivul care ne este dat pentru a păzi lucrurile scrise în profeție: şi noi trebuie să le cîntărim cu seriozitate. Nu, cum se afirmă adesea, pentru că noi ne găsim în mijlocul împrejurărilor prezise sau pentru că creştinii (şi Biserica) vor avea de trecut prin necazurile pe care le descrie profeția. Această carte chiar ne arată Biserica luată în cer, dincolo de scena necazurilor şi a judecăților. Nu; motivul care ne este dat în versetul 3 este sfînt, în mod remarcabil potrivit celor care merg prin credință şi nu prin vedere şi în întregime liber de orice considerație egoistă. „Vremea este aproape"; deci ea n-a sosit, pentru ca noi să avem să o srăbatem în întregime sau în parte, dar ea este aproape. De aceea Dumnezeu scrie pentru a ne mîngîia a ne îndemna şi, într-un fel general, pentru a ne binecuvînta, oricare ar fi nevoile noastre. El socoteşte ca sigur că noi ne interesăm de tot ceea ce El binevoieşte să ne aducă la cunoştință. Este fals principiul care pretinde că noi nu putem să scoatem folos decît din lucrurile care ne privesc personal şi din împrejurările actuale prin care noi trecem.

După prefață (versetul 1-3) vine salutul, a cărui formă deosebită se potriveşte perfect cărții Apocalipsei. „Ioan, către cele şapte biserici care sînt în Asia". Această adresă diferă în întregime de acelea pe care le găsim în alte cazuri. Îl vedem pe apostolul Pavel, că scrie sfinților din cutare sau cutare localitate, unei adunări sau chiar adunărilor dintr-un ținut; dar numai aici este vorba de un număr hotărît de adunări şi de un număr a cărei semnificație simbolică este bine cunoscută. În limbajul profetic sau simbolic şapte înseamnă în mod invariabil desăvîrşirea spirituală. Cu toate că

este în afară de îndoială că scrisorile pe care le găsim aici au fost adresate în mod literal adunărilor menționate, pare tot atît de sigur că răsunetul lor este cu mult mai întins. Cele şapte adunări din Asia au fost alese şi scrise în aşa fel ca să prezinte acelora care au urechi de auzit, ciclul complet al mărturiei Domnului aici pe pămînt atîta vreme cît va exista ceea ce, ca răspundere, dacă nu ca realitate, va avea caracterul de biserică. Oricît de slabă şi de mizerabilă poate fi starea de lucruri, există totuşi o mărturie ecleziastică a cărei urmă noi n-o mai găsim începînd din capitolul 4. Deci numai atîta timp cît există aici pe pămînt responsabilitatea Bisericii, aceste epistole îşi găsesc aplicarea lor.

„Ioan, către cele şapte biserici care sînt în Asia: „Har si pace de la Cel care este, Cel care era şi Cel care vine". Salutarea nu este aici din partea Dumnezeului şi Tatăl Domnului nostru Isus Hristos, ca în cea mai mare parte a epistolelor Noului Testament, ci din partea lui Dumnezeu privit în esența Sa, Acela care este neschimbat, care există totdeauna Acelaşi, care este şi care era si care vine. Aceasta leagă existența Sa prezentă cu viitorul ca si cu trecutul.

„Şi de la cele şapte Duhuri care stau înaintea scaunului Său de domnie". Duhul Sfînt este înfățişat aici sub un punct de vedere cu totul diferit de acela care se găseşte în celelalte părți ale Noului Testament. Este o aluzie evidentă la pasajul din Isaia 11.2, unde se găseşte descrisă puterea înşeptită a Duhului Sfînt în legătură cu cîrmuirea, persoana şi împărăția lui Mesia, dar ea este aplicată aici într-un chip mult mai larg şi care se potriveşte scopului profetiei apocaliptice.

Aceeaşi remarcă se aplică tuturor citatelor din Vechiul Testament sau aluziilor care sînt făcute la ele în Apocalipsă. Se întîlnesc foarte des pasaje care se referă la lege, la psalmi sau la profeți, dar nu este niciodată o simplă repetiție. Aceasta ar avea drept urmare de a ne lipsi de Apocalipsă, în loc de a ne face să înțelegem şi să strîngem pentru folosul nostru învățăturile deosebite pe care ea le cuprinde. Dacă identificăm Ierusalimul lui Isaia cu Noul Ierusalim al lui Ioan, sau dacă se pretinde că Babilonul lui Ieremia este acela din Apocalipsă, se pierde învățătura specială pe care Dumnezeu a vrut să ne-o dea în această carte. Aceasta este una din principalele cauze ale confuziei în studiul Apocalipsei. Pe de altă parte, dacă nu plecăm de la descoperirile Vechiului Testament privitor la Ierusalim şi Babilon sau, în general, de la învățăturile profeților, nu putem să apreciem sau chiar să pricepem totalitatea Apocalipsei. A despărți absolut Noul Testament de Vechiul este o greşeală aproape tot atît de mare ca şi de a nu vedea în Noul decît o simplă repetiție a Vechiului.

Există între ele o înlănțuire divină şi era în gîndul Duhului ca unul să se refere la celălalt; dar Apocalipsa are un înțeles mult mai întins şi reprezintă un carecter mult mai adînc.

Lucrurile sînt privite aici după ce Duhul Sfînt a luat locul Său în creştini şi în Biserică pe pămînt si, mai presus de toate, după ce Fiul lui Dumnezeu S-a arătat, a făcut cunoscut pe Dumnezeu Tatăl şi a împlinit răscumpărarea. Iată pentru ce, dacă vrei să dai Apocalipsei adevăratul său înțeles, trebuie să ții cont de plinătatea de lumină divină răspîndită prin persoana şi lucrarea lui Hristos, ca şi prin prezența Duhului în Biserica lui Dumnezeu.

Cele şapte duhuri reprezintă deci plenitudinea şi desfăşurarea perfectă a puterii Duhului Sfînt lucrînd în căile conducătoare ale lui Dumnezeu. Pretutindeni unde ea este astfel prezentată, contextul arată la ce se aplică această putere a Duhului. Astfel, în capitolul 3, ea este în legătură cu Hristos ocupîndu-Se de Biserică; în capitolul 5, ea este în legătură cu pămîntul; dar nu se găseşte niciodată în Apocalipsă Duhul Sfînt văzut în unitatea Sa şi formînd Biserica într-un singur trup. Noi nu-L vedem astfel decît în epistolele apostolului Pavel, unde creştinul este privit în propria sa sferă ca mădular al trupului lui Hristos.

„Şi de la Isus Hristos, martorul credincios, Cel întîi-născut din morți, Domnul împăraților pămîntului!" Dumnezeu ca atare a fost deci introdus în caracterul pe care El îl are în Vechiul Testament; Duhul Sfînt ne-a fost înfățişat în acelaşi fel si tot aşa este cu Domnul nostru Isus Hristos, cum vom vedea. Nimic nu este mai izbitor, mai ales cînd ne amintim care este autorul acestei cărți, decît de a vedea că nu este făcută nici o mențiune despre legătura lui Dumnezeu cu ai Săi, ca fiind copiii Săi. Nicăieri nu se găseşte aici descoperirea harului. Isus Hristos apare ca „martorul credincios". Aceasta este evident ceea ce El a fost pe pămînt şi, cu toate că sub o formă diferită, tocmai acesta este subiectul pe care Ioan îl tratează peste tot. Apostolul Pavel îl priveşte mai ales pe Isus glorificat în cer, dar Ioan se preocupă totdeauna să-L arate pe Hristos în legătură cu ceea ce El a fost aici pe pămînt. Dacă-L vede sus ca pe Cel care este Mielul, este Mielul care a suferit si care a fost înjunghiat pe pămînt. În înviere, El este Cel întîi-născut dintre cei morți, dar tot pe pămînt; si caracterul Său de „Domnul împăraților pămîntului" nu va fi descoperit decît atunci cînd va veni din cer aici pe pămînt. Dar, în diferitele caractere sub care Domnul Isus ne este înfățişat aici, tot ce are legătură cu poziția Sa cerească este cu grijă lăsat în afară. Noi nu găsim nici ceea ce îl leagă de creştin aici pe pămînt, adică mijlocirea Sa pe lîngă Dumnezeu, cu toate că El apare sub acest caracter pentru alții în capitolul 8.

Domnul Isus este deci înfățișat numai în ceea ce se referă la pământ, chiar cînd este vorba de învierea Sa si pentru acest motiv ca om, El este aşezat în ultimul loc înaintea noastră.

Dar atunci se aude deodată glasul creştinului, între-rupînd curentul gîndurilor cărții, înainte ca viziunile să înceapă; la fel, cînd ele au luat sfîrşit, se aude dorința miresei. Cu toate că Isus nu este înfățișat în legătura în care noi Îl cunoaştem ca creştini, El este Acela pe care noi îl iubim si Numele Său a fost de ajuns pentru a mişca inima care se descarcă în expresii de adorare şi de dragoste. „A Lui, care ne iubeşte, care ne-a spălat de păcatele noastre în sîngele Său si a făcut din noi o împărăție, preoți pentru Dumnezeul Său si Tatăl Lui să fie slava şi puterea în vecii vecilor! Amin" (versetul 5,6). Aceasta este manifestarea de sentimente a inimii care găseşte în Isus toată desfătarea sa.

Dar, ca să nu micşoreze ceva din ceea ce va fi Isus pentru aceia care nu sînt cu El în această legătură si această apropiere binecuvîntate, versetul următor dă un avertisment potrivit cu totalitatea cărții. „Iată, El vine cu norii, şi orice ochi îl va vedea; si cei care L-au străpuns. Şi toate semințiile pământului vor plînge din pricina Lui. Da, Amin!" (versetul 7). Aceasta nu are nimic a face cu prezența Sa pentru noi; dar după cîntarea de laudă care parcă a scăpat fără voie din inima alor Săi, vine mărturia care se aplică altora. Hristos vine pentru judecată, Hristos văzut de toți şi, dacă există vreo deosebire, se vede în raport cu groaza de nespus a celor care L-au străpuns (adică iudeii). „Eu sînt Alfa si Omega", zice Domnul Dumnezeu, Cel care este, Cel care era si Cel care vine, Cel Atotputernic " (versetul 8). Acela care este Cel dinții şi Cel de pe urmă, cuprinzînd toate lucrurile în gîndul Său, cînd El comunică ceea ce poate fi dat omului, El este Acela care vorbeşte, Domnul Dumnezeu, Cel veşnic. El pune astfel chiar de la început sigiliul Său pe această carte.

„Eu, Ioan, fratele vostru şi împreună cu voi părtaş la necaz, la împărăție si la răbdarea lui Isus, mă aflam în insula numită Patmos, pentru Cuvîntul lui Dumnezeu si pentru mărturia lui Isus Hristos" (versetul 9).

Autorul cărții se prezintă el însuşi într-un fel cu totul potrivit cu mărturia pe care este chemat să o dea şi cu tot ceea ce va desfăşura mai tîrziu înaintea ochilor noştri. Toată cartea prezintă pe sfinți trecînd prin necazuri. Ei sînt priviți nu ca mădulare ale trupului lui Hristos, care este Biserica, ci ca părtaşi la împărăția Sa şi la răbdarea Sa. în această poziție, ei suferă pentru Cuvîntul lui Dumnezeu şi pentru mărturia lui Isus Hristos. Ioan, personal, se bucura din plin de poziția sa în Hristos, nimic nu-i lipsea din favorurile care aparțin creştinului şi Bisericii, dar aici

el nu reprezintă numai pe creştini; el este părtaş cu sfinții, unei epoci care va urma după epoca noastră, la sfîrşitul acestei perioade, şi pentru care el a primit comunicări speciale. El nu vorbeşte deci despre el aici ca părtaş la făgăduințele lui Dumnezeu în Hristos, în Evanghelie, cu toate că aceasta este adevărat, ci numai ca avînd parte la împărăție si la răbdarea lui Isus Hristos. Aceasta de altfel este adevărat pentru noi toți, dar noi avem în plus legătura noastră specială cu Hristos ca mădulare ale trupului Său, ceea ce nu va fi pentru sfinții din vremurile din urmă; şi ceea ce Ioan pune în evidență este tocmai ce aparține lor. „în ziua Domnului eram în Duhul" (versetul 10). A arăta că Ioan era în poziția creştină, pare să fie unul din motivele pentru care I-a plăcut lui Dumnezeu să-i dea viziunile acestei cărți în ziua Domnului sau ziua „duminicală". Aceasta este ziua caracteristică a creştinului, ziua aniversară a binecuvântării care îl deosebeşte, ziua care ar trebui să umple în chip cu totul deosebit inima sa de bucurie. Aceasta este prima zi a unei noi creații şi a învierii, a harului, şi nu a şaptea zi, a odihnei creației şi a legii.

În acea zi, autorul insuflat, Ioan, a fost sub puterea Duhului Sfînt pentru a primi şi a descoperi viziunile care aveau să treacă prin fața lui. Orice intrare trebuia să fie închisă pentru impresiile care vin de la obiectele exterioare, pentru ca el să poată primi ceea ce Dumnezeu era pe punctul de a-i arăta. „Şi am auzit înapoia mea un glas puternic, ca al unei trîmbițe". Faptul că glasul se aude înapoia lui Ioan este semnificativ. Profeția poartă mai degrabă privirile înainte, spre viitor; dar trebuie mai întii să arunce o privire înapoi şi să afle ce judecată rostea Domnul asupra acelora care purtau Numele Său pe pămînt, asupra creştinătății. „... un glas puternic ca al unei trîmbițe, spunînd: „Ce vezi, scrie într-o carte şi trimite-o celor şapte biserici". Ceea ce va spune glasul care s-a auzit înapoia lui Ioan este exclusiv pentru cele şapte biserici. Cînd mai tîrziu (capitolul 4.1) un alt subiect este introdus, acelaşi glas îi zice: „Suie-te aici si-ți voi arăta lucrurile care trebuie să se întimple după acestea". Privirile profetului sînt atunci îndreptate spre lucrurile viitoare.

„Ce vezi, scrie într-o carte şi trimite-o celor şapte biserici: la Efes, Smirna, Pergam, Tiatira, Sardes, Filadelfia şi Laodiceea". M-am întors să văd glasul care-mi vorbea. Şi cînd m-am întors, am văzut şapte sfeşnice de aur". Cum aflăm mai departe, acestea sînt cele şapte biserici, văzute după gîndul Domnului cu privire la ele, adică înfățişîndu-le potrivit cu dreptatea divină; iată de ce lămpile sînt de aur. Regăsim peste tot acest principiu, că în ochii lui Dumnezeu noi sîntem măsurați după poziția care ne este dată; dar acest principiu caracterizează în mod deosebit scrierile lui Ioan. De exemplu pentru creştin, măsura nu este deloc legea; aceasta era pentru evrei; pentru noi, este

Hristos însuşi. „Cine zice că rămîne în El, trebuie să umble si el cum a umblat Isus" (l Ioan 2.6). Creştinul deci nu trebuie să meargă ca un israelit, potrivindu-şi mersul după lege, ci amintindu-şi că el este din cer, nu mai este sub lege, ci sub har. Rostul acestui principiu este foarte clar şi simplu. Felul în care noi trebuie să lucrăm este în legătură cu poziția noastră şi cu legăturile în care noi ne găsim aşezați. Un slujitor trebuie să se poarte cum se cuvine unui slujitor şi, dacă eu sînt stăpîn, purtarea unui slujitor nu este regula mea de purtare. A confunda diferitele legături (relații) este un rău; a le neglija, o pagubă; a le tăgădui este fatal. Oricare ar fi poziția în care I-a plăcut lui Dumnezeu să ne aşeze, harul si puterea lui Dumnezeu sînt posibilitatea noastră pentru a ne face să mergem într-un fel care să fie în armonie cu această poziție.

Dar să remarcăm bine că nu este vorba despre relații de convenție pe care omul le-a stabilit. Viața în Hristos ne scoate în principiu din deşertăciunile acestei lumi. A ne coborî la nivelul lumii nu înseamnă a merge ca Hristos; este a căuta, cu ajutorul unei poziții pămînteşti, să scăpăm de o parte din renunțarea pe care Hristos o cere de la noi ca martori ai Săi şi care, în realitate, este o binecuvîntare pentru noi. Nu este deci vorba despre dorințele şi sentimentele omului firesc, ci de ceea ce Hristos a pus în noi. Dacă L-ai văzut pe Fiul lui Dumnezeu şi dacă ai crezut în El, dacă prin har ai aceeaşi viață ca cea care era în El, încît faptul acesta să fie „adevărat în El şi în tine", nu există atunci, pentru creştin, altă măsură decît Hristos însuşi.

Aşa este cu cele şapte sfeşnice de aur. Totul trebuie să fie şi era măsurat după gîndul lui Dumnezeu şi după poziția în care El aşeza bisericile. Regula lor era asemănarea cu Dumnezeu descoperit în Hristos. De aceea ele sînt înfățişate sub figura unor sfeşnice de aur. „Am văzut şapte sfeşnice de aur şi în mijlocul celor şapte sfeşnice pe Cineva care semăna cu Fiul Omului, îmbrăcat cu o haină lungă pînă la picioare şi încins la piept cu un brîu de aur. Capul şi părul Lui erau albe ca lînă albă, ca zăpada; ochii Lui erau ca para focului; picioarele Lui erau ca arama aprinsă, arzînd într-un cuptor; si glasul Lui era ca vuietul unor ape multe. În mîna Lui cea dreaptă avea şapte stele. Din gura Lui ieşea o sabie ascuțită cu două tăişuri; si fața Lui era ca soarele, cînd străluceşte în puterea lui." Domnul Isus, căci El, cum ştim, Se arată lui Ioan sub aceste trăsături, nu este văzut în activitatea slujbei. A avea haina scoasă şi a fi încins la mijloc erau semne ale slujbei, în timp ce aici haina este largă, coborîndu-se pînă la picioare. El Se înfățişează îmbrăcat ca judecător, ca Fiul Omului căruia I s-a dat toată judecata (Ioan 5.22,27). Dar iată o trăsătură care singură ar fi de ajuns să trădeze pe Ioan ca fiind scriitorul acestei cărți. Acela pe care el îl vede sub aparența

Fiului Omului este îmbrăcat cu atributele distinctive ale Celui Bătrîn de zile (Daniel 7). În timp ce Daniel văzuse pe Cel Bătrîn de zile sub un aspect cu totul diferit, Ioan îi vede reuniți în aceeaşi persoană. Hristos este om, dar omul pe care Ioan îl vede astfel este o persoană divină, Dumnezeul Cel veşnic însuşi. Astfel Ioan nu poate pierde din vedere slava divină a lui Isus, chiar cînd subiectul de care urmează să se ocupe este judecata şi cînd împărăția este pretutindeni pusă în evidență.

Acest pasaj ne arată o întreită slavă a lui Hristos: ceea ce îi este personal, ceea ce îi este relativ şi ceea ce îi este oficial. Dar există ceva mai mult. Ioan zice: „Cînd L-am văzut, am căzut la picioarele Lui ca mort. El Şi-a pus mîna dreaptă peste mine, spunînd: „Nu te teme! Eu sînt Cel dintîi si Cel de pe urmă". Astfel de expresii nu se pot aplica decît unei persoane divine. Acela care este Cel dintîi este neapărat Dumnezeu, şi ca atare El trebuie de asemenea să fie Cel de pe urmă. Isus spune aceste cuvinte despre El însuşi; mai mult, El adaugă: „Cel viu. Am fost mort" (literal tradus: „am devenit mort"). Expresia este cea mai tare cu putință pentru a pune sub ochii noştri nu simplul fapt că a murit, ceea ce noi găsim în altă parte, dar că El a murit printr-un act al propriei Sale voințe. A muri pare cu totul nepotrivit cu persoana slăvită care tocmai a fost descrisă, dar El a devenit ceea ce nu era o necesitate a firii Sale. Acesta pare a fi înțelesul acestor cuvinte si aceasta este grija cu care Duhul Sfînt veghează să facă să iasă în relief slava lui Hristos, chiar în aceea ce ne vorbeşte despre adîncimile smereniei Sale. „Am fost (devenit) mort; şi iată, sînt viu în vecii vecilor şi Eu țin cheile morții şi ale Locuinței morților". Nimeni nu se coboară în Locuința morților (hades) fără să fi trecut prin moarte; aceasta se referă la trup, aceea la duhul despărțit de trup.

„Scrie, deci, cele ce ai văzut, cele ce sînt şi cele care vor fi după acestea". Avem în aceste cuvinte cele trei mari despărțituri (diviziuni) ale cărții, lucru evident şi cunoscut aproape oricărui cititor. Lucrurile pe care Ioan le-a văzut sînt persoana şi slava lui Hristos în legătura Sa cu ceea ce descoperă Apocalipsa. Aceasta este ceea ce am arătat deja.

„Lucrurile care sînt" prezintă tabloul condiției Bisericii în timpul existenței sale aici pe pămînt. Noi o găsim dezvoltată în scrisorile către cele şapte biserici. Expresia „care sînt" este foarte izbitoare în ceea ce ea pare să indice că bisericile trebuiau într-un fel oarecare să continue a exista. Noi putem acum să înțelegem puterea acestor cuvinte, cu toate că este posibil că în zilele lui Ioan să nu li se fi dat o atît de mare importanță.

Există un alt punct de vedere din care se poate privi cartea Apocalipsei. Este cel de a lua „lucrurile care sînt", adică bisericile, ca deja trecute şi terminate şi de a privi profeția ca urmînd actualmente cursul său. Eu mă gîndesc că în adevăr era în intenția lui Dumnezeu de a ne prezenta acest dublu aspect. Fără a intra în nici un amănunt privitor la acest fel de a vedea, am crezut că trebuie să-l menționez, ca şi pe acela după care „lucrurile care trebuie să se întîmple după acestea", nu încep decît atunci cînd nu mai există nimic la care condiția de Biserică să fie aplicabilă.

„Taina celor şapte stele pe care le-ai văzut în mîna Mea dreaptă şi a celor şapte sfeşnice de aur: cele şapte stele sînt îngerii celor şapte biserici şi cele şapte sfeşnice sînt şapte biserici" (versetul 20). În fiecare epistolă Domnul Se adresează „îngerului". Pe cine trebuie să înțelegem prin aceasta? Cine este acela care este arătat sub acest nume? Mai întîi să observăm că nu găsim nicăieri în Noul Testament această expresie întrebuințată ca un titlu oficial dat cuiva: dar nu trebuie să ne mirăm de a o întîlni aici unde totul este în afară de formele obişnuite. Ea se potriveşte unei cărți profetice ca Apocalipsa.

Arată asemenea cu ceea ce noi numim în mod obişnuit o ființă îngerească? Nu gîndesc aşa, cînd este vorba de îngerii bisericilor. Este altceva cînd, în această carte, este vorba despre „îngerul care are putere asupra focului" sau de îngerul lui Isus, într-un sens asemănător cu acela de „îngerul Domnului" în Vechiul Testament. Înțelegem de asemenea foarte bine că o ființă îngerească slujeşte de întermediar între Domnul şi servitorul său Ioan. Dar nu este tot aşa cînd este vorba de îngerul cutărei sau cutărei Biserici. Ar fi ceva jignitor să presupunem că Hristos a adresat prin mijlocirea lui Ioan o scrisoare unui înger, luînd acest cuvînt în înțelesul uzual si literal. Pentru cei care o înțeleg astfel, există aici o dificultate pe care nu e uşor să o rezolvăm.

înțelesul cuvîntului „înger" mi se pare a fi următorul în cazul care ne preocupă. Acest termen, înțelesul său general este întrebuințat pentru a arăta un „reprezentant", fie că este vorba sau nu de o ființă îngerească şi astfel Domnul Se serveşte de el adresîndu-Se bisericilor. Îngerul este deci ceea ce reprezintă fiecare biserică.

Noi ştim că în anumite cazuri acest cuvînt arată efectiv pe un reprezentant în sensul literal ca, de exemplu, cînd Ioan Botezătorul trimite cîțiva din ucenicii săi. Ei sînt pe lîngă Isus reprezentanții învățătorului lor: în mesajul lor, ei expun gîndul lui. Totuşi să observăm că expresia are un înțeles putin diferit, cînd este vorba de adunări care, cel putin din cîte cunoaştem, nu trimiseseră soli.

Dacă, deci, rămînem la înțelesul abstract al acestei expresii „îngerul bisericii", cred că trebuie să-1 înțelegem astfel: Domnul nu avea neapărat în vedere un bătrîn sau un învățător al bisericii, ci pe cineva care putea să fie unul si altul, care înaintea Lui, în gîndul Său, reprezenta cu adevărat starea bisericii si care era într-un fel special legat de responsabilitatea acestei stări. Acesta putea fi una sau poate mai multe persoane.

CAPITOLUL 2

„Îngerului Bisericii din Efes scrie-i: „Iată ce zice Cel care tine cele şapte stele în mîna Lui cea dreaptă şi Cel care umblă prin mijlocul celor şapte sfeşnice de aur „(versetul 1). Aici ne găsim evident pe un teren larg, unde toate caracterele sînt generale. Această primă scrisoare priveşte starea mărturiei creştine pe pămînt sub forma sa cea mai întinsă şi, cum se presupune, chiar din zilele apostolului Ioan. în consecință Domnul Se prezintă El însuşi acestui larg punct de vedere. El tine cele şapte stele în mîna Lui cea dreaptă si merge prin mijlocul celor şapte sfeşnice de aur. Aceasta este poziția Sa care decurge din legătura Sa cu îngerii, adică cu cei care, în ochii Săi, reprezintă moralmente bisericile, şi legătura Sa chiar cu aceste biserici.

Steaua este ceea ce avea o acțiune asupra Bisericii, ceea ce în mod deschis era vasul destinat din partea Domnului să proiecteze lumina asupra sfinților lui Dumnezeu. Dacă această lumină era fără putere, dacă răul era amestecat aici, starea Bisericii trebuia să se resimtă de aceasta. Dacă ea era strălucitoare, nivelul moral al Bisericii se găsea ridicat prin aceasta. Iată ce gîndesc că înseamnă steaua. Astfel, Acela care le tine toate în dreapta Sa şi care merge prin mijlocul celor şapte sfeşnice de aur este Hristos, nu numai tinînd sub autoritatea Sa pe aceşti reprezentanți morali ai bisericilor, dar interesîndu-Se de asemenea de biserici; Hristos este văzut, după caracterul cărții, în aspectul Său general de slujitor si de preot. Starea bisericii din Efes este descrisă cu aceeaşi generalitate.

„Ştiu faptele tale, munca ta şi răbdarea ta şi că nu poți să suferi pe cei răi; că ai pus la încercare pe cei care zic că sînt apostoli şi nu sînt şi i-ai găsit mincinoşi" (versetul 2). Astfel exista în biserica din Efes credincioşia îndeosebi cu privire la felul de rău pe care Satan căuta arunci să-1 introducă în Biserică. Apostolii dispăruseră poate toți, în afară de Ioan.

Pe măsură ce ei plecau pentru a fi cu Domnul, era natural ca Satan să încerce să ridice oameni, instrumentele sale, care să pretindă succesiunea lor. Biserica din Efes şi în chip deosebit îngerul care o ajutase în aceasta prin harul Domnului, îi încercase pe aceşti pretinşi apostoli şi găsise că ei nu erau ceea ce se lăudau că sînt. Steaua deci lucrase pînă aici pentru binele Bisericii.

Erau încă şi mai multe lucruri la cei din Efes. Nu numai credincioşia, ci un devotament stăruitor îi caracteriza: „ai răbdare, ai suferit din pricina Numelui Meu si n-ai obosit". Totuşi Domnul are un motiv de plîngere contra lor. „Dar ce am împotriva ta este că ți-ai părăsit dragostea

dintîi". Este clar că aici, ca totdeauna, este primul pas, simptomul cel mai general al decăderii. Ceea ce dăunează şi pînă la urmă duce la ruină, vine totdeauna dinăuntru, niciodată din afară. În zadar Satan caută să răstoarne pe aceia care, sprijinindu-se pe dragostea lui Hristos, au în El obiectul iubit care umple gîndurile şi viaţa lor. Nu era aşa situaţia cînd Pavel scria efesenilor? Dar ei părăsiseră această dragoste dinţii. Ei dăduseră greş în această privinţă şi slăbiseră cu toate că ei continuau cu silinţă faptele lor, munca lor şi răbdarea lor. Dar era aceasta lucrarea de credinţă, munca de dragoste şi răbdarea plină de nădejde a Domnului nostru Isus? Ceea ce la început produsese atît de frumoase rezultate nu mai acţiona şi nu mai putea să acţioneze. Efectul exista încă, dar izvorul nu mai era acolo: ei părăsiseră prima lor dragoste. Se terminase cu ei, dacă nu se judecau ei înşişi şi, prin puterea Duhului Sfînt, Hristos nu relua locul Său în inima lor. „Adu-ţi aminte de unde ai căzut, pocăieşte-te şi fă faptele dintîi. Altfel voi veni la tine şi-ţi voi lua sfeşnicul din locul lui, dacă nu te pocăieşti".

Găsim din nou aici, ca si atunci cînd era vorba de Hristos, de starea Bisericii şi de plîngerea adusă împotriva ei, aceeaşi generalitate în remediul propus si în judecata cu care Efesul este ameninţat. Domnul Se leagă în această epistolă de subiectele de importanţa cea mai largă şi cea mai generală.

Se poate să observăm aceasta de asemenea în făgăduinţa prin care El termină: „Ai însă lucrul acesta bun: că urăşti faptele nicolaiţilor, pe care si Eu le urăsc; cine are urechi să asculte ceea ce Duhul zice Bisericilor; „Celui care va birui îi voi da să mănînce din pomul vieţii, care este în raiul lui Dumnezeu" (versetele 6,7). Ce poate fi mai mult decît această făgăduinţă?

În epistola următoare, ne găsim în prezenţa unei stări de lucruri complet diferită. Este un caz prin esenţă special. După ce Biserica a decăzut din curăţia apostolică si, mai presus de toate, după ce a părăsit dragostea dintîi, Domnul găseşte cu cale să trimită peste ea necazul. El dă frîu liber puterii Satanei care acţionează prin prigonitorii păgîni si îngăduie ca tot felul de încercări să cadă peste ai Săi. Acestea erau condiţiile scrisorii către îngerul bisericii din Smirna. „Iată ce zice Cel dintîi si Cel de pe urmă, Cel care a murit si a înviat. Ştiu necazul tău şi sărăcia ta (dar eşti bogat) şi batjocurile din partea celor care zic că sînt iudei si nu sînt, ci sînt o sinagogă a Satanei" (versetele 8,9). Observaţi că nu mai sînt apostolii mincinoşi aceia care încearcă pe sfinţi: un nou rău apare. Atîta timp cît adevăraţii apostoli erau pe pămînt, Satan nu a putut să facă să fie recunoscut iudaismul în Biserica lui Dumnezeu. Adunarea Bisericii din Ierusalim (Faptele

Apostolilor 15) scutea lămurit pe neamuri de jugul legii. Apostolul Pavel arată că a introduce legea şi a o impune creştinului, fie pentru îndreptățire, fie ca regulă de viață, este în realitate a-L face pe Hristos nefolositor şi a cădea din har. Acest adevăr, evident cînd este vorba de îndreptățire, este mai puțin evident în al doilea caz, care totuşi este, tot atît cît primul, o tăgăduire a Evangheliei. În adevăr, dacă Hristos este pentru creştin regula de viață şi dacă legea este regula de moarte pentru iudeu, este clar că a părăsi una pentru alta înseamnă a tinde spre lepădarea de credință. Primii „părinți" au practicat astfel iudaismul şi de atunci aluatul n-a încetat să acționeze. A face la fel, a te aşeza din nou sub acest regim iudaic înseamnă a fi din numărul acelora care zic că sînt iudei şi nu sînt; si nu sînt, vai! decît sinagoga Satanei.

Domnul priveşte aici pe aceşti lucrători răi (şi aşa ajung cei care ridică în slăvi faptele) ca alcătuind o partidă. Nu este numai Satan care luptă pentru a introduce iudaismul; există o „sinagogă a Satanei". Aceia care zic că sînt iudei si nu sînt, au un caracter unit şi pot fi priviți ca o congregație. Astfel, nu este vorba de o simplă tendință individuală, cum avusese loc înainte; este mai mult aici. Este o partidă formată şi cunoscută şi care manifestă pretențiile cele mai ridicate. Aceia care fac parte din această partidă pretind că sînt mai sfinți şi mai drepți decît ceilalți, pe care îi socotesc ca fără lege, pentru că se sprijină pe harul curat al lui Dumnezeu. Dar tocmai ei, dimpotrivă, sînt aceia care strică şi nimicesc adevăratul creştinism. Înşelați de Satan, ei sînt zeloasele sale unelte, lucrînd cu atît mai activ ca să înşele pe alții, cu cît sînt ei înşişi de serioşi si cinstiți în firea lor păcătoasă. Cei care sînt numiți de obicei „părinții" par a fi fost şefii partidei la care este făcută o aluzie aici: Asupra lor stă ruşinea de a fi introdus iudaismul în Biserica lui Dumnezeu. Ei au exercitat această influență în toate epocile, iar aici, după părerea mea, sistemul lor este înfierat de Domnul Isus Hristos. Jignitor pentru El, acest sistem este în întregime opus principiului harului. Caracterul acestui sistem e clar; el îl smulge pe creştin din poziția sa cerească, pentru a-1 coborî la nivelul unui iudaism corupt si pierde tot prețiosul adevăr al acestei vieți reale care ne este dată în Hristos, adevăr care este punctul capital al scrierilor lui Ioan. Astfel, fie pervertind sufletele, fie formînd secte în felul oamenilor, fie scoțîndu-i din viața lui Hristos şi făcîndu-i să piardă din vedere că ei trebuie să trăiască aşa cum El însuşi a trăit, pentru a-i aşeza sub porunci asemănătoare acelora ale iudeilor, aşa numiții „părinți", în totalitatea lor, mă tem că au meritat din plin să fie arătați de Domnul ca vinovați aici.

Cînd omul se ia astfel după modelul iudeu, toată frumusețea si telul Bisericii lui Dumnezeu sînt ruinate în principiu. Dar punctul important de remarcat aici este că chiar cam în această epocă, poruncile şi succesiunea ecleziastă au început să fie ridicate la rangul de sistem. Se găseşte acest fapt însemnat, în contrast cu epistola insuflată, chiar la „părinții" care au trăit înainte de sinodul de la Niceea. Mi se pare că Domnul, în această acțiune, în acelaşi timp îl arată pe Dumnezeu întrebuințînd lucrurile în oarecare măsură spre bine, pentru aceia care erau credincioşi în prigoanele stîrnite de păgîni. Astfel, în timp ce Satan desfăşura activitatea sa formînd sinagoga sa, Hristos spunea acelora care sufereau: „Nu te teme nicidecum de ce vei suferi. Iată, Diavolul va arunca în închisoare — pe unii dintre voi, ca să fiți încercăți. Şi veți avea un necaz de zece zile."

Încercarea trebuia să aibă o durată limitată; Domnul îi fixează termenul.

„Fii credincios pînă la moarte si-ti voi da cununa vieții"... „Cel care va birui, nicidecum nu va fi vătămat de a doua moarte." Ei puteau să cadă sub loviturile primei morți, dar nu să fie atinşi de ceea ce va urma şi care este de neschimbat. Era aici o chestiune de credință în Dumnezeu şi trebuie să ne amintim în asemenea împrejurări că prin multe necazuri trebuie să intrăm în împărăția lui Dumnezeu (Faptele Apostolilor 14.22).

îngerului Bisericii din Pergam îi vine un mesaj foarte diferit şi care este de asemenea cu totul special. „Îngerului Bisericii din Pergam scrie-i: „Iată ce zice Cel care are sabia ascuțită cu două tăişuri: „Ştiu unde locuieşti: acolo unde este scaunul de domnie al Satanei. Tu ții cu tărie Numele Meu si n-ai tăgăduit credința Mea, nici chiar în zilele cînd Antipa, martorul Meu credincios, a fost ucis la voi, acolo unde locuieşte Satan." Mai întii Domnul spune: „Ştiu unde locuieşti: acolo unde este scaunul de domnie al Satanei". Cum s-a putut întîmpla lucrul acesta? Se înțelege că ei au avut să traverseze scena unde Satan îşi desfăşoară puterea; dar să locuiască acolo! Le plăcea lor deci să fie lîngă un scaun de domnie, să locuiască acolo, chiar dacă scaunul de domnie era acela al Satanei? Căutau ei protecția strălucirii puterii omeneşti?

Domnul recunoaşte totuşi ceea ce este bun. „Tu ții cu tărie Numele Meu şi n-ai tăgăduit credința Mea." Este vrednic de luat în seamă că după cele mai mari persecuții, cînd creştinătatea şi creştinii se lăsaseră amăgiți pînă la punctul de a accepta patronajul lumii, chiar atunci rămînea destulă adevărată credincioşie pentru a respinge toate eforturile încercate împotriva divinității persoanei lui Hristos. Sub acelaşi Constantin care întinsese asupra creştinismului scutul puterii pămînteşti, s-a dat bătălia în care a fost învins duşmanul Arius. Sub autoritatea si din ordinul acestui împărat s-a ținut

sinodul renumit de la Niceea, care a stabilit si a prezentat public dogma (învățătura) despre Sfînta Treime, nu pentru creştini, care n-aveau nevoie de o asemenea apărare, ci pentru creştinătate. Atunci a fost de asemenea publicat Simbolul Credinței sau „Crezul" în mod obişnuit zis „de la Niceea", al cărui obiect era să afirme dumnezeirea de aceeaşi substanță cu Dumnezeu Tatăl a Domnului Hristos Isus. Nu pot să nu mă opresc de a gîndi că la această stare de lucruri este făcută o aluzie aici. „Tu ții cu tărie Numele Meu si n-ai tăgăduit credința Mea nici chiar în zilele cînd Antipa, martorul Meu credincios, a fost ucis la voi, acolo unde locuieşte Satan". Ciudată şi gravă asociere de lucruri! vecinătatea scaunului de domnie al lui Satan în afară — şi înăuntru, îndurarea lui Dumnezeu care continuă să mențină credința în acest adevăr fundamental: slava personală a lui Hristos!

„Dar am cîteva lucruri împotriva ta: Tu ai acolo nişte oameni care țin învățătura lui Balaam". Odată ce Biserica s-a aşezat sub ocrotirea puterii pămînteşti, clericalismul se introduce şi face progrese repezi. Autoritatea lumii prezintă atracții lumeşti şi slujba devine un cler, o profesie care aduce mai mult sau mai puțin profit. Inițiatorii acestei stări de lucruri, iată cine erau cei care țineau învățătura lui Balaam. În acelaşi timp se introduceau negreşit tot felul de tranzacții cu lumea şi cu căile sale stricate, iar clerul le încuraja prin greşite aplicări ale Scripturilor. Astfel este spus aici despre Balaam: „care a învățat pe Balac să arunce o cursă înaintea fiilor lui Israel, ca să mănînce din lucrurile jertfite idolilor si să comită adulter". Nici o îndoială că toate acestea nu sînt simbolice, dar înțelesul lor este destul de clar pentru orice conştiință netocită. Nu trebuie să ne mirăm dacă nu se înțeleg deloc aceste avertismente acolo unde aceleaşi rele există şi unde a dispărut tot ceea ce putea face ca Biserica să fie ca o fecioară curată, logodită cu Hristos. Lumea s-a introdus, a rămas şi vai! lucrul este acoperit mai ales de aceia care îşi datoresc poziția acestei influențe nelegiuite şi corupătoare. Acelaşi duh de necredință care a fost izvorul răului, îi păstrează puterea şi acțiunea si acum ca şi atunci, întoarce din fața conştiinței vîrful săbiei ascuțite cu două tăişuri. Creştinii fuseseră orbiți de puterea şi slava lumii, care, în aceste zile, se desfăşura pentru a ocroti nu numai pe ei, ci şi credința publică si creştinătatea. În acelaşi timp, prin alianța lor cu lumea, ei dezonorau într-un mod fatal pe Hristos şi urmarea era o întoarcere practică la această lume în afara căreia harul scosese Biserica, pentru a o uni cu Hristos slăvit. „Tot aşa şi tu ai cîțiva care de asemenea, țin învățătura nicolaiților." Epistola către îngerul bisericii din Efes denunță faptele nicolaiților; acum nelegiuirea în chestiune, care presupun că este lipsa oricărei norme (legi),

devenise o doctrină. „Pocăieşte-te, deci, altfel, voi veni la tine curînd şi Mă voi război cu ei cu sabia gurii Mele." Astfel Domnul nu Se mai lupta pentru apărarea poporului Său; El nu mai întrebuința nici ura duşmanului sau prigoana pentru a scoate răul sau pentru a-l înăbuşi în germenele său, cum am văzut mai sus. O încercare mai mare apare, dar, vai! starea acelora care poartă Numele Său este aşa fel încît Domnul Se vede silit să acționeze cu asprime față de ei.

„Cine are urechi să asculte ceea ce Duhul zice Bisericilor: „Celui care va birui îi voi da să mănînce din mana ascunsă". Atunci cînd biserica căuta o poziție publică şi slăvită, încurajarea dată credinței era mana ascunsă. Credincioşia individuală față de Domnul Isus, chiar dacă nu era prețuită, încă se mai întîlnea. Existau sfinți care se alipeau de Numele Său, cu toate că nu venise timpul cînd ei să trebuiască să se despartă de grupul public al mărturisitorilor şi să iasă dintre ei pentru a lua poziția de rămăşiță.

Poate credința nu avea destulă energie pentru aceasta, dar în tot cazul credincioşia față de Hristos nu lipsea; şi unde ea se găsea, se potrivea cuvîntul Domnului: „Celui care va birui, îi voi da să mănînce din mana ascunsă; şi-i voi da o piatră albă şi pe piatra aceasta este scris un nume nou, pe care nu-l cunoaşte nimeni, decît acela care-l primeşte". Aprobarea Sa este de ajuns pentru inima credincioasă, ea îi este mai dulce decît o biruință înaintea universului.

Apoi vine ultima din aceste patru biserici. „Îngerului Bisericii din Tiatira scrie-i". Nu pot să mă îndoiesc că această epistolă n-ar conține o schiță exactă şi atît de completă cît putea să fie prin mijlocirea faptelor atunci prezente, a ceea ce găsim în vremea evului mediu.

„Iată ce zice Fiul lui Dumnezeu, care are ochii ca para focului şi ale cărui picioare sînt ca arama strălucitoare".

Hristos este înfățişat acum nu numai cu această putere de judecată morală care deosebeşte tot, dar gata să acționeze pe cale judecătorească împotriva răului: „Picioarele Sale sînt ca arama strălucitoare".

„Ştiu faptele tale, dragostea ta, credința ta, slujba ta, răbdarea ta si faptele tale de pe urmă, că sînt mai multe decît cele dintîi". Cu tot întunericul şi ignoranța care existau în evul mediu privitor la învățătură, exista un devotament vrednic de luat în seamă. Aceia care îl iubeau pe Domnul arătau iubirea lor, mai puțin prin înțelegerea lor privitor la căile Sale, decît printr-o renunțare la ei înşişi, obişnuită şi totală.

Nu vorbesc de ceea ce producea superstiția față de Maria sau față de biserică, ci vorbesc de roadă produsă în viață, de o inimă întoarsă cu simplitate la Hristos, oricît de slabă era de altfel cunoştința.

„Dar iată ce am împotriva ta: „tu laşi ca Izabela, femeia aceea care îşi zice prorociță, să învețe şi să ducă pe căi greşite pe robii Mei, să comită desfrînare şi să mănîce din lucrurile jertfite idolilor". Acesta era un fel de rău cu totul nou. Nu este acum numai clericalismul sau persoane care țin învățătura lui Balaam, ci o stare de lucruri stabilită, cum o reprezintă totdeauna femeia, în chip simbolic. Este uşor să te asiguri despre aceasta, cercetînd Scriptura. Omul este agentul, forța activă; femeia este starea de lucruri produsă. Izabela este deci simbolul care se potrivea aici, ca şi Balaam în cazul precedent. Activitatea era în clerul care făcuse cu lumea cele mai ruşinoase tranzacții şi care vînduse onoarea lui Hristos pentru aur si argint, pentru bună stare şi slujbe înalte. De aici ieşise Izabela. Aşa era starea produsă şi tolerată în timpul evului mediu printre cei care purtau Numele lui Hristos.

„Tu nu te împotriveşti Izabelei, femeia acea care îşi zice prorociță". Iată tocmai pretenția aşa-zisei biserici, adică afirmația de a poseda o infailibilitate permanentă, de a fi un fel de autoritate inspirată pentru a conduce învățătura, a stabili dogme si a dirija totul în Numele lui Dumnezeu. Nu este aceasta exact ceea ce face biserica de la Roma?

„Să învețe şi să ducă pe căi greşite pe robii Mei, să comită desfrînare şi să mănînce din lucrurile jertfite idolilor". Toate acestea erau roadă, fără nici o îndoială, a ceea ce fusese mai înainte, dar o roadă ajunsă la maturitate. „I-am dat timp să se pocăiască, dar nu vrea să se pocăiască de desfrînarea ei! Iată, o arunc bolnavă în pat; şi celor care comit adulter cu ea, le trimit un necaz mare, dacă nu se pocăiesc de faptele ei. Voi lovi cu moartea pe copiii ei". Izabela era o mamă, în adevăr, o sfîntă mamă, cum o numeau si înşelătorii în mijlocul ei şi cei care erau înşelați. Dar ce gîndea despre ea Domnul şi aceia care preferau să îndure cele mai mari suferințe, mai degrabă decît să săvîrşească desfrînarea cu ea? Aceasta biserică — lume, în corupția sa bătătoare la ochi, — era atunci o instituție stabilită. Nu este o greşeală trecătoare ca un nor, este un corp conştient şi care ocupă cea mai înaltă poziție în lume, este o împărătească care are de asemenea pretenții de putere spirituală cea mai înaltă, este o aşa zisă prorocită, stabilită acum într-un chip permanent în creştinătate si care dă naştere la o sămînță de nelegiuire deosebită, care este numită „copiii ei". Dar, zice Acela ai cărui ochi sînt ca para focului, „voi lovi cu moartea pe copiii ei, şi toate bisericile vor

cunoaşte că Eu sînt Cel care cercetez rărunchii şi inimile şi voi răsplăti fiecăruia din voi după faptele lui."

„Vouă, însă, tuturor celorlalți din Tiatira, care nu aveți învățătura aceasta..." Aici apare clar rămăşița, si lor, acestei rămăşițe Se adresează acum Domnul. Să ne oprim acum o clipă asupra acestor cuvinte vrednice de luat în seamă. Aici, pentru prima dată, vedem în termeni precişi recunoscuți, sfinți care nu sînt cuprinşi în condiția publică a adunării (Bisericii), fără totuşi să fie tot atît de pe față despărțiți de ea, după cum îi vom găsi mai tîrziu. Totuşi, în duh, ei devin şi formează mai mult sau mai puțin un corp care dă mărturie, deosebit de cel care, fălindu-se cu cele mai înalte pretenții, era în realitate în cea mai apropiată şi cea mai nelegiuită părtăşie cu Izabela, aşa cum Domnul judecă şi înfierează ceea ce omul a numit „mama noastră, sfîntă biserică catolică".

„Vouă, însă, tuturor celorlalți din Tiatira, care nu aveți învățătura aceasta si nu ați cunoscut „adîncimile Satanei", cum le numesc ei, vă zic: „Nu pun peste voi altă greutate. Numai țineți cu tărie ce aveți pînă voi veni!"

Domnul, fără să aştepte de la ei lucruri mari, vorbeşte cu cea mai delicată duioşie despre aceia care erau credincioşi Numelui Său. Eu sînt încredințat că este făcută aluzie aici la cei care sînt de obicei numiți valdenzi şi albigenzi şi poate la alții care aveau acelaşi caracter. Ei erau sinceri şi plini de înflăcărare pentru Hristos, dar cu o mică măsură de lumină si de cunoştințe, dacă o comparăm cu mărturia mai completă şi ma bogată pe care Domnul a trezit-o mai tîrziu, cum ne-o arată capitolul următor.

La sfîrşitul epistolei, Domnul face o făgăduință potrivită condiției sfinților: „Celui care va birui şi celui care va păzi pînă la sfîrşit lucrările Mele, îi voi da stăpînire peste neamuri". Această rea Izabela nu se mulțumeşte să persecute pe adevărații sfinți ai Domnului; ea căutase supremația universală şi stăpînirea peste toate sufletele. Domnul cere alor Săi să nu se alieze în nimic cu ea, făgăduindu-le adevărata autoritate cînd El însuşi va lua-o în mînă. Aşteptînd, ei să rămînă răbdători, chiar prin necaz, mulțumiți de a suferi acum, din dragoste pentru Hristos.

„Celui care va birui şi celui care va păzi pînă la sfîrşit lucrările Mele, îi voi da stăpînire peste neamuri. Le va păstori cu un toiag de fier şi le va zdrobi ca pe nişte vase de lut, cum am primit si Eu de la Tatăl Meu" (versetele 26,27). Credinciosul va avea parte de puterea lui Hristos la venirea Sa şi îi va fi părtaş în împărăția Sa; dar aceasta nu este tot ceea ce harul vrea să-i dea. Domnul adaugă: „Şi-i voi da luceafărul de dimineață". Aceasta nu înseamnă a fi părtaş cu Hristos cînd El va domni

public, ci a-L avea pe El Însuşi; şi aceasta este cu totul mai presus de lucrurile din lume. Nădejdea cerească de a fi cu Hristos, iată ceea ce este dat credinciosului, ca şi o parte în împărăție.

Aici, cum s-a observat pe bună dreptate, se remarcă o mare schimbare. Invitația de a asculta ceea ce Duhul spune Bisericilor urmează după făgăduință, în loc de a fi înaintea ei. Motivul este că acum există o rămăşiță care nu mai are nimic a face cu starea publică a Bisericii; şi Domnul adresează mai întîi făgăduința celui care va birui, pentru că nu mai sînt motive de a nădăjdui că Biserica în totalitatea ei să o primească. În epistolele către primele trei Biserici, dimpotrivă, invitația de a asculta vine în primul rînd, pentru că Domnul Se adresează conştiinței Bisericii întregi. Acum rămăşița singură e biruitoare, făgăduința este pentru ea, şi pe ea singură Domnul o îndeamnă să plece urechea.

Despărțirea între al doilea si al treilea capitol este deci bine plasată, căci este foarte mare schimbare cînd se trece la ultimele trei biserici. În adevăr, introducerea epistolei adresate bisericii din Sardes ni-L arată pe Domnul reîncepînd o nouă stare de lucruri. Vechea fază ecleziastă sau catolică a Bisericii se termină cu Tiatira, care prezintă această trăsătură particulară, că este sfîrşitul stării publice a Bisericii si începutul acestei condiții care durează pînă la venirea Domnului. Găsim în Tiatira reprezentarea mistică a românismului (biserica din Roma), căci ar fi greu să tăgăduieşti că Izabela cel puțin nu oferă acest caracter; în vremea ce „ceilalți", rămăşița, reprezină pe aceia care, fără a fi protestanți, au format aparte si în afara papalității, un corp de martori, înainte de apariția protestantismului, pe care începutul celui de al treilea capitol îl plasează înaintea noastră.

Am văzut condiția generală a Bisericii în prima sa decădere (Efes); apoi persecuțiile stîrnite de păgînism (Smirna); în urma Biserica aşezîndu-se sub protecția lumii (Pergam) şi în sfîrşit românismul care singur, după aluzia făcută la venirea Domnului Hristos, trebuie să meargă pînă la sfîrşit (Tiatira).

CAPITOLUL 3

„Îngerului bisericii din Sardes scrie-i: „Iată ce zice Cel care are cele şapte Duhuri ale lui Dumnezeu si cele şapte stele." Este aici o aluzie evidentă la felul în care Domnul Se prezentase bisericii din Efes, care, am văzut, reprezenta prima stare (condiție) generală a Bisericii. Sardes oferă începutul noii stări de lucruri, care nu este strict ecleziastic, Domnul acționînd mai degrabă pe cale de mărturie. De aceea nu este zis aici că El umblă prin mijlocul celor şapte sfeşnice de aur, ceea ce era într-o ordine cu totul ecleziastică, dar El are cele şapte Duhuri ale lui Dumnezeu. El este Dumnezeu; toată puterea, puterea guvernamentală în întregime, toate sînt în mîinile Sale, ca si cele şapte stele, adică toate instrumentele prin mijlocirea cărora El acționează asupra Bisericii.

„Ştiu faptele tale, că îți merge numele că trăieşti, dar eşti mort." Aşa este protestantismul. „Veghează şi întăreşte ce rămîne, care e pe moarte, căci n-am găsit faptele tale desăvîrşite înaintea Dumnezeului Meu." Ceea ce caracterizează protestantismul este faptul că el posedă mărturia Cuvîntului lui Dumnezeu într-un fel mult mai complet decît cei care erau cufundați în formalismul ecleziastic al evului mediu. În această epocă, Cuvîntul lui Dumnezeu fusese suprimat, pentru că clerul şi acest Cuvînt nu pot niciodată să meargă în chip desăvîrşit împreună. Urmarea principiului clerical este şi trebuia totdeauna să fie de a pune mai mult sau mai puțin autoritatea omului în locul autorității Domnului şi de a slăbi şi de a stingheri acțiunea nemijlocită a Duhului lui Dumnezeu asupra conştiinței, lucrare pe care El o exercită prin mijlocirea Cuvîntului. N-am aici deloc în vedere persoanele; vorbesc de clericalism în general, oriunde s-ar găsi, la catolici sau în orice alte denumiri, naționale sau dizidente.

Dar principiul protestant este foarte diferit. Poți să nu fii credincios principiilor sale, şi aceasta se întîmplă adesea; dar în definitiv, unul din marile puncte pentru care s-a luptat la Reformă şi care a fost cîştigat pentru protestantism, oricare pot să fie defectele acestuia, este că omul este aşezat complet, liber şi deschis în prezența Bibliei. Cuvîntul lui Dumnezeu poate acum să acționeze direct asupra conştiinței omului.

Nu vorbesc de îndreptățirea prin credință. Luther însuşi, după părerea mea, n-a fost niciodată perfect lămurit referitor la această învățătură; şi dacă catolicii, asupra acestui punct sînt în mod mizerabil induşi în eroare, protestanții, chiar astăzi, nu înțeleg îndreptățirea prin credință. Ei posedă adevărul în oarecare măsură, dar nu în felul de a pune sufletele în afara robiei, adică a le aduce în mod clar în libertatea, pacea si puterea Duhului. Chiar Luther n-a avut niciodată pacea în

sufletul său, ca o stare constantă în care umbla. Mulți dintre noi ştim prin ce lupte a trecut el, nu numai la început, ci şi la sfîrşitul vieții sale; şi nu vorbesc despre luptele privitoare la Biserică, ci la sufletul său. Ar fi inutil să citățm aici pasajele scrierilor lui Luther, care dovedesc cît de amar a fost el încercat de luptele sale lăuntrice împotriva necredinței; ele arată că el era departe de bucuria plină de pace pe care o dă Evanghelia. Dar ar fi o greşeală de a le imputa altui lucru, decît lipsei unei clare cunoştințe a harului. Într-o astfel de stare, tot felul de lucruri pot tulbura omul (oricare ar fi talentele sale, oricît de onorat ar fi), care nu se încrede în întregime în Domnul. Cu siguranță, Luther este unul dintre aceia de la care noi avem toți mult de învățat; curajul său, credincioşia sa, lepădarea de sine, răbdarea sa în a îndura suferințele sînt totodată instructive şi ziditoare. Pe de altă parte, este inutil să suprimăm faptele: el era plin de energie, el a fost instrumentul de care S-a folosit Dumnezeu pentru a împlini o lucrare imensă; dar el a rămas foarte în urmă în ce priveşte înțelegerea a ceea ce este Biserica şi Evanghelia.

Totuşi în ciuda a tot ceea ce a lipsit, un lucru a fost cucerit pentru copiii lui Dumnezeu în special şi de asemenea pentru om: Biblia deschisă pentru toți. Dar tocmai aceasta condamnă starea protestantismului, pentru că, avînd posibilitatea de a citi Biblia în mod liber, n-au avut aproape deloc gîndul de a se conforma în totul Bibliei şi de a rîndui totul după ea. Nimic mai obişnuit printre protestanți decît să admită un lucru ca perfect adevărat pentru că este în Biblie, fără să aibă cea mai mică intenție de a acționa în consecință. Cît este de grav lucrul acesta! Catolicii romani cunosc în general prea puțin Biblia pentru a şti ce se găseşte sau nu în ea. Cu excepția locurilor obişnuite de controversă, ei aproape ignoră Scriptura şi sînt foarte mirați cînd li se spune că un lucru sau un altul este cuprins în ea. Mai ales ei nu o cunosc în totalitatea sa, deoarece n-au citit-o poate niciodată decît sub conducerea duhovnicului lor.

Protestantul poate citi Biblia sa fără acest control; aceasta este o favoare adevărată, un privilegiu prețios, dar chiar din cauza aceasta, cît de mare este răspunderea sa! „N-am găsit faptele tale desăvîrşite înaintea Dumnezeului Meu. Adu-ți aminte, deci, cum ai primit şi ai auzit! Păstrează şi pocăieşte-te! Dacă nu veghezi, voi veni ca un hoț". Acesta este chiar felul în care Domnul amenință să vină asupra lumii. Dacă există în starea protestantismului o trăsătură care trebuie să izbească mai mult decît alta, este tendința de a căuta totdeauna sprijinul puterilor lumii pentru a fi scăpat de puterea preotului şi a bisericii. Aşa a fost totdeauna şi aşa este încă pericolul în care cade protestantismul. De îndată ce te atingi de ceea ce aparține lumii, el se tulbură şi se agită. Nu

spun aceasta din lipsă de simpatie sau pentru că as avea cea mai mică îndoială că nu ar fi un mare păcat, de a voi să ştergi orice recunoaştere publică a lui Dumnezeu în lume.

Este imposibil să crezi că felul lumesc neasemuit care apare în asocierea de dizidenţi cu catolici si necredincioşi provine din motive juste, curate, sfinte si dezinteresate. Trebuie mai degrabă să-1 atribuim unui duh de necredinţă crescîndă, dacă nu cumva şi unei josnice supuneri în faţa superstiţiei. Fără îndoială, necredinţa speră să aibă cîştig de cauză, după cum superstiţia aşteaptă ziua în care ea va birui, dar adevărul este că Diavolul va avea comanda pentru a duce la distrugere pe aceia care se alipesc de una (necredinţa) şi de cealaltă (superstiţia), cînd Domnul va apare în ziua Sa pentru judecata tuturor duşmanilor Săi. Domnul înştiinţează deci pe îngerul bisericii din Sardes că dacă nu veghează, El va veni asupra lui ca un hoţ „şi nu vei şti" adaugă El, „în care ceas voi veni asupra ta". Nu este deloc la fel cum se vorbeşte despre venirea Sa pentru ai Săi. Aceştia îl aşteaptă neîncetat; venirea Sa este bucuria lor; cum i-ar surprinde El ca un hoţ? Ei suspină după prezenţa Sa mai mult decît sentinela după zorile zilei. Comparaţia unui hoţ care vine pe neaşteptate nu poate să se potrivească decît lumii şi acelora care şi-au legat de lume gîndurile. Acest avertisment solemn presupune deci că biserica din Sardes încetase de a-L aştepta de fapt pe Domnul, ca obiectul dragostei sale. Totul arată că ei se tem de El, şi pe bună dreptate, ca de un judecător. Ei au alunecat în lume şi împărtăşesc teama si îngrijorarea lumii. Ei au pierdut sentimentul păcii adînci pe care Hristos a lăsat-o alor Săi şi nu se mai bucură la gîndul că El vine, plin de iubire, să-i ia pe aceia care sînt ai Săi, pentru ca ei să fie totdeauna cu El. Dacă ei s-ar bucura de sfînta şi dulcea nădejde pe care El însuşi o dă în Cuvîntul Său, cînd zice: „Iată, Eu vin curînd,", El n-ar putera fi pentru ei ca un hoţ, a cărui venire nepotrivită nu poate decît să tulbure.

„Cel care va birui va fi îmbrăcat în haine albe", căci erau cîţiva în Sardes care nu-şi mînjiseră hainele şi care trebuiau să meargă cu El în haine albe, ca fiind vrednici. Se găsesc deci şi acolo, ca totdeauna, suflete scumpe. Trebuie să fim fericiţi să le ajutăm, dacă se poate, să cîştige o mai clară cunoaştere a harului Domnului; nu, fără îndoială, micşorînd faptul poziţiei lor cu dragostea cea mai adîncă faţă de ei, după exemplul Domnului: „Cel care va birui va fi îmbrăcat în haine albe. Nu-i voi şterge nicidecum numele din cartea vieţii şi voi mărturisi numele lui înaintea Tatălui Meu şi înaintea îngerilor Săi" (versetul 5).

Ajungem acum la biserica din Filadelfia. „îngerului Bisericii din Filadelfia scrie-i: „Iată ce zice Cel Sfînt, Cel Adevărat, Cel care are cheia lui David, Cel care deschide şi nimeni nu va închide, Cel

care închide si nimeni nu va deschide" (versetul 7). Fiecare din aceste cuvinte, prin care Hristos Se prezintă pe Sine însuşi, diferă de ceea ce este zis despre El în capitolul 1. Aceasta caracterizează capitolul 3 şi mai ales porţiunea de care ne ocupăm în acest moment. S-a văzut deja că începutul epistolei către Sardes, cu toate că are o mică asemănare cu aceea către Efes, oferă cu aceasta din urmă un contrast evident. Este ca un al doilea început şi în aceasta există oarecare asemănare cu Efesul; totuşi Domnul este înfăţişat sub un aspect cu totul nou. Hristos, care are cele şapte Duhuri ale lui Dumnezeu, diferă în întregime de descrierea care ne este făcută despre El în epistola către Efes; şi în aspectul care urmează imediat, nu găsim nimic asemănător. Este o nouă stare de lucruri, dar care apare într-un chip încă mult mai evident cînd venim la Filadelfia. „Iată ce zice Cel care are cheia lui David", nimic asemănător nu fusese zis despre Domnul în primul capitol. În cel de-al doilea capitol, ceea ce este spus despre Domnul este o repetare a ceea ce Ioan tocmai privise în viziunea sa. Singura excepţie se găseşte în epistola către Tiatira, unde El este numit Fiul lui Dumnezeu; dar Tiatira oferă o stare de trecere, după cum am văzut. Este Biserica în responsabilitatea ei, dar fără putere adevărată; un corp ecleziastic care înfăţişează lucruri îngrozitoare în ochii Domnului, cuprinzînd totuşi o rămăşiţă care-I este scumpă. Această stare continuă pînă la sfîrşit si duce la venirea Domnului, ceea ce nu este cazul pentru nici una din primele trei biserici. Cuvintele care par că se referă la ele în ceea ce le este adresat au legătura numai cu judecăţi prezente, în timp ce în scrisorile către Tiatira, Sardes si Filadelfia găsim menţionarea venirii Domnului. Dar mai mult, Filadelfiei îi este manifestată în chipul cel mai remarcabil persoana Domnului şi slava Sa morală. Este Hristos însuşi, Hristos pe care credinţa îl descoperă îmbrăcat într-o nouă frumuseţe, care nu depinde numai de viziunile slăvite de mai înainte, ci de ceea ce El este cu adevărat în El Însuşi: „Cel Sfînt, Cel Adevărat". Mai mult decît aceasta, este Hristos văzut după toată întinderea slavei Sale. Credinţa descoperă că Cel Sfînt, Cel Adevărat este acelaşi care are cheia lui David, adică Acela la care se referă profeţiile vechiului Testament, astfel că aici sînt introduse adevărurile relative la diferite epoci. El este „Acela care deschide şi nimeni nu va închide". Există acum o perfectă libertate; libertate pentru slujba Domnului, libertate pentru fiecare din aceia care îi aparţin.

„Ti-am pus înainte o uşă deschisă, pe care nimeni nu poate s-o deschidă, pentru că ai puţină putere şi ai păzit Cuvîntul Meu". Lucrări puternice ca acelea pe care Sardes a putut să le săvîrşească, nu-i deosebesc pe sfinţii din Filadelfia. Nu există printre ei nimic care să atragă atenţia

lumii, nimic care să stîrnească mirarea, admirația sau stima oamenilor. Sîntem noi mulțumiți cu un loc atît de mic? Aşa este Filadelfia, care merge pe urmele unui Hristos lepădat. Ştim cît de puțin caz se făcea de El pe pămînt; aşa este şi cu această biserică; dar aceasta nu are preț în ochii Domnului? „Ai păzit Cuvîntul Meu şi n-ai tăgăduit Numele Meu". Isus arătase cît prețuia şi iubea Cuvîntul lui Dumnezeu, El care singur, vorbind de El însuşi, putuse să spună Satanei: „Omul nu trăieşte numai cu pîine, ci cu orice cuvînt care iese din gura lui Dumnezeu"; si aceeaşi viată de credință deosebeşte Filadelfia. Poate să li se pară unora că este puțin să nu tăgăduieşti Numele lui Hristos; nimic totuşi nu este mai prețios Domnului. La Pergam fusese vorba de a nu tăgădui credința Sa, dar aici este vorba despre El personal. Ceea ce El este, iată punctul capital: o simplă ortodoxie nu este de ajuns; trebuie să ținem la persoana Sa, cu toate că El este absent, şi la slava datorată Numelui Său.

„Iată, îți dau din cei care sînt în sinagoga Satanei, care zic că sînt iudei si nu sînt". Nu este deşteptarea acestui îngrozitor flagel care mîhnise Biserica din primele timpuri, adică în timpul bisericii din Smirna? N-am auzit noi vorbindu-se despre el şi nu 1-am văzut noi înşine? Protestantismul lepădase, cum ştim, o parte din ceea ce „părinții" au căutat să introducă în duhurile oamenilor; totuşi, după atîtea secole, aceleaşi tendițe se regăsesc, astfel încît acum cînd Dumnezeu a trezit noua mărturie, se ridică o mărturie contrară: Satan reînvie vechiul spirit iudaizant, chiar în momentul cînd Dumnezeu afirmă din nou adevăratul principiu al fraternității creştine şi, mai presus de toate, faptul că Hristos însuşi este totul pentru ai Săi. Să cercetăm faptele. La ce tinde în Anglia ceea ce se numeşte puseismul, dacă nu la a face să renască acest duh al acelora care se zic că sînt iudei si nu sînt? Şi acest sistem nu este mărginit la un ținut. Îl regăsim în Germania si în alte părți: de fapt el se arată pretutindeni unde există protestantismul, dar mai ales acolo unde această tendință este provocată fie de scepticism pe de o parte, fie de adevărul care le judecă si le condamnă pe amîndouă (protestantism şi scepticism) pe de altă parte, în strălucirea luminii cereşti. Voind să se mențină ei înşişi pe un teren religios, oamenii cad într-un sistem de orînduiri legale. Aceasta, cred eu, trebuie să înțelegem aici prin sinagoga Satanei.

Dar Domnul va obliga chiar şi pe aceia să recunoască mărturia pe care El a dat-o pentru Numele Său. Nu se spune cînd, nici unde, nici în ce fel; dar pe cît este de sigur că El trăieşte, El va îndreptăți adevărul pe care El 1-a dat; Cuvîntul Său este sigur: „Iată, îi voi face să vină să se închine la picioarele tale şi să ştie că te-am iubit" (versetul 9).

Dar aceasta nu este tot. Ştim că o vreme groaznică trebuie să vină peste această lume; ceas, cum este spus aici, nu numai de necaz, ci de ispită sau încercare. Eu cred că ceasul de încercare cuprinde toată perioada apocaliptică; nu este numai epoca de temut în care Satan, alungat din cer, coboară plin de mînie, iar fiara, după ce a primit de la el autoritatea, ajunge la culmea puterii sale, ci este, în plus, perioada plină de tulburare, de amăgire şi de judecată care merge înaintea acesteia. Ceasul ispitirii este, după părerea mea, un termen care cuprinde mult mai mult decît necazul cel mare din Apocalipsa 7, şi încă mai mult decît necazul fără seamăn care trebuie să cadă peste ţara Israelului (Daniel 12, Matei 24, Marcu 13). Dacă este aşa, cît este de completă si de preţioasă făgăduinţa: „Fiindcă ai păzit cuvîntul răbdării Mele, te voi păzi si Eu de ceasul încercării care va veni peste toată lumea ca să încerce pe cei care locuiesc pe pămînt" (versetul 10). în zadar oamenii încearcă să scape; ceasul încercării trebuie să vină peste toţi: el îi va ajunge, oriunde ar căuta ei să se ascundă. Aceia singuri vor scăpa, care la chemarea lui Hristos vor fi răpiţi la cer. Ei nu vor străbate acest ceas. Remarcaţi bine că aceasta nu vrea să zică numai că ei vor fi puşi la adăpost ca Lot în Ţoar, aşa cum pretind unii, ci ei vor fi aşezaţi în afara scenei încercării. Ce deplină şi desăvîrşită păzire! Totuşi aşa este întinderea făgăduinţei care le este făcută şi a binecuvântării care le este rezervată. Eu nu pot să înţeleg alt mijloc de a păzi pe cineva de ceasul încercării care trebuie să vină peste tot pămîntul locuit în întregime, decît de a-1 scoate mai întîi din locul încercării. Numai în felul acesta se poate să fii în afara perioadei pline de mare tulburare sau încercare viitoare. Rămăşiţa evlavioasă dintre iudei, trebuind să treacă printr-un necaz special, mai groaznic, dar localizat în ţinutul ei, va trebui numai să fugă la munţi pînă ce Isus Se va arăta în slavă pentru a reduce la tăcere pe duşmanii lor. Dar pentru creştini este cu totul altfel. „Eu vin repede." Aici El nu vine „ca un hoţ", ci pentru bucuria celor care îl aşteaptă. Domnul a făcut să reînnoiască în inimi adevărata nădejde a întoarcerii Sale; sînt unii care îl aşteaptă astfel şi lor îndeosebi pare să li se adreseze această epistolă. „Eu vin repede", în principiu, aceasta este adevărat pentru toţi cei care sînt cu adevărat credincioşi; dar pot să fie, şi noi ştim că sînt creştini încadraţi în una sau alta din diferitele stări care au fost descrise şi care evident vor dura pînă la sfîrşit. în zadar deci ar aştepta cineva să vadă şterse în mod categoric aceste condiţii care depind de o mulţime de situaţii; aceasta nu poate să aibă loc înainte de a veni Domnul.

„Păstrează ce ai, ca nimeni să nu-ţi ia cununa. Pe cel care va birui îl voi face un stîlp în templul Dumnezeului Meu şi nu va mai ieşi afară din el. Voi scrie pe el Numele Dumnezeului Meu şi numele

cetății Dumnezeului Meu, noul Ierusalim, care se coboară din cer de la Dumnezeul Meu, şi Numele Meu cel nou". Acela care va birui va fi îmbrăcat în ziua slavei cu o putere tot atît de remarcabilă pe cît este acum slăbiciunea în care el este fericit de a se găsi, pe scena prezentă unde harul se desfăşoară.

Ajungem acum la ultima epistolă adresată îngerului bisericii din Laodiceea. Despre aceasta nu voi spune decît puține cuvinte. Starea care este descrisă aici rezultă, după părerea mea, din aceea că mărturia ridicată mai înainte de Domnul a fost urîtă şi disprețuită. Dacă nu se recunoaşte şi se disprețuieşte adevărul posedat de aceia care aşteaptă pe Domnul, eşti în primejdie să cazi în starea groaznică pe care Cuvîntul o pune aici sub ochii noştri. Hristos încetează de a fi unicul obiect de care inima se alipeşte; sentimentul binecuvîntării legate de venirea Sa şi care duce la aşteptare, nu mai există; şi mai puțin se laudă în slăbiciune, pentru ca puterea lui Hristos să rămînă şi să se arate în această slăbiciune chiar. Dimpotrivă, doresc să fie mari, prețuiți de oameni, în aşa fel încît să spună: „Sînt bogat, m-am îmbogățit şi nu duc lipsă de nimic". Se vede ce loc larg îşi face omul aici.

Pentru aceasta Domnul Se prezintă ca „Amin", sfîrşitul oricărei nădejdi în om, siguranța nemaigăsindu-se decît în credincioşia lui Dumnezeu. El singur este „Martorul credincios şi adevărat". Tocmai aşa ar fi trebuit să fie Biserica si nu a fost; prin urmare, El însuşi trebuie să ia acest loc. Acesta este locul pe care-1 ocupa, cînd, plin de har, El era aici pe pămînt; şi acum El trebuie să-1 reia în putere, în slavă si în judecată. Se poate concepe un blam mai mare şi mai solemn dat stării acelora care ar fi trebuit să fie martorii Săi pe pămînt?

În plus, El este „începutul creației lui Dumnezeu". Aceasta înseamnă a pune pe om în întregime deoparte; si motivul acestui fapt este că Laodiceea este slăvirea omului şi a posibilităților sale în Biserică.

„Ştiu faptele tale, că nu eşti nici rece, nici în clocot. O, dacă ai fi rece sau în clocot! Dar, fiindcă eşti căldicel, nici rece nici în clocot, te voi vărsa din gura Mea". Ei sînt nepăsători în principiu şi în practică; inima lor nu este decît pe jumătate de partea Domnului Hristos. Sînt încredințat că nimic altceva nu este mai potrivit să dea naştere nepăsării, decît o înțelegere sănătoasă a adevărului, în timp ce judecata de sine şi o evlavie sinceră nu există. Cu cît cineva va fi găsit mai în frunte, ducînd responsabilitatea mărturiei lui Dumnezeu, cu cît va fi cunoscut şi mărturisit harul şi adevărul lui Dumnezeu, inima si conştiința nefiind conduse şi însuflețite de puterea Duhului Său, prin mijlocirea acestui adevăr şi acestui har care sînt în Hristos, cu atît mai adînc, mai curînd sau mai

tîrziu va cădea într-o stare de nepăsare, dacă nu chiar de vrăjmăşie activă. Va deveni nepăsător faţă de tot ce este bine; şi dacă există încă oarecare rîvnă, aceasta va fi pentru ceea ce este rău.

Aceasta este întocmai starea Laodiceii. „Dar, fiindcă eşti căldicel, nici rece, nici în clocot, te voi vărsa din gura Mea. Pentru că zici: „Sînt bogat, m-am îmbogăţit şi nu duc lipsă de nimic", şi nu ştii că eşti cel ticălos, vrednic de plîns, sărac, orb şi gol, te sfătuiesc să cumperi de la Mine aur curăţit prin foc, ca să te îmbogăţeşti; şi haine albe ca să te îmbraci cu ele şi să nu ti se vadă ruşinea goliciunii tale; şi alifie pentru ochi, ca să-ţi ungi ochii şi să vezi." Cei din Laodiceea duceau lipsă de tot cea ce este preţios: de „aur", adică de dreptatea divină în Hristos; şi de haine albe, ceea ce înseamnă dreptatea sfinţilor. Mai mult, ei aveau nevoie de doctorie pentru ochi, ca să-şi ungă ochii şi să vadă. Ei pierduseră adevărata înţelepciune a lucrurilor lui Dumnezeu. Totul era neclar în legătură cu adevărul şi nesigur cu privire la judecata morală. Sfinţenia despărţirii şi bucuria vieţii dispăruseră.

„Eu mustru şi disciplinez pe toţi aceia pe care-i iubesc; deci fii plin de rîvnă şi pocăieşte-te! Iată, Eu stau la uşă şi bat; dacă aude cineva glasul Meu şi deschide uşa, voi intra la el, voi cina cu el şi el cu Mine." Aici chiar, în această stare tristă, Domnul Se prezintă plin de har pentru a răspunde nevoilor sufletelor. Dar în cuvintele care termină epistola nu găsim nimic special; ele nu merg dincolo de făgăduinţa de a domni cu El. Dar lucrul acesta este rezervat fiecăruia dintre aceia care vor avea parte de prima înviere, chiar şi iudeilor care, într-o perioadă sau alta, vor suferi sub domnia lui Antihrist. Este deci o greşeală să vezi în această făgăduinţă o distincţie specială. Aceasta înseamnă că în definitiv Domnul Se va arăta credincios, în ciuda necredincioşiei. Poate să existe o credinţă individuală adevărată chiar si în condiţiile depărtate cel mai mult de credincioşie şi de devotament.

CAPITOLUL 4

În cele dinainte am văzut ce reprezintă cele şapte biserici, cărora Domnului I-a plăcut să trimită epistolele cuprinse în capitolele 2 şi 3 ale cărţii care ne preocupă.

Două puncte reies din studiul pe care 1-am făcut (asupra acestor capitole). Este sigur că Domnul S-a adresat unor biserici care existau în acel timp şi care prezentau trăsăturile pe care le amintesc epistolele. Dar, analizînd chiar conţinutul acestor scrisori, întrebuinţarea numărului simbolic şapte care indică totdeauna un ciclu perfect si în sfîrşit ordinea în care aceste biserici ne sînt înfăţişate rînd pe rînd, pare evident că ele schiţează dinainte faze sau stări de lucruri succesive în biserică, privită pe pămînt din punctul de vedere al răspunderii sale.

În al doilea rînd, din aceste şapte stări, trei au trecut fără să lase pentru noi altceva decît o învăţătură cu o influenţă morală, în timp ce ultimele patru au în plus o semnificaţie profetică şi, din momentul apariţiei lor, continuă şi există împreună pînă la venirea Domnului Isus.

Ceea ce confirmă într-un chip izbitor cele amintite este faptul că, din capitolul 4, nu mai este făcută menţiune de nimic care se aseamănă cu starea de Biserică pe pămînt. Cum să explicăm această tăcere, dacă nu trebuie să luăm cele şapte biserici decît în înţelesul literal? Pe de altă parte, dacă dincolo de aplicarea istorică, ele au un înţeles profetic, se înţelege cu uşurinţă că Domnul S-a adresat bisericilor atunci existente, ca să dea prin ele o vedere a diferitelor stări care trebuiau să vină unele după altele în Biserică pînă la sfîrşit, cum am văzut.

Începînd de la al patrulea capitol, Duhul lui Dumnezeu arată deci proroculuí, nu starea Bisericii, ci ceea ce va urma cînd bisericile nu vor mai fi înaintea gîndului Domnului şi cînd ceea ce îi poartă Numele va fi fost vărsată din gura Sa. Atunci este vorba despre lume, Dumnezeu neîncetind totuşi de a menţine o mărturie pentru El însuşi, în mijlocul tulburărilor care cresc treptat. Dar chiar de atunci martorii au fie un caracter iudaic, fie un caracter dintre neamuri si nicidecum acela al Bisericii pe pămînt. Vor fi credincioşi, evident; unii care aparţin poporului ales, alţii scoşi din mijlocul neamurilor; dar nimic asemănător cu ceea ce vedem în al doilea şi al treilea capitol.

Acest simplu fapt, atît de clar, atît de evident şi de o atît de mare importanţă, nu pare a fi fost pus în lumină decît destul de recent. După cîte ştiu, nu este făcută nici o aluzie la acest fapt, nu se găseşte nici o urmă despre aceasta, în sutele de lucrări scrise asupra Apocalipsei, începînd cu

„părinții" pînă în zilele noatre. Dovadă izbitoare despre neglijența cu care, ca urmare a unor idei preconcepute, se trece adesea peste faptele cele mai de necontestat pe care le prezintă Cuvîntul lui Dumnezeu, dovadă de asemenea despre necesitatea absolută în care noi sîntem de a fi învățați de Duhul Sfînt pentru a profita cu adevărat chiar de ceea ce este chiar si la suprafața Scripturilor.

Acesta este de altfel unul din caracterele deosebite ale sfintei Cărți, că nici talentul, nici limpezimea de spirit, nici vioiciunea imaginației, nu fac un suflet capabil, fără puterea Duhului, de a pricepe comunicările lui Dumnezeu, de a se bucura de ele si de a se folosi bine de ele. Se poate, fără El, să observi cînd un fapt, cînd altul; dar pentru a aprecia bine totalitatea Cuvîntului şi căile lui Dumnezeu, trebuie ca privirile să fie în totul îndreptate spre Hristos. Dar numai Duhul lui Dumnezeu aşază astfel neîncetat pe Hristos înaintea ochilor sufletului. Acela care îl cunoaşte si îl are, simte curînd că există, pentru credincioşii din diferite epoci, relații foarte diferite, si rezultă lucruri diferite. Astfel, Hristos are față de Biserică anumite căi speciale, care nu se potrivesc decît ei. Aceste căi iau sîrşit cu cel de al treilea capitol; deci acum sînt prezentate cititorului lucruri noi.

Este cunoscut că marele număr al acelora care poartă numele lui Hristos afirmă că Biserica a fost totdeauna, de cînd există copii ai lui Dumnezeu pe pămînt, şi că ea va exista atîta timp cît se va continua lucrarea de convertire a sufletelor. Dar această afirmație nu are nici o temelie în Scripturi, nici în Vechiul, nici în Noul Testament, nici, prin urmare, în cartea care ne preocupă.

Cum deci să ne mirăm dacă cei care studiază Biblia, avînd în duhul lor o noțiune atît de opusă adevărului descoperit, nu reuşesc să-i înțeleagă învățăturile? Ei ridică între ei si adevăr o barieră de netrecut.

Cînd cartea se deschide, există biserici; dar nu mai este făcută mențiune despre ele cînd introducerea este încheiată şi cînd profeția propriu-zisă începe să se desfăşoare. Se va înțelege cu uşurință cauza, dacă se recunoaşte că Biserica, vorbind în mod strict, nu este obiectul profeției. Aceasta se ocupă de lume şi vesteşte judecățile divine gata să cadă peste răul pe care lumea îl cuprinde în sine, ca să-1 facă să dispară şi să introducă în locul lui binele după propriul gînd al lui Dumnezeu. Aceasta este marea temă a Apocalipsei.

Dar, deoarece erau biserici creştine cînd a fost scrisă Apocalipsa, I-a plăcut Duhului lui Dumnezeu să pună înaintea profeției o privire de ansamblu foarte vrednică de luat în seamă asupra stării Bisericii, atîta timp cît ea va fi recunoscută de Domnul pe pămînt. Noi am văzut cu ce admirabilă înțelepciune aceasta ne-a fost înfățişată în aşa fel ca să se potrivească vremii cînd scria

Ioan şi în acelaşi timp să găsească mereu o aplicare în timpul întregii durate a existenței Bisericii. Nu înseamnă că totul ar fi putut să fie deosebit în acelaşi timp; lumina mergea crescînd, dar ea era totdeauna de ajuns pentru a da copiilor lui Dumnezeu cunoaşterea gîndului Domnului.

Este şi cu aceasta, ca de altfel cu fiecare parte a Scripturilor: nimeni nu poate cu adevărat să tragă profit din ea fără Duhul şi aceasta nu poate să fie decît spre slava lui Hristos.

Se poate acum pricepe imensa importanță a schimbării care se observă trecînd la capitolul 4. Profetul vede o uşă deschisă în cer si este chemat să se suie acolo. Este o viziune, cum noi înțelegem fără greutate; nu este vorba de fapte sensibile, iar puterea Duhului Sfînt îl face pe Ioan în stare să intre şi să privească: „Numaidecît am fost în Duhul" zice el.

În cer, unde este introdus, Ioan vede un scaun de domnie al cărui aspect ne spune că este un scaun de judecată. El nu are nici unul din caracterele scaunului de domnie al lui Dumnezeu pe care noi îl cunoaştem acum: „scaunul harului", de care ne apropiem cu deplină încredere, „ca să căpătăm îndurare si să aflăm har, ca să avem ajutor la momentul potrivit" (Evrei 4.16). Aici, nimic asemănător. Fulgerele, glasurile şi tunetele sînt simboluri perfect clare care ne învață ce este scaunul de domnie văzut de Ioan în cer, care se găseşte în total contrast cu acela pe care ni-1 înfățişează Evrei 4. Orice cititor atent şi învățat de Dumnezeu poate să vadă şi trebuie să tragă concluzia în acelaşi timp că două aspecte ale scaunului de domnie, atît de diferite, n-ar putea să caracterizeze o aceeaşi perioadă, o aceeaşi stare de lucruri.

Aici, deci, departe de a avea locul de unde decurge îndurarea divină, avem pe Acela care este îmbrăcat cu însuşirile proprii muntelui Sinai. Din el iese lumina care arată răul care se află pe pământ, glasurile care îl denunță şi tunetele care îl lovesc. Este sediul autorității supreme, izvorul de unde decurge judecata celor nelegiuiți.

Nu trebuie nici să confundăm acest scaun de domnie cu acela al Fiului Omului domnind pe pământ. Cînd Ioan este introdus în cer, nu venise încă timpul pentru Biserică de a domni cu Hristos pe pământ, căci faptul de a domni pe pământ este prezentat în capitolul 5 ca un lucru viitor: „Ei vor domni pe pământ" este spus aici. Este deci limpede că avem aici o perioadă de tranziție, între momentul cînd starea de Biserică a luat sfîrşit şi acela în care începe domnia de o mie de ani. Acesta este adevărul pe care trebuie neapărat să-1 admitem, dacă vrem să înțelegem Apocalipsa în totalitatea ei.

Pe scaunul de domnie era aşezat Cineva a cărui asemănare este comparată cu o piatră de iaspis si de sardiu. Este clar că dacă prin aceasta trebuie să înţelegem slava lui Dumnezeu, ea nu este aceea care se referă la esenţa divină, de care nici o creatură nu poate să se apropie şi pe care nici una nu poate să o vadă; însă este slava Sa atît cît I-a plăcut Lui să o arate creaturii. De aceea ea este comparată cu aceste pietre scumpe pe care le regăsim mai departe în sfînta cetate, în raport evident cu slava lui Dumnezeu.

Dar scaunul de domnie prezintă şi alte trăsături vrednice de a fi observate. „Şi scaunul de domnie era ca un curcubeu, ca o piatră de smarald la vedere". Dumnezeu arată prin aceasta că El îşi aminteşte de legămîntul Său cu creaţia. Curcubeul care era semnul legămîntului rînduit de El însuşi, este aşezat aici înaintea profetului într-un chip foarte izbitor. El nu-1 vede într-o răpăială de ploaie care cade pe pămînt, ci în jurul scaunului de domnie, pentru că este vorba numai de adevărul pe care curcubeul era destinat ca să-1 amintească. La fel este cu toate celelalte obiecte ale acestei viziuni: ele sînt prezentate ca văzute în gîndul lui Dumnezeu, şi nu cum ele apar ochilor omului.

„Şi în jurul scaunului de domnie erau douăzeci si patru de scaune de domnie şi pe aceste scaune de domnie stăteau douăzeci şi patru de bătrîni, îmbrăcaţi în haine albe..."

Este evident făcută aluzie aici la cele douăzeci şi patru de cete ale preoţiei (l Cronici 24). Însă voi atrage luarea aminte că, după părerea mea, bătrînii nu reprezintă pe toţi preoţii din aceste diferite cete, ci numai pe căpeteniile lor. Este de o oarecare importanţă să ne amintim lucrul acesta pentru că noi vom găsi mai departe alte persoane care sînt recunoscute ca preoţi, care atunci nu erau încă în cer si care nu sînt arătate decît mai tîrziu pe pămînt. Este neîndoielnic că aceste persoane devin preoţi, dar, cît despre bătrîni, nu sînt recunoscuţi alţii ca atare. Numărul lor este fixat, nimeni nu este adăugat la ei.

Aceste căpetenii ale preoţiei, nu mă îndoiesc, sînt sfinţii glorificaţi în cer; şi prin aceasta, eu înţeleg pe sfinţii Vechiului Testament ca si pe aceia ai Noului. Se vede deci că noi sîntem departe de a voi să apreciem harul lui Dumnezeu faţă de sfinţii de altădată. Mi se pare că există bune temeiuri pentru a trage concluzia chiar din profeţia însăşi, că cei douăzeci şi patru de bătrîni nu sînt numai Biserica, ci toţi sfinţii care învie atunci la venirea Domnului Isus, după cum este scris: „Cei care sînt ai lui Hristos, la venirea Sa" (l Corinteni 15.23). Învierea dintre cei morţi cuprinde pe toţi sfinţii care au existat pînă în acest moment şi, natural, trebuie să fie schimbaţi, după ceea ce este

descris în ultima parte a capitolului 15 din l Corinteni. Toti sfinții adormiți sau atunci în viață mi se par menționați aici. Expresia „morți în Hristos", pe care o găsim în l Tesaloniceni 4.16, nu poate nici ea să fie limitată la aceia care fac parte din trupul lui Hristos; aceste cuvinte se aplică la toți aceia care se găsesc aşezați în această legătură, indicați prin „în Hristos", în opoziție cu a fi „în Adam". Ei nu sînt morți în firea lor, ci în Hristos. Nu este vorba de primul Adam, ci de al doilea şi, după cum primul cuprinde toată familia lui Adam, expresia „în Hristos" trebuie să aibă o semnificație tot atît de largă.

Noi trebuie deci să vedem în cei douăzeci si patru de bătrîni, pe sfinții glorificați ai Vechiului Testament ca si pe aceia din Noul. Aceasta nu dăunează în nici un fel caracterului special al Bisericii, care, cum o vom vedea, este cu grijă ocrotită şi arătată într-o altă parte a viziunilor.

Pentru prezent, mă mărginesc să enunț pe scurt ceea ce cred că este aici puterea simbolului.

Cei douăzeci si patru de bătrîni sînt îmbrăcați cu haine albe; pe capetele lor sînt cununi de aur şi ei sînt aşezați pe scaune de domnie. Aceste caractere nu s-ar putea aplica unor ființe îngereşti. Nicăieri Scriptura nu ne arată îngerii încununați, nici aşezați pe scaune de domnie; niciodată nu vedem un înger chemat la o astfel de demnitate. Fără îndoială, ei exercită puterea, dar ei sînt executorii voii lui Dumnezeu în lucrurile exterioare, dar niciodată ei nu le administrează ca împărați. Situația aceasta este destinată sfinților slăviți — răscumpăraților, şi nu îngerilor — pentru că Hristos le-a dat dreptul de a domni prin har, prin sîngele Său. Aşa cum este spus în primul capitol: „El a făcut din noi o împărăție şi preoți pentru Dumnezeul Său şi Tatăl." în Capitolul 4, în care bătrînii sînt încununați şi aşezați pe scaune de domnie, simbolurile corespund caracterului împărătesc; în capitolul 5, aceleaşi persoane apar împlinind funcțiile preoțeşti: ele au potire de aur pline cu tămîie, care sînt rugăciunile sfinților. Nici lucrul acesta nu este niciodată în legătură cu îngerii. Singurul caz în care vedem un înger într-o acțiune preoțească este acela în care Domnul Isus însuşi ia caracterul de înger-preot (capitolul 8); nu înseamnă că El devine un înger în sensul literal al cuvîntului, dar Dumnezeu a voit să-L înfățişeze astfel la altar, în momentul în care cei şapte îngeri aveau să sune din trîmbițe.

Atenția noastră este îndreptată apoi asupra a ceea ce caracterizează scaunul de domnie de judecată: fulgerele, glasurile şi tunetele; apoi asupra Duhului Sfînt înfățişat simbolic, aşa cum se potriveşte scenei. „Înaintea scaunului de domnie erau şapte făclii de foc, care sînt cele şapte Duhuri ale lui Dumnezeu." Deci nu este Duhul Sfînt în această putere de har care caracterizează legătura

Sa cu Biserica, ci în puterea de judecată, potrivit cîrmuirii lui Dumnezeu, pentru că este vorba de o lume păcătoasă şi vinovată — de creatură, şi nu de noua creaţie.

„Şi înaintea scaunului de domnie era un fel de mare de sticlă, asemenea cu cristalul." în loc de ligheanul umplut cu apă care slujea să spele necurăţiile preoţilor, avem aici o mare, nu lichidă, ci de sticlă, simbol al unei curaţii devenită neschimbătoare. Străbătînd o lume rea, eşti expus să te întinezi de ceva şi trebuie să fii curăţit.

Nu este vorba despre aceasta aici. Aceia care sînt în legătură cu marea de sticlă au sfîrşit-o cu încălcările datoriei si cu nevoile: ei sînt în cer si sînt deja slăviţi.

Voi repeta ce s-a spus adesea, că Scripturile vorbesc de trupuri slăvite, dar niciodată de duhuri slăvite. Cei douăzeci şi patru de bătrîni nu reprezintă deci pe aceia care, mădulare ale lui Hristos, au mers prin moarte în prezenţa Sa. Simbolul numeric chiar este incompatibil cu această idee. Într-adevăr, în orice fel se interpretează ce însemnează cei douăzeci si patru de bătrîni, ei formează un corp complet. Dar sfinţii nu pot să fie priviţi astfel, în nici un sens, pînă ce Hristos va veni pentru a duce la cer pe toţi creştinii, care vor fi în viaţă atunci pe pămînt, împreună cu toti sfinţii care mai înainte adormiseră în El, pentru ca să-i slăvească pe toţi împreună cu El.

In orice moment în care se consideră duhurile ca încă despărţite de trup, rămîn unele dintre ele pe pămînt, care trebuie să le fie adăugate pentru ca numărul să fie complet; Scriptura nu reprezintă niciodată starea sufletului despărţit de trup ca fiind o stare perfectă, ea mărturiseşte în mod limpede contrariul. Într-un anumit înţeles, Biserica este considerată completă la un moment oarecare pe pămînt; nu pentru că aceia care sînt pe pămînt ar avea o mai mare importanţă decît aceia care sînt în cer, ci pentru că Duhul Sfînt a fost trimis din cer şi pentru că El este pe pămînt. Pentru că El este singura legătură care formează Biserica să fie una, acolo unde este El, acolo trebuie să fie Biserica. Prin urmare, pînă ce va veni Isus, nu poate niciodată să existe o stare completă a Bisericii în cer; mai degrabă ea există pe pămînt. Dar din moment ce se vorbeşte de o stare completă absolută, este clar că aceasta nu poate să aibă loc înainte ca Domnul să fi venit şi să fi luat afară din lume pe toţi sfinţii cereşti, pentru a-i aşeza sus, în prezenţa Sa. Atunci există o stare perfect completă; este aceea reprezentată prin cei douăzeci si patru de bătrîni. Avem deci aici confirmarea unui fapt asupra căruia am insistat deja, că totul presupune că s-a sfîrşit cu starea de Biserică şi că o nouă stare de lucruri a început. Aceasta este semnificaţia naturală a viziunii slavei si a fericirii acelora care au fost pe pămînt, dar pe care îi vedem acum glorificaţi în cer. Ei sînt

căpeteniile preoției cereşti şi formează un trup complet în sensul cel mai cuprinzător al cuvîntului. Ei se găsesc deci în afară de această stare în care ai nevoie de spălarea cu apă prin Cuvînt; de aceea vedem înaintea lor o mare, nu umplută cu apă, ci o mare de sticlă, si aceasta caracterizează starea lor în chipul cel mai evident.

Acum vine simbolul celor patru făpturi vii, asemănătoare heruvimilor. „În mijlocul scaunului de domnie şi împrejurul scaunului de domnie erau patru făpturi vii, pline cu ochi pe dinainte si pe dinapoi". Un discernămînt perfect le este dat de Dumnezeu; aceasta indică ochii lor. Cît despre făpturile vii, cred că ele închipuie în mod simbolic agenții — oricare pot să fie — pe care Dumnezeu îi întrebuințează pentru executarea faptelor puterii Sale judiciare. In consecință, atributele lor sînt tocmai acelea care se potrivesc si care sînt necesare exercitării acestei puteri.

„Cea dintîi făptură vie semăna cu un leu; a doua făptură vie semăna cu un viței; a treia făptură vie avea fața ca a unui om; şi a patra făptură vie semăna cu un vultur care zboară". Astfel, vedem în ele puterea şi măreția, răbdarea care suferă şi suportă, inteligența şi în fine repeziciunea; calități care, toate, sînt puse în acțiune în actele judecătoreşti care vor urma.

Aici se ridică o chestiune interesantă: Cine sînt aceste făpturi vii? Am văzut în ele calitățile necesare acțiunilor, dar cine sînt agenții? Oricît de delicat este studiul acestui punct, cred că Scriptura dă totdeauna, acelora care se încred în Dumnezeu, o lumină completă asupra a tot ce ne interesează să cunoaştem.

Un fapt important de remarcat în capitolul 4 este că aici nu se menționează deloc despre îngeri. Făpturile vii laudă pe Dumnezeu, nu totuşi ca „Cel Prea înalt", ci „zi şi noapte fără încetare: „Sfînt, Sfînt, Sfînt este Domnul Dumnezeu, Cel Atotputernic, care era, care este, care vine!" Cînd aceste făpturi vii aduceau slavă, cinste şi mulțumire Celui care stă pe scaunul de domnie si care este viu în vecii vecilor, cei douăzeci şi patru de bătrîni se aruncau cu fața în jos înaintea Celui care stătea pe scaunul de domnie şi se închinau Celui care este viu în vecii vecilor şi îşi aruncau cununile înaintea scaunului de domnie, zicînd: „Vrednic eşti, Doamne şi Dumnezeul nostru, să primeşti slava, cinstea şi puterea, pentru că Tu ai creat toate şi prin voia Ta stau în ființă şi au fost create". O trăsătură deosebit de izbitoare la bătrîni este că ei au totdeauna înțelegerea lucrurilor pe care le văd sau în mijlocul cărora se găsesc. Aceasta va fi adevărat în oarecare măsură chiar privitor la rămăşița evreiască, care va apărea după răpirea sfinților şi care îi cuprinde pe aceia pe care Daniel şi alții îi numesc „înțelepții" care „vor înțelege". Dar bătrînii au un caracter mai înalt încă prin aceea că ei

pricep totdeauna rostul lucrurilor; trăsătură de o frumusețe delicată, de care se leagă, presupun, titlul lor de bătrîni, care marchează înțelepciunea. Ei sînt aceia care au gîndul lui Hristos şi care înțeleg sfaturile şi căile lui Dumnezeu.

Lucrul acesta stabilit, în capitolul 4, vedem pe cele patru făpturi vii şi pe bătrîni într-o strînsă legătură, fără îndoială, dar nu mai mult; în capitolul 5, însă, nu numai că sînt în această legătură, dar îi vedem chiar împreună. Aceasta reiese din faptul că atunci cînd Mielul ia cartea, „cele patru făpturi vii şi cei douăzeci şi patru de bătrîni s-au aruncat jos înaintea Mielului, avînd fiecare cîte o harpă şi potire de aur, pline cu tămîie, care sînt rugăciunile sfinților. Şi ei cîntau o cîntare nouă. Şi iată, faptul important pe care trebuie să-1 obsevăm aici este că în capitolul 4, în care am văzut desfăşurîndu-se slava judecătorească a lui Dumnezeu în diferitele sale caractere, în legătură cu pămîntul şi cu diferitele lui perioade, cu excepția caracterului milenial si a descoperirii Sale ca Tată, care ne este specială în prezent. Dar noi ştim că în Sine, Domnul Dumnezeu cuprinde deopotrivă pe Tatăl, Fiul şi Duhul Sfînt, care este văzut într-un chip clar, cu toate că simbolic, sub figura celor şapte duhuri ale lui Dumnezeu; nu este la felul cu Domnul Isus, El nu este prezentat ca persoană distinctă. Fără îndoială, viziunea glorioasă a Aceluia care este aşezat pe scaunul de domnie poate să cuprindă pe Tatăl si pe Fiul; totuşi ea ne arată pe Dumnezeu ca atare, mai degrabă decît este descoperirea unor persoane; este ideea generală, nu deosebirea formală a persoanelor.

Dar în capitolul 5 găsim altceva. Este mai întîi ca o provocare aruncată la tot ce există, de a deschide cartea si de a-i rupe peceţile; si rezultatul acestei provocări este de a-L arăta pe Mielul, de a scoate în relief vrednicia şi biruința Sfîntului care a suferit si care a fost lepădat pe pămînt; a Aceluia al cărui sînge a cumpărat pentru Dumnezeu pe aceia care zăceau în ruina si în ticăloşia păcatului. Atunci de asemenea trebuie să vină, din partea lui Dumnezeu, deplina binecuvîntare a omului şi a creaturii. Nu numai că omul este eliberat dar, chiar înainte ca eliberarea să fie arătată, el este condus în priceperea gîndului şi voinței lui Dumnezeu, căci Hristos este tot atît de neapărat înțelepciunea lui Dumnezeu ca şi puterea lui Dumnezeu.

Fără El, nici o creatură nu poate să conceapă, nici un păcătos nu poate să cunoască mîntuirea. Pentru orice lucru noi avem nevoie de Hristos. Ce binecuvîntare pentru noi de a-L avea! Astfel, oricît de slăvită este scena desfăşurată înaintea proorocului în capitolul 4, aceea care urmează ne arată persoana minunată si mijlocul prin care omul este adus să aibă conştiința binecuvîntării si să poată prețui căile si slava lui Dumnezeu.

CAPITOLUL 5

„Apoi am văzut în mîna dreaptă a Celui care stătea pe scaunul de domnie, o carte scrisă pe dinăuntru si pe dinafară, pecetluită cu şapte peceți". Un înger puternic vesteşte cu glas tare: „Cine este vrednic să deschidă cartea şi să-i rupă peceţile?" Nici o creatură, în nici un loc, nu a putut să răspundă. Dar la sfîrşit, după timp suficient pentru a arăta neputința oricărui altuia, Domnul Isus înaintează şi primeşte provocarea. Mîngîierea dată lui Ioan de unul dintre bătrîni se găseşte astfel îndreptățită, căci bătrînii au totdeauna priceperea lucrurilor. Şi Ioan îl vede pe Leul din seminția lui Iuda, care nu este altul decît Mielul, disprețuit pe pămînt, înălțat în cer; el îl vede înaintînd şi luînd cartea. În acest moment toți, făpturile vii si bătrînii împreună se prosternă înaintea Mielului şi intonează o cîntare nouă. Este foarte izbitor să citim după aceasta: „M-am uitat şi, în jurul scaunului de domnie, în jurul făpturilor vii şi în jurul bătrînilor am auzit glasul multor îngeri. Numărul lor era de zece mii de ori zece mii si mii de mii.
Ei ziceau cu glas tare: „Vrednic este Mielul, care a fost înjunghiat, să primească putere, bogăție, înțelepciune, tărie, cinste, slavă şi binecuvîntare".

Pentru ce îngerii apar aici şi nu în capitolul 4? Dumnezeu, în toate căile Sale, pe care Scriptura ni le face cunoscute, acționează totdeauna după motivele cele mai înțelepte, iar Duhul ne încurajează să ne informăm cu smerenie, dar cu încredere. Iată deci ceea ce mi se pare că motivează această diferență: faptul că Mielul ia cartea şi Se pregăteşte să-i deschidă peceţile marchează un început de administrație.

Pînă atunci, îngerii au fost slujitorii (administratorii) puterii lui Dumnezeu. Cînd era vorba de judecată de executat sau de orice altă intervenție extraordinară din partea Sa, Dumnezeu Se servea de ei ca de instrumente; dar mi se pare că Duhul lui Dumnezeu arată că începînd din acest moment se efectuează o schimbare imensă. Îngerii vor putea să fie încă întrebuințați în timpul intervalului marcat de ultima dintre cele 70 de săptămîni ale lui Daniel, pentru că este încă timpul providenței, si nu al slavei manifestate; dar titlul sfinților slăviți este afirmat aici.

Capitolul al doilea din epistola către Evrei ne învață cu siguranță că lumea viitoare nu este supusă îngerilor, ci celor răscumpărați; şi aici, văzătorul este primit să arunce o privire profetică asupra unei scene care se potriveşte cu învățătura lui Pavel. Cu alte cuvinte, cînd Mielul este

introdus pe scenă, atunci, şi nicidecum înainte, bătrînii, adică sfinţii slăviţi si cele patru făpturi vii, care simbolizează atributele necesare executării puterii judiciare, se unesc ca şi cum n-ar forma decît un tot pentru a înălţa, într-o cîntare nouă, laudele Mielului care a fost înjunghiat. Ei sînt deci asociaţi într-un chip intim si cu totul nou; şi, în acelaşi timp, pentru a confirma schimbarea, îngerii apar într-un fel deosebit.

Să presupunem deci că mai înainte administrarea judecăţii a fost în mîinile îngerilor; se înţelege cu uşurinţă că, în capitolul 4, ei n-au fost deosebiţi de cele patru făpturi vii, pentru că de fapt aceştia reprezintă într-un chip general agenţii care execută judecăţile lui Dumnezeu. In timp ce dacă, în capitolul 5, există o schimbare în administraţie si dacă îngerii, pînă atunci executorii acestor judecăţi, nu mai sînt recunoscuţi ca atare în vederea împărăţiei, şi ca puterea să fie încredinţată sfinţilor slăviţi, este foarte natural că îngerii, fiind înlocuiţi, si ca umbriţi de moştenitorii împărăţiei, se dau înapoi pe planul din urmă. Dacă mai înainte se putea să-i consideri ca fiind cuprinşi sub simbolul celor patru făpturi vii, ei reiau de acum înainte simplu, locul lor ca îngeri. Aceasta mi se pare că este adevărata interpretare a acestui pasaj.

După aceasta, ceea ce reprezintă cele patru făpturi vii se aplică mai întîi îngerilor, şi în urmă sfinţilor. Simbolul nu arată atît persoanele cărora le este încredinţată executarea judecăţilor, cît caracterul agenţilor întrebuinţaţi. Dar Scriptura furnizează elementele necesare pentru a determina cine sînt ei: în primul caz, prin absenta oricărei menţionări a îngerilor, care, noi o ştim, sînt fiinţele de care Dumnezeu Se slujea în căile Sale providenţiale faţă de lume, în zilele Vechiului Testament si chiar în ale Noului Testament. Biserica este încă pe cale de formare; dar cînd ea va fi completă, cînd sfinţii slăviţi vor fi ridicaţi de pe pămînt şi cînd dreptul de Întîi-născut va fi recunoscut, atunci dreptul lor va fi recunoscut de asemenea. Şi noi putem cu uşurinţă să înţelegem că, atunci cînd Domnul vine pentru a lua Împărăţia într-un chip vizibil, această schimbare de administraţie trebuie să fie arătată în cer, înainte de a se desfăşura pe pămînt. Faptul general este deci în capitolul 4 şi schimbarea care va avea loc este arătată prin anticipare în capitolul 5.

În ultimul rînd, vedem în acest capitol că, atunci cînd, odată ce semnalul de adorare datorată Mielului a fost dat, toate creaturile se unesc pentru a sărbători binecuvîntarea care rezultă din lucrarea Sa.

CAPITOLUL 6

Ajungem acum la deschiderea peceților. Capitolul 6 le prezintă pe toate în afară de a şaptea, care este introducerea la trîmbițe şi se găseşte la începutul capitolului 8.

Cuvintele „si vezi" care, în versetele 1,3,5,7 se găsesc după cuvîntul „vino", nu există în cele mai bune manuscrise. Diferența, care nu este fără importanță pentru înțeles, constă în aceea că expresia „vino şi vezi" s-ar adresa lui Ioan, în timpul ce cuvîntul „vino" este chemarea adresată de făpturile vii călăreților. Să căutăm acum care este semnificația diferitelor viziuni introduse prin deschiderea (ruperea) fiecăreia dintre peceți.

„M-am uitat şi iată un cal alb. Cel care stătea pe el avea un arc si i s-a dat o cunună; şi a pornit biruitor şi ca să biruiască".

Acesta este răspunsul la chemare. Primul călăreț înaintează cu toate trăsăturile care indică prosperitate, biruință şi cuceriri pînă în depărtare. Iată ce menționează Duhul lui Dumnezeu ca survenind mai întîi în lume, după imensa schimbare pe care am văzut-o că a avut loc în cer: un puternic cuceritor apare aici pe pămînt. S-a căutat să se aplice această viziune la un mare număr de persoane şi de lucruri; s-au văzut aici biruințele Evangheliei, întoarcerea lui Hristos şi tot atît de adesea, succesele trecătoare ale lui Antihrist. Dar ceea ce putem să medităm cu siguranță despre ce se spune aici este că Dumnezeu Se serveşte, ca instrument, de un biruitor care va mătura totul înaintea lui.

El va face aceasta nu neapărat vărsînd mult sînge. Deşi calul indică totdeauna o putere imperială care subjugă şi deşi calul alb îndeosebi este simbolul biruinței, se pare că în acest caz, cucerirea va fi fără mare vărsare de sînge. Măsurile sînt atît de bine luate şi au un astfel de succes, numele însuşi al biruitorului are o astfel de greutate, încît existența sa nu este de fapt decît o succesiune de cuceriri, fără a implica neapărat masacrul luptelor.

Nu este tot aşa cu călărețul pe care îl aduce ruperea celei de a doua peceți. Acesta călăreşte pe un cal roşu, culoare care indică măcelul, sîngele vărsat în războaie. Călărețul însuşi primeşte ca însărcinare să ia pacea de pe pămînt, o mare spadă îi este dată şi marele fapt care apare este că oamenii se omoară unii pe alții, ceea ce ar părea să implice chiar războaiele civile.

La ruperea celei de a treia peceți apare un cal negru, culoarea doliului. Atunci se aude un glas care zice: „O măsură de grîu pentru un dinar! trei măsuri de orz pentru un dinar!" Cu toate că este

greu să precizăm care era valoarea alimentelor în epoca în care trăia Ioan şi cu toate că părerile cele mai diferite au fost emise asupra acestui subiect, mi se pare evident că preţul indicat înseamnă foamete. Ceea ce rezolvă de altfel în întregime problema este culoarea calului. Doliul s-ar părea ciudat într-o epocă de abundenţă sau chiar numai obişnuită; dimpotrivă, cît de potrivit este doliul cînd lucrurile cele mai absolut necesare vieţii lipsesc! (Alte amănunte vor putea fi bune de relevat în viziune. Cuvîntul tradus prin măsură indică raţia unui om. Dinarul era salariul pe o zi. Trebuia deci pentru hrana singură a unui om tot salariul de pe o zi de lucru. Mai mult, balanţa, în acest caz, este de asemenea un simbol de foamete (vezi Leviticul 26.26 si Ezechiel 4.16); şi în sfîrşit, faptul că este spus: „Nu vătăma untdelemnul si vinul", arătînd că celelalte produse ale pămîntului fuseseră vătămate).

Aceasta arată clar Cuvîntul lui Dumnezeu oricărui spirit simplu şi supus. Cei mai necultivaţi, care n-au cea mai mică idee despre ceea ce putea să fie preţul mărfurilor în vremea lui Ioan, văd imediat ce are semnificativ culoarea neagră a celui de al treilea cal, în contrast cu culorile primilor doi şi prin urmare leagă ideea pe care ea o exprimă cu tot ceea ce este spus relativ la acela care urcă pe acest cal.

Cînd cea de a patra pecete este ruptă, Ioan vede înaintînd un cal gălbui; aceasta este culoarea pe care moartea o imprimă pe aceia pe care i-a lovit. De aceea cel care stă pe el se numeşte „Moartea"; şi după el venea hadesul (Locuinţa Morţilor). Înţelesul simbolului este limpede; cuvintele care urmează nu fac decît să-1 înfăţişeze cu mai multă putere: „I s-a dat autoritate peste a patra parte a pămîntului, ca să ucidă cu sabie, cu foamete, cu moarte şi cu fiarele pămîntului". Acestea sînt cele patru pedepse grozave ale Domnului.

„Cînd a rupt pecetea a cincea, am văzut sub altar sufletele celor care fuseseră înjunghiaţi din pricina Cuvîntului lui Dumnezeu şi din cauza mărturiei pe care o ţinuseră". Ele strigau cu glas tare, cerînd răzbunare Stăpînului Suveran. Dreptul lor, dreptatea cauzei lor este recunoscută înaintea lui Dumnezeu, faptul acesta este arătat prin haina albă care le este dată; dar trebuie ca ele să aştepte: mai sînt alţii, împreună slujitori cu ei şi fraţii lor, care trebuiau de asemenea să fie omorîţi înainte ca să vină ziua răsplătii.

Imensa frămîntare care zguduie lumea după deschiderea celei de a şasea peceţi este, după părerea mea, un răspuns parţial la strigătul sufletelor care erau sub altar. Unii gîndesc că este vorba aici de creştini, dar dacă privim mai de aproape acest pasaj, vom vedea că el confirmă, dimpotrivă,

faptul că Biserica a fost ridicată la cer înaintea acestor evenimente. „Pînă cînd, Stăpîne, Tu care eşti sfînt şi adevărat, nu vei judeca şi nu vei răzbuna sîngele nostru asupra celor ce locuiesc pe pămînt?" Iată strigătul acestor suflete. Este aici o dorință, este aici o rugăciune în armonie cu harul care ne este descoperit de Evanghelie? Numai dacă nu este sub stăpînirea vreunei prejudecăți, nici unuia dintre aceia care au priceput înțelesul general al Noului Testament şi au înțeles rugăciunile speciale care ne sînt date în Noul Testament de Duhul Sfînt pentru învățătura noastră, nu-i va fi greu să răspundă. Să ne amintim numai rugăciunea lui Ştefan si aceea a Preaiubitului nostru Domn, modelul a tot ceea ce este desăvîrşit. Este adevărat că noi găsim în alte părți ale Scripturii rugăciunea asemănătoare cu aceea a sufletelor sub altar, dar acestea sînt în Psalmi. Totul devine astfel perfect clar. Noul Testament ne arată că acestea nu pot fi rugăciunile unui creştin si, de altă parte, Vechiul Testament arată că acestea erau tocmai rugăciunile persoanelor ale căror sentimente, experiențe şi dorințe se întemeiau pe nădejdi evreieşti.

Aceasta nu se armonizează exact cu ceea ce a fost deja dovedit şi anume că sfinții cereşti, după ce vor fi fost slăviți, vor fi trecut în afara scenei din această lume? Atunci Dumnezeu va lucra pentru a forma o nouă mărturie, care va avea natural caracterul său deosebit; nu în aceea că va anula faptele Noului Testament, ci în aceea că El va conduce sufletele sfinților îndeosebi în ceea ce a fost descoperit altădată, pentru că Dumnezeu va fi atunci pe punctul de a-1 împlini. Marea temă a Vechiului Testament privitor la vremurile viitoare este pămîntul binecuvîntat sub cîrmuirea cerurilor, Hristos fiind Căpetenia sau Capul, si al lucrurilor care sînt pe pămînt. Se apropie timpul cînd Dumnezeu va interveni în acest scop. Pămîntul si Israel, poporul pămîntesc, ca şi neamurile, se vor bucura atunci aici pe pămînt de bucuriile cerului. Iată ce aşteaptă aceste suflete şi rugăciunea lor ne arată totodată starea lor şi nădejdile lor. Ele cer, nu convertirea duşmanilor lor, ci ca judecățile să vină peste pămînt şi ca răzbunarea să cadă peste aceia care au vărsat sîngele lor. Nimic mai simplu şi mai sigur decît concluzia pe care putem să o scoatem din cuvintele lor.

„Şi li s-a spus să se mai odihnească încă puțin, pînă se va împlini numărul celor împreună slujitori cu ei şi al fraților lor, care aveau să fie omorîți ca şi ei". Avem în aceste ultime cuvinte o indicație importantă despre ceea ce va avea loc în continuare, după cum vom vedea. Ei nu sînt singurii credincioşi care vor suferi un sfîrşit violent; alții îi vor urma mai tîrziu, cînd va izbucni o persecuție şi mai furioasă decît aceea în care ei înşişi au pierit. Pînă atunci Dumnezeu nu va executa judecata pe care strigătele lor o cheamă. Ei trebuie să aştepte şi sînt văzuți sub altar ca o jertfă

oferită, în acelaşi sens în care Pavel vorbeşte despre el însuşi ca fiind gata să fie turnat ca o jertfă de băutură (2 Timotei 4.6).

În această viziune plină pentru noi de învățături clare si importante, vedem deci cea din urmă ca şi cea dinții dintre persecuțiile perioadei apocaliptice. Aceia care vor suferi în această persecuție ne sînt arătați ca fiind copii ai lui Dumnezeu care au priceperea despre ce i se cuvine Israelului, dar care nu se găsesc evident pe tărîmul priceperii şi credinței creştine. Ei au duhul profeției care dă mărturie despre Isus. Judecata pe care ei o cer întîrzie încă să vină, dar numai pînă ce, după ce ultima manifestare a furiei omului apostat a avut loc, Domnul va apărea si va nimici pe toți duşmanii Săi.

În acelaşi timp, după cum am spus în treacăt, ceea ce se întîmplă cînd a şasea pecete este ruptă, arată că Dumnezeu nu rămîne nepăsător. Ceea ce profetul vede atunci este ca un răspuns imediat la strigătul sufletelor acelora care suferiseră. O vastă zguduitură are loc, o zdruncinare completă a tot ceea ce este aici pe pămînt şi deasupra; dar, ca şi cu peceții precedente, trebuie să o înțelegem simbolic: „Soarele a devenit negru, ca un sac de păr, luna a devenit toată ca sîngele şi stelele cerului au căzut pe pămînt, cum cad smochinele întirziate din pom, cînd este scuturat de un vînt puternic. Cerul s-a îndepărtat ca o carte de piele, pe care o faci sul. Şi toți munții şi toate insulele s-au mişcat din locurile lor". Avem aici numai ceea ce apare înaintea văzătorului în viziune, dar n-avem de presupus că atunci, cu ocazia împlinirii prezicerii, cerul şi pămîntul vor fi în mod fizic aruncate în această stare de dezordine.

Acestea sînt imagini şi noi avem de examinat, prin întrebuințarea simbolică făcută în altă parte, ce trebuie să înțelegem aici prin aceste schimbări care, în viziune, au loc în soare, în lună, în stele si pe pămînt. Rezultatul la care vom ajunge va depinde de aplicarea exactă pe care o vom face a Sfintelor Scripturi, sub învățătura Duhului Sfînt.

Să remarcăm mai întîi cuvintele care urmează. Ne este spus aici limpede si nu în figuri că „împărații pămîntului, cei mari, comandanții, cei bogați şi cei puternici, toți robii şi toți oamenii liberi s-au ascuns în peşteri si în stîncile munților". Este evident că, dacă literalmente cerul a dispărut si s-a strîns ca o carte pe care o faci sul, dacă toți munții si toate insulele s-au mutat de la locurile lor, diversele grupe de oameni îngroziți nu pot să caute adăpost în peşteri şi în stînci şi să zică munților: „Cădeți peste noi!" Astfel, a lua aceşti termeni astfel decît simbolic, ar fi a contrazice sfîrşitul pasajului prin început. Profetul, este adevărat, vede astrele întunecate şi zdruncinate în cer, el vede pe pămînt nerînduielile şi dezordinea; dar înțelesul a ceea ce vede trebuie să fie căutat după

principiile obişnuite ale interpretării. După părerea mea, este aici reprezentarea unei complete răsturnări a oricărei autorități, superioare sau subordonate; o frământare fără seamăn în toate clasele omenirii, frământare care are ca urmare de a răsturna toate temeliile puterii şi ale autorității în lume şi de a umple spiritul oamenilor cu teama că ziua judecății a sosit.

Ce-i drept, nu va fi prima dată cînd această teamă va fi cuprins lumea; dar, de data aceasta, ea va fi mai tare ca niciodată. După ucigătoarea persecuție exercitată împotriva sfinților care vor veni după noi pe pămînt, puterile persecutoare şi aceia care le sînt supuşi vor fi cercetați din punct de vedere judecătoresc şi va urma o ruptură completă a autorității în toate sferele în care ea se exercită pe pămînt. Deoarecare guvernatorii au întrebuințat rău autoritatea dată în mîinile lor, se va vedea izbucnind o revoluție pe o scară întinsă şi oamenii, cuprinşi de groază, văzînd răsturnarea totală a tot ceea ce este stabilit pentru a menține ordinea aici pe pămînt vor crede că ziua Domnului a venit. Ei vor spune munților şi stâncilor: „Cădeți peste noi şi as-cundeți-ne de fața Aceluia care stă pe scaunul de domnie şi de mînia Mielului, căci a venit ziua cea mare a mîniei Lui şi cine poate să stea în picioare?" Dar nimic nu poate justifica greşeala care constă în a lua ca o declarație a lui Dumnezeu, ceea ce nu este altceva decît expresia groazei oamenilor. Ei strigă că marea zi a mîniei a venit; este exclamația pe care o scot aceste mulțimi alarmate; dar fapt este că marea zi a mîniei lui Dumnezeu nu soseşte decît după foarte multă vreme, cum o dovedeşte Apocalipsa însăşi, cînd ea o descrie în capitolele 14,17 si mai ales în capitolul 19. Atunci, dimpotrivă, în loc de a fi plini de groază, oamenii acestei lumi vor fi atît de orbiți şi de plini de un atît de groaznic orgoliu, încît ei se vor război fățiş contra Mielului; dar Mielul îi va birui. Satan va fi reuşit să nimicească temerile lor, atunci cînd ei vor avea cel mai mult motiv să se teamă de judecată.

CAPITOLUL 7

După aceasta, marea zi a mîniei lui Dumnezeu este atît de departe de a fi sosit, încît, în paranteza pe care o formează capitolul 7, îl vedem pe Dumnezeu împlinind lucrările măreţe ale îndurării Sale care mîntuieşte. Prima lucrare este de a pune pecetea Sa pe cei 144.000 dintre seminţiile lui Israel, prin mijlocirea unui înger care se suia dinspre răsăritul soarelui. Apoi îi este dat proorocului să vadă o mare mulţime de neamuri, pe care nimeni nu le putea număra, „din orice neam, din orice seminţie, din orice popor şi limbă, stînd în picioare înaintea scaunului de domnie si înaintea Mielului, îmbrăcaţi în haine albe, cu ramuri de palmier în mîini. Şi strigau cu glas tare, zicînd: „Mîntuirea este a Dumnezeului nostru care stă pe scaunul de domnie şi a Mielului".

Aici avem nu numai „mîntuirea" ci „mîntuirea Dumnezeului nostru" ca fiind aşezat, pe tronul Său, pe tronul Său de judecată aşa cum am văzut. Cu alte cuvinte, aceasta n-ar fi putut fi spus înainte de capitolul 4. Conţinutul acestor cuvinte presupune că o mare schimbare a avut loc. Ele nu sînt expresia unei mărturii date în toate vremurile sau la diferite epoci; a pretinde acest lucru nu este decît o închipuire omenească, fără cel mai mic temei în Scriptură. Nici vorbă ca acesta să fie un tablou care prezintă pe răscumpăraţii din toate vremurile; este spus lămurit că este o mulţime nenumărată de neamuri în contrast evident cu cei pecetluiţi din Israel şi în raport cu cîrmuirea judecătorească a lui Dumnezeu. Ce sînt aceste neamuri, unul din bătrîni o explică profetului, care altfel s-ar fi înşelat în mod evident. Dar, dacă bătrînii reprezintă pe sfinţii slăviţi, aceste neamuri nu fac parte dintre ei si, mai mult, nu pot evident să fie toţi sfinţii, deoarece cei 144.000 din Israel sînt clar deosebiţi de ei.

Cine sînt ei, deci? O mulţime de neamuri care, prin puterea harului, sînt cruţaţi în ultimele zile. Nu este spus că ei sînt slăviţi şi nimic nu poate să ne facă să presupunem că ei nu sînt încă în trupurile lor fireşti, ceea ce nu este în nici un fel nepotrivit cu prezenţa lor înaintea scaunului de domnie. Într-adevăr, acolo îi vede profetul, după cum în capitolul 12 el vede un mare semn, o femeie în cer; dar nu trebuie deloc să tragem concluzia de aici că ei sînt într-adevăr în cer. Aceasta este o chestiune care trebuie să fie hotărîtă de alte consideraţii. Trebuie să căutăm să depindem numai de învăţătura lui Dumnezeu si să ne debarasăm de idei preconcepute; apoi să cîntărim cu grijă împrejurările în care se găsesc aceia despre care este vorba. Astfel se vor evita greşelile serioase care s-au comis în privinţa aceasta.

Mi se pare perfect de clar că aceste neamuri nu sînt sfinți slăviți în cer. Mai întîi, îi vedem în mod lămurit deosebiți de aceia din Israel care evident sînt pe pămînt. Există deci, aici, pe pămînt, două corpuri distincte: unul, compus din iudei; celălalt, din neamuri. În al doilea rînd, ei ies din necazul cel mare, ceea ce dovedeşte că departe de a fi o totalitate cuprinzînd pe cei mîntuiți din toate timpurile, ei formează un grup special, cu toate că foarte numeros, compus numai din persoane care vor fi fost ocrotite şi binecuvîntate de Dumnezeu în timpul epocii necazului celui mare.

În timpul mileniului multe neamuri vor fi mîntuite; însă aceştia pe care îi avem aici nu sînt sfinți din epoca milenială. Aceştia sînt sfinți dintre neamuri care vor fi fost aduşi la cunoştința lui Dumnezeu prin predicarea Evangheliei veşnice (Apocalipsa 14.6) sau Evangheliei împărăției (Matei 24.14). Acesta este tocmai timpul despre care a vorbit Domnul Isus ucenicilor Săi (Matei 24.14). Aceste cuvinte ale Domnului nu dau evident o vedere generală despre ceea ce se face acum, dar ele spun ceea ce se va face încă, tocmai înainte de sfîrsit, cînd necazul cel mare va izbucni. Vedem în această mare mulțime de neamuri, roadă harului divin care se va exercita atunci; şi toate amănuntele descrierii care ni-i înfățişează, se acordă cu ceea ce am arătat deja că trebuie remarcat şi o confirmă.

Am atras deja atenția asupra faptului că marea mulțime care stă înaintea scaunului de domnie este deosebită de bătrîni, astfel că, dacă aceştia din urmă reprezintă Biserica, cei dintîi trebuie să fie deosebiți de ei. Deoarece toți admit că bătrînii sînt sfinți slăviti, concluzia de tras mi se pare cu totul limpede şi sigură. Este adevărat că acelaşi lucru poate, în perioade deosebite, să fie reprezentat prin simboluri diferite, dar niciodată prin două simboluri în acelaşi moment. Astfel, de exemplu, creştinii sînt înfățişați o dată sub figura unui cortegiu de fecioare şi altă dată sub imaginea unei logodnice; dar orice confuzie este cu grijă evitată în aceeaşi parabolă. Niciodată nu se întâlneşte în Scripturi acest amestec de lucruri nepotrivite pe care nu şi le-ar permite nişte oameni cu bun simț.

Unul dintre bătrîni se adresează deci profetului si răspunde el însuşi la întrebarea pe care i-a pus-o. Aceştia care sînt îmbrăcați în haine albe, cine sînt şi de unde au venit?" Şi eu i-am spus: „Domnul meu, tu ştii". Şi el mi-a zis: „Aceştia vin din necazul cel mare; ei şi-au spălat hainele şi le-au albit în sîngele Mielului". Este evident că aceştia sînt credincioşi sau sfinți. Apoi el adaugă: „De aceea ei stau înaintea scaunului de domnie al lui Dumnezeu", ceea ce după părerea mea, nu descrie locul unde ei se găsesc efectiv, ei exprimă caracterul lor: ei sînt văzuți în legătură cu scaunul de

domnie. Si această legătură, cum am atras deja luarea aminte, ne arată că ei aparţin unei perioade deosebite, şi nu tuturor acelora care s-au scurs şi se vor scurge; scaunul de domnie înaintea căruia ei se găsesc, nefiind nici acela al harului, ca în prezent, nici acela al epocii mileniale, care se deosebeşte de amîndouă, el este scaunul de domnie văzut sub aspectul pe care putem să-1 numim apocaliptic, pentru a-1 deosebi de ceea ce a fost mai înainte si de ceea ce va fi după aceea.

Nu numai că ei se găsesc în această relaţie specială, dar, mai mult, este zis: „Cel care stă pe scaunul de domnie îşi va întinde cortul peste ei". Aceasta este imaginea adăpostului pe care Domnul, în harul Său, îl întinde peste ei, acoperindu-i cu îngrijirile şi cu bunătatea Sa. Este important de notat aceasta. În perioada noastră, Dumnezeu locuieşte prin Duhul Sfînt în Biserică, după cum este spus: „voi sînteţi zidiţi împreună ca să fiţi o locuinţă a lui Dumnezeu prin Duhul"; dar nu va fi aşa cînd aceste neamuri vor fi chemate să-L cunoască. El va întinde peste ei ocrotirea Sa, ceea ce se potriveşte perfect caracterului sub care ei sînt înfăţişaţi. Odinioară Dumnezeu, în stîlpul de nor, era apărarea si adăpostul taberei lui Israel, cu toate că El avea de asemenea locuinţa Sa în mijlocul lor; aici, El arată, în harul Său, că nu numai aceia care sînt pecetluiţi dintre Israel se bucură de îngrijirile Sale, ci si aceste sărmane neamuri. „Nu le va mai fi foame" este adăugat, „nu le va mai fi sete; nu-i va mai bate nici soarele, nici vreo altă arşiţă". O asemenea făgăduinţă nu se potriveşte ea, mult mai exact unui popor care se găseşte pe pămînt, decît unor oameni slăviţi în cer? Ce ar însemna pentru aceştia asigurarea de a nu le mai fi nici foame nici sete?

Însă înţelegem toată mîngîierea pe care promisiunea aceasta o cuprinde, dacă este vorba despre persoane care sînt pe pămînt. Binecuvîntările decurg pentru ei de la Acela care este adevăratul lor izvor si orice urmă de suferinţă este ştearsă pentru totdeauna; „pentru că Mielul, care este în mijlocul scaunului de domnie, îi va păstori si îi va duce la izvoarele apelor vieţii; şi Dumnezeu va şterge orice lacrimă din ochii lor!"

CAPITOLUL 8

Numai acum vine în sfîrşit a şaptea pecete. Este important să o remarcăm, pentru a nu ne lăsa duşi de ideea că a şasea pecete merge pînă la sfîrşit, cum au gîndit unii printre cei vechi si moderni. Aceasta este inexact; a şaptea pecete vine negreşit după a şasea, după cum celelalte urmează una după alta; şi se vede clar că ea introduce cele şapte trîmbiţe care vestesc o nouă succesiune de judecăţi. Avem descrierea lor în capitolele 8 si următoarele.

„Şi am văzut pe cei şapte îngeri care stăteau înaintea lui Dumnezeu; şi li s-au dat şapte trîmbiţe". Apoi ne este înfăţişat un fapt remarcabil, la care am făcut deja aluzie; vedem un înger deosebit de slăvit, care se găseşte înaintea altarului. „Şi un alt înger a venit şi a stat lîngă altar avînd o cădelniţă de aur. I s-a dat tămîie multă, ca să dea putere rugăciunilor tuturor sfinţilor la altarul de aur, care este înaintea scaunului de domnie". Urmează de aici că, în timp ce există sus sfinţi slăviţi, există sfinţi pe pămînt, care, în marile lor încercări sînt susţinuţi de Marele Preot, oricît de slabe sînt de altfel luminile lor. Avem deci aici cea mai limpede evidenţă că vor fi în această epocă sfinţi slăviţi în cer şi în acelaşi timp, sfinţi recunoscuţi ca atare în trupurile lor fireşti aici pe pămînt.

O altă trăsătură atrage atenţia noastră. Pretutindeni, cu ocazia trîmbiţelor, noi vedem îngeri; Domnul Isus însuşi ia acest caracter în timpul acestei perioade. Nu mai este vorba despre El aici ca despre Cel cunoscut ca Mielul. Ca atare El deschisese peceţile, dar aici, cînd sînt îngeri care sună din trîmbiţe pentru a vesti judecăţile lui Dumnezeu, îngerul Legămîntului (care este a doua persoană a Treimii, aşa cum este numită de obicei), apare din nou sub această formă atît de obişnuită Vechiului Testament. Nu înseamnă că Se dezbracă de umanitatea Sa; aceasta nu poate să fie şi ar fi contrar oricărui adevăr ca să ţi-o închipui. Fiul lui Dumnezeu, de la întruparea Sa, rămîne totdeauna Omul Hristos Isus; niciodată El nu Se va despărţi de această umanitate de care El a unit Persoana Sa slăvită. Dar aceasta nu-L împiedică evident să ia o anume înfăţişare, care, în profeţie, El consideră a fi potrivită cu împrejurările date. Tocmai aceasta găsim în timpul trîmbiţelor. Este uşor să observăm cît este din ce în ce mai figurativ limbajul întrebuinţat. Toate obiectele, în această serie de viziuni, sînt arătate ca într-o mai mare depărtare, iar Hristos Însuşi apare mai vag, adică nu în chip distinct în umanitatea Sa adevărată, ci sub aparenţa unui înger.

Citim apoi că „îngerul a luat cădelniţa, a umplut-o din focul de pe altar şi 1-a aruncat pe pămînt. Şi au fost glasuri, tunete, fulgere şi un cutremur de pămînt". Astfel, în acest timp al celor şapte trîmbiţe (care vine după ruperea celor şapte peceţi), trebuie să ne aşteptăm să vedem judecăţile lui Dumnezeu mai izbitoare decît cele dinainte; într-adevăr, dacă în capitolul 4 erau, ieşind din scaunul de domnie,

fulgere, glasuri si tunete, am găsit aici în plus, un cutremur de pământ. Efectul produs printre oameni devine deci mai intens. „Şi cel dintîi a sunat din trîmbiță. Şi au venit grindină si foc amestecat cu sînge, care au fost aruncate pe pământ; şi a treia parte a pământului a fost arsă, si a treia parte din copaci a fost arsă şi toată iarba verde a fost arsă". Prima parte a acestui verset mi se pare că este manifestarea violentă a nemulțumirii lui Dumnezeu; grindina implică aceasta. Focul, cum ştim, este simbolul care arată în mod statornic judecata nimicitoare a lui Dumnezeu. Focul este amestecat cu sînge, fie pentru a indica distrugerea vieții din punct de vedere fizic, fie pentru a arăta destrămarea sub vreun aspect special.

Să remarcăm de asemenea, în cea mai mare parte a acestor cercetări divine vestite de trîmbițe, expresia „a treia parte". Care este semnificația ei în profeție? Ea pare să corespundă la ceea ce este indicat la capitolul 12, adică la imperiul roman din apus. Eu mă mulțumesc să enunț acest gînd, fără să dezvolt aici motivele pe care acest gînd este întemeiat. Dacă el este drept, noi avem, sub primele trîmbițe cel puțin, judecăți care cad în special peste puterea romană în apus.

„Şi a treia parte din copaci a fost arsă şi toată iarba verde a fost arsă". Există în aceste cuvinte un contrast. Pe de o parte, aceia care, în sfera imperiului de apus, ocupă o poziție înaltă, sînt sub judecată; pe de alta, prosperitatea universală a oamenilor aici pe pământ se află atinsă.

„Al doilea înger a sunat din trîmbiță. Şi ceva ca un munte mare de foc aprins a fost aruncat în mare; şi a treia parte din mare a devenit sînge; şi a treia parte din făpturile care erau în mare şi aveau viață a murit; şi a treia parte din corăbii a fost distrusă!"

Aici simbolul reprezintă o mare putere pământească, care ca o judecată divină, cade în mijlocul maselor populare într-o stare de revoluție si acționează pentru nimicirea lor. Ceea ce vedem aici nu este, deci, ca în cazul precedent, o parte a lumii sub o cîrmuire stabilă, ci în dezordine şi tulburare. O lovitură de moarte pare, prin aceeaşi cauză, că este dată traficului şi comerțului.

„Al treilea înger a sunat din trîmbiță. Şi a căzut din cer o stea mare, care ardea ca o făclie; a căzut peste a treia parte din rîuri şi peste izvoarele apelor". Marea stea care cade din cer arată pe cineva care ocupă o înaltă poziție de autoritate, un mare demnitar, a cărui căderе sub efectul judecății exercită acțiunea sa dăunătoare si otrăvită asupra izvoarelor de unde pornesc toate influențele care acționează asupra oamenilor, ca si asupra canalelor sau mijloacelor prin care aceste influențe se răspîndesc si se comunică.

La sunetul trîmbiței celui de al patrulea înger, a treia parte din soare, din lună si din stele a fost lovită: adică puterile care cîrmuiesc, autoritatea supremă, acelea care derivă din ele si acelea care sînt subordonate, toate vin sub judecata lui Dumnezeu, în granițele imperiului de apus.

„M-am uitat si am auzit un vultur care zbura prin mijlocul cerului si zicea cu glas tare: „Vai, vai, vai de locuitorii pămîntului, din cauza celorlalte sunete de trîmbiță ale celor trei îngeri care au să mai sune!"

Ce imagine izbitoare a rapidității cu care au să lovească judecățile care urmează! Aceasta exprimă cuvîntul „vultur", pe care îl găsim în cele mai bune texte şi în locul căruia unii copişti care nu înțelegeau stilul simbolic al profeției au pus cuvîntul „înger".

CAPITOLUL 9

Capitolul 9 descrie cu cele mai mari amănunte ceea ce aduce sunetul trîmbiţelor a cincea si a şasea, „primele două nenorociri", cum se exprimă cartea noastră. Va rămîne cea de a treia nenorocire, pe care o vesteşte ultima dintre cele şapte trîmbiţe: o vom găsi la sfîrşitul capitolului al unsprezecelea.

Prima dintre trîmbiţele care vestesc nenorocirile aduce pe scenă lăcuste simbolice. Că nu trebuie să le luăm în înţeles literal, reiese clar din acest singur fapt — chiar dacă n-ar exista alt motiv — că este spus clar că ele nu se hrănesc cu alimentul natural al lăcustelor. Aceste animale sînt deci aici numai o figură întrebuinţată pentru a descrie hoarde nenumărate de borfaşi şi de jefuitori.

Să observăm apoi că prima nenorocire corespunde, dar pe cale de contrast, celor o sută patruzeci si patru de mii care fuseseră pecetluiţi din Israel, după cum a doua, adică aceea a călăreţilor de la Eufrat (versetul 14,16) este, în acelaşi fel, în raport cu mulţimea nenumărată a neamurilor din capitolul 7. Deoarece s-ar putea presupune că acest contrast nu există decît într-un chip vag si puţin definit, voi încerca să explic mai clar gîndul meu.

Este spus, într-un chip categoric, că lăcustele nu trebuiau să facă rău decît celor care n-aveau pecetea lui Dumnezeu pe fruntea lor. Nu este aceasta o aluzie limpede la aceia dintre Israel pe care Dumnezeu îi pusese deoparte (Capitolul 7)?

De altă parte, dacă acei călăreţi de la fluviul Eufrat sînt instrumentele unui chin aplicat oamenilor, ei dau mult mai mult încă ideea unei puteri agresive. Chinul caracterizează mai ales nenorocirea simbolică prin lăcuste; călăreţii reprezintă mai distinct ruina adusă de mersul rapid al unei puteri imperiale şi descrisă sub trăsăturile cele mai energice. Ei cad peste oameni şi îi nimicesc. Dar aici reapare „a treia parte" (versetul 15). Potrivit explicaţiei date mai înainte, ar însemna că această nenorocire trebuie să se năpustească într-adevăr peste neamuri si, în mod mai deosebit, peste imperiul roman din apus.

Pare limpede de asemenea că aceste două nenorociri prezintă ceea ce va avea loc cu ocazia primelor fapte ale lui Antihrist în Iudeea. Prima nenorocire, aceea a lăcustelor, constă într-un chin adus oamenilor. În consecinţă, în fruntea lor vedem apărînd Abadon, nimicitorul, caracterizat într-un chip deosebit ca fiind îngerul adîncului. Nu este încă fiara complet formată (a se vedea Apocalip-sa capitolul 11.7; 13.1; 17.8),

dar este uşor de înțeles că va fi o primă manifestare a răului; întocmai după cum harul va lucra în rămăşiță, începutul a ceea ce este bun.

Avem deci aici aceste două nenorociri care sînt ca preludiul a ceea ce va urma. Mai întîi un chin cumplit care cade peste țara Israelului (a se vedea Ioel 2), dar care nu atinge deloc pe aceia care sînt pecetluiți dintre cele douăsprezece seminții; apoi călăreții de la Eufrat eliberați ca să vină asupra imperiului roman, zdrobind neamurile si îndeosebi acest imperiu, obiectul judecății lui Dumnezeu.

Acesta este planul general al capitolului 9. A intra în amănunte, ar fi a ieşi din marginile acestui studiu; de altfel nu lipsesc ocaziile de a învăța să le recunoaştem, ca şi aplicarea lor.

CAPITOLUL 10

Capitolul 10, în şirul trîmbiţelor corespunde capitolului 7 în seria pecetilor. El formează o paranteză importantă între a şasea şi a şaptea trompetă, tocmai ca şi capitolul 7 între ultimele două peceți. Aceasta este ordinea perfectă care domneşte în această carte a Apocalipsei. Pentru acest motiv îl regăsim iarăşi pe Domnul, cum mi se pare, sub aparenta unui înger. După cum L-am văzut mai înainte (capitolul 8) împlinind slujba de Mare Preot, El este aici îngerul care revendică pentru sine drepturile împărăteşti. Un înger puternic coboară din cer învăluit într-un nor, semn special al măreției Domnului; nimeni altul decît El nu are dreptul de a se arăta în felul acesta. În plus, curcubeul este deasupra capului Său, nu în jurul scaunului de domnie, căci aici am făcut un pas înainte. El Se apropie de pămînt; El va cere, peste putină vreme, dreptul Său. „Deasupra capului Lui era curcubeul, fața lui era ca soarele"; aceasta este autoritatea supremă; „şi picioarele lui ca nişte stîlpi de foc", neclintirea judecății divine.

„Şi El avea în mîna sa o cărticică deschisă. A pus piciorul drept pe mare si pe cel sting pe pămînt şi a strigat cu glas puternic, cum răcneşte un leu". Ioan era gata să scrie ceea ce auzise, dar i s-a interzis. Descoperirile trebuiau să fie pecetluite pentru prezent.

„Şi îngerul pe care-l văzusem stînd în picioare pe mare şi pe pămînt şi-a ridicat mîna dreaptă spre cer şi a jurat pe Cel care este viu în vecii vecilor, care a creat cerul şi cele ce sînt pe el, pămîntul şi cele ce sînt pe el, marea şi cele ce sînt în ea, că nu va mai fi timp". Dumnezeu era pe punctul de a pune un capăt tainei inacțiunii în care El pare că stă în prezent privitor la cîrmuirea lumii. El îi îngăduie acum să urmeze propriile sale căi, deşi îi pune un oarecare Mu. Oamenii pot să păcătuiască şi, cel puțin întrucît este vorba de o intervenție directă, Dumnezeu nu apare, afară de unele ocazii excepționale. Dar vine timpul şi se grăbeşte, cînd Dumnezeu cu siguranță va cerceta păcatul; atunci El nu va mai tolera un singur moment nimic din ceea ce este contrariu firii Sale. Acesta este timpul binecuvîntat spre care toți prorocii îşi întorc privirile; si îngerul, aici, jură că acest timp se apropie si „că nu va mai fi timp; ci în zilele în care îngerul al şaptelea va suna din trîmbiță, se va sfîrşi taina lui Dumnezeu". Taina, aici nu este Hristos si Biserica, ci, cum am spus, faptul că Dumnezeu permite răului de a continua cursul său cu o aparentă de nepedepsire. La sfîrşitul capitolului, i se spune lui Ioan: „Trebuie să proroceşti din nou cu privire la multe popoare, neamuri, limbi şi mulți împărați". Semnificația acestor cuvinte apare în curînd mai limpede.

Este un fel de adaus la profetie, care, pentru motive speciale, îşi reîncepe cursul.

Înainte de a continua, as vrea să atrag atenția asupra contrastului care există între cărticica deschisă pe care profetul o ia şi o mănîncă, şi cartea mare pecetluită cu şapte peceți. Este o carte mică pentru că ea tratează despre obiecte cuprinse într-o sferă relativ îngustă; este deschisă pentru că lucrurile nu mai trebuie să fie de acum înainte descrise într-un chip tainic, cum era cazul sub peceți şi încă mai mult sub trîmbițe. Totul este gata să fie făcut perfect clar în aceea ce este expus aici şi acesta este, prin urmare, cazul în capitolul 11.

CAPITOLUL 11

I s-a zis lui Ioan: „Scoală-te şi măsoară templul lui Dumnezeu, altarul si pe cei care se închină în el. Dar să nu masori curtea de afară a templului, căci a fost dată neamurilor". Ierusalimul apare pe primul plan; el este acum centrul, cu toate că fiara poate să-şi exercite aici pustiirile ei. „Voi da celor doi martori ei Mei să proorocească, îmbrăcaţi în saci, o mie două sute şaizeci de zile". Misiunea lor se îndeplineşte într-o perioadă relativ scurtă, mărturia lor nu este dată decît timp de trei ani si jumătate. „Aceştia sînt cei doi măslini şi cele două sfeşnice care stau înaintea Domnului pămîntului". Martorii sînt în număr de doi, nu pentru ca în realitate ar trebui să-i limităm din punct de vedere istoric ca să nu fie decît doi indivizi, ci pentru a indica cea mai mică mărturie care este de ajuns după lege.

A face din ea literalmente două persoane mi se pare un fel greşit de a interpreta profeţia, Apocalipsa îndeosebi fiind în cel mai înalt grad simbolică, după cum şi Daniel este de asemenea simbolic în oarecare măsură. A uita aceasta, înseamnă a te încurca într-o mulţime de greşeli si de inconsecvenţe.

Uneori, de exemplu, se caută să se explice Apocalipsa prin pasaje scoase din Isaia, din Ieremia sau alţii; dar trebuie să ne amintim că aceste profeţii nu sînt simbolice, sînt structura lor, astfel că raţionamentul lui Isaia si Ieremia nu hotărăşte nimic pentru Daniel si Apocalip-sa. Cît despre Ezechiel, el este în parte simbolic si în parte figurat.

Avem deci aici simboluri care au semnificaţia lor proprie, şi astfel numărul „doi" luat simbolic, arată în mod obişnuit o mărturie completă si suficientă. Apostolul spune: „Orice cuvînt să fie sprijinit pe mărturia a doi sau trei martori" (2 Corinteni 13.1) şi după legea iudaică nu se putea nimic hotărî pe mărturia unui singur martor; trebuiau cel puţin doi, pentru ca dovada şi judecata să fie valabile.

Domnul ne arată că în aceste zile, El va ridica o mărturie completă. Din cîte persoane se va compune, aceasta este o altă chestiune asupra căreia nu se mai poate deloc discuta, aşa cum este cazul asupra numărului reprezentat de cei douăzeci şi patru de bătrîni glorificaţi. Cine ar vrea să tragă concluzia din acest ultim număr că el este literalmente acela al sfinţilor slăviţi? Tot aşa, pentru ca să credem că nu vor fi decît doi martori? Oricum ar fi, aceia care sînt ridicaţi pentru această mărturie nu trebuie să prorocească decît un timp limitat.

„Dacă voieşte cineva să le facă rău, le iese din gură un foc si mistuie pe vrăjmaşii lor; şi dacă vrea cineva să le facă rău, trebuie să fie omorît în felul acesta". Este aceasta, întreb, mărturia

Evangheliei? Astfel apără Domnul pe aceia care vestesc Evanghelia harului Său? Focul iese din gura evangheliştilor? Acela care învaţă pe alţii a sfîşiat vreodată pe duşmanii săi? Pe acest principiu Anania şi Safira au căzut morţi? Acestea sînt căile Evangheliei? Nu; este deci evident că ne găsim aici într-o cu totul altă atmosferă; că înaintea noastră este o stare de lucruri complet diferită de aceea care domnea în timp ce Biserica era încă pe pămînt, cu toate că, chiar atunci, putea să existe cutare păcat care ducea la moarte. Nu insist mai mult; dovada îmi pare de ajuns.

„Ei au putere să închidă cerul, ca să nu cadă ploaie în zilele prorociei lor"; ei au în aceasta oarecare asemănare cu Ilie; „şi au putere să prefacă apele în sînge"; sub acest aspect, ei se aseamănă si cu Moise. Aceasta nu vrea să spună că ei sînt Moise şi Ilie în persoană, ci caracterul mărturiei lor este asemănător cu acela al mărturiei acestor doi oameni ai lui Dumnezeu şi Dumnezeu o aprobă în acelaşi fel cum a făcut-o în zilele acestor doi mari slujitori de odinioară.

„Cînd îşi vor termina mărturia lor, fiara care se ridică din Adînc va face război cu ei, îi va birui şi-i va omorî". Ei sînt păziţi în ciuda fiarei, pînă ce lucrarea lor este împlinită; dar îndată ce mărturia lor a luat sfîrşit, îi este îngăduit fiarei să-i biruiască. Este cu ei exact ca si cu Domnul. In timpul slujbei Sale aici pe pămînt, El a întîlnit cea mai violentă împotrivire. De asemenea, împotriva acestor martori, multă vreme înainte de sfîrşitul lor, există toată voinţa posibilă de a-i nimici; dar, după cum Domnul spunea despre Sine, ceasul lor nu venise încă, astfel că, într-un fel sau altul, nimeni nu le putea face nimic, Domnul protejîndu-i pînă ce misiunea lor a fost îndeplinită. Dar există, între Domnul şi aceşti martori, această deosebire, că pentru El, misiunea Sa se îndeplinea în caracterul de har şi acesta îi aparţine mai presus de orice, că El era păzit împotriva turbării duşmanilor Săi, pînă ce ora Sa a venit; ei, dimpotrivă, sînt ridicaţi cînd se exercită plata pe pămînt, în acelaşi fel cum vedem în Vechiul Testament. Duhul îi va conduce astfel, şi nu trebuie să ne mirăm de aceasta, pentru că de fapt Dumnezeu revine aici la ceea ce El făgăduise atunci, dar nu împlinise niciodată încă, El este gata să împlinească acum. El nu-Şi propune numai să-Şi strîngă un popor pentru slava cerească. El va cîrmui pe pămînt pe iudei si pe neamuri în poziţiile lor respective, Israel fiind cel mai apropiat de El. El vrea să aibă un popor pămîntesc, ca si o familie sus. Cînd sfinţii cereşti vor fi fost strămutaţi, atunci El va începe ceea ce El are în vedere cu sfinţii pămînteşti. El nu vrea ca ei să fie amestecaţi; aceasta n-ar fi nimic altceva decît încurcătura cea mai mare.

„Şi trupurile lor moarte vor zăcea pe strada cetăţii celei mari, care în înţeles duhovnicesc se numeşte „Sodoma" şi „Egipt", unde a fost răstignit si Domnul lor". Acesta este Ierusalimul, dar el este

numit duhovniceşte Sodoma şi Egipt, din cauza răutăţii poporului său şi a domnitorului său. în el nu este mai putină nelegiuire decît în Sodoma; aici se găseşte tot întunericul şi robia morală din Egipt; în realitate, acesta este locul unde Domnul a fost răstignit, adică Ierusalimul. Astfel martorii cad si oamenii arată în diferite feluri satisfacţia pe care ei o simt de a fi scăpaţi de mărturia lor supărătoare: „Şi oameni din orice popor, din orice seminţie, de orice limbă şi de orice neam vor vedea trei zile şi jumătate trupurile lor moarte si nu vor da voie să fie puse în mormînt. Şi cei care locuiesc pe pămînt se vor bucura şi vor fi plini de veselie; şi îşi vor trimite daruri unii altora, pentru că aceşti doi proroci chinuiseră pe cei care locuiesc pe pămînt. Dar după cele trei zile şi jumătate, duhul de viaţă de la Dumnezeu a intrat în ei; şi ei s-au ridicat în picioare; si o mare frică a căzut peste cei care-i priveau. Şi am auzit din cer un glas tare care le zicea: "Suiţi-vă aici! Şi s-au urcat într-un nor spre cer; iar vrăjmaşii lor i-au privit. În ceasul acela s-a făcut un mare cutremur de pămînt şi s-a prăbuşit a zecea parte din cetate. Şapte mii de nume de oameni au fost ucişi în cutremurul acesta de pămînt. Si cei rămaşi s-au îngrozit şi au dat slavă Dumnezeului cerurilor. A doua nenorocire a trecut. Iată, a treia nenorocire vine curînd".

În ultimul rînd vine trîmbiţa a şaptea, care ne conduce într-un chip general pînă la sfîrşit. Trebuie să fim atenţi pentru a înţelege bine structura cărţii; căci, cu toate că se neglijează adesea acest punct, el este totuşi foarte limpede arătat.

„îngerul al şaptelea a sunat din trîmbiţă. Şi în cer s-au auzit glasuri puternice, care ziceau: „împărăţia lumii a ajuns a Domnului nostru şi a Hristosului Său. Şi El va împăraţi în vecii vecilor".

„Şi cei douăzeci si patru de bătrîni, care stau înaintea lui Dumnezeu pe scaunele lor de domnie, s-au aruncat cu feţele în jos şi s-au închinat lui Dumnezeu, zicînd: „Îţi mulţumim, Doamne Dumnezeule Atotputernice, care eşti si care erai, că ai luat puterea Ta cea mare şi ai început să împărăteşti. Neamurile se umpluseră de mînie, dar a venit mînia Ta". Să observăm că aici sfîrşitul veacului este înfăţişat că a si venit. Nu împăraţii şi popoarele spun lucrul acesta în groaza lor (Apocalipsa 6.17), ci, în cer, glasul acelora care au pricepere. Mai mult, „a venit timpul ca cei morţi să fie judecaţi". Nu este vorba de sfinţii răpiţi în cer, ci aici este ceasul care vine mai târziu, „să răsplăteşti pe robii Tai proroci, pe sfinţi şi pe cei ce se tem de Numele Tău". Nici un cuvînt nu este spus care să ne arate că ei sînt răpiţi în cer, ci numai că ei sînt răsplătiţi; dar, nu va fi răsplată decît la arătarea publică a Domnului Isus Hristos. Răpirea, în afara scenei acestei lumi, a sfinţilor care sînt preschimbaţi este un adevăr de un alt ordin. Dar, cît despre cei care se tem de Numele

Domnului, cu ocazia acestui sfîrşit de veac, nici unuia dintre ei, mici si mari, nu-i va lipsi răsplata; si El va distruge de asemenea pe cei care distrug pămîntul (versetul 18). Acest verset este adevărata concluzie a capitolului 11. Versetul 19 este, la drept vorbind, începutul unei noi serii de viziuni. Aici deci vom termina a doua parte a studiului nostru.

CAPITOLELE 11.19 - 16

Cu versetul 19 din capitolul 11 începe ceea ce se poate numi al doilea volum al Apocalipsei. Partea profetică a acestei cărți se împarte aici în mod lămurit în două părți distincte. Acesta este un fapt pe care nu trebuie să-1 neglijăm, dacă vrem să avem o idee corectă despre structura cărții şi despre forța conținutului său. Este necesar să avem cel puțin o înțelegere exactă a principalelor sale trăsături şi am risca să cădem în încurcătură, dacă am amestesca diferitele părți sau dacă am presupune că totul se urmează în ordine cronologică. Pentru a înțelege mai bine ceea ce vreau să zic, este suficient să ne reamintim că a şaptea trompetă, despre care am vorbit în ultimul rînd, duce într-un chip general pînă la sfîrşit.

Profeția se arată în mod constant în acest fel: ea prezintă o schiță generală a faptelor, pentru a reveni apoi asupra anumitor amănunte. Avem un exemplu despre acest procedeu în ceea ce vesteşte Domnul în capitolul 24 din Matei, ca răspuns la întrebările ucenicilor Săi. Pînă la versetul 14, El ne dă o largă vedere de ansamblu: „Evanghelia aceasta a împărăției va fi predicată în toată lumea ca o mărturie pentru toate popoarele. Şi atunci va veni sfîrşitul". După aceasta, Domnul revine şi se opreşte asupra a ceea ce se petrece într-o sferă mai restrînsă, adică în Iudeea, din momentul cînd „urîciunea pustiirii se va aşeza în Locul Sfînt". Dar este evident că aceasta se întîmplă cu cîtva timp înainte de sfîrşit şi că obiectul pe care Domnul îl are în vedere este de a ne da o idee mai precisă despre îngrozitoarea stare de lucruri care va exista la Ierusalim înainte ca sfârşitul să vină.

La fel este în Apocalipsă. Peceţile şi trîmbițele care prezintă evenimentele în ordinea lor succesivă, ne conduc, începând din momentul în care Biserica este văzută glorificată în cer, până la terminarea judecății, până la vremea când morții vor fi judecați si la ziua mâniei pe pământ, ceea ce evident este sfîrşitul. Dar în partea care se deschide cu ultimul verset din capitolul 11, sîntem aduşi înapoi şi o profeție specială începe. Sînt, presupun, lucrurile despre care era vorba cînd i s-a zis

lui Ioan că el trebuia să profetească din nou despre popoare şi mulţi împăraţi (capitolul 10,11) şi de care ne vom ocupa acum.

„Şi templul lui Dumnezeu care este în cer a fost deschis; si s-a văzut chivotul legământului Său, în templul Său. Şi au fost fulgere, glasuri, tunete, un cutremur de pământ si o grindină mare" (versetul 19). În primul moment, o uşă fusese deschisă în cer, si profetul fusese dus acolo pentru a ne da o vedere generală, după gîndul lui Dumnezeu, despre ceea ce avea să se întîmple pe pământ. Această privire fiind terminată, noi sîntem introduşi într-o sferă de fapte mai restrînsă. Dumnezeu reia legăturile Sale cu vechiul Său popor Israel, cu toate că nu este încă ziua binecuvîntării pentru iudei. Cerul nu s-a deschis, cum se va întîmpla în curînd, pentru a lăsa să apară Isus, urmat de sfinţi înviaţi şi venind să facă judecata asupra fiarei, a profetului mincinos şi a celor care sînt una cu ei. Avem aici o stare de lucruri tranzitorie. Cînd Dumnezeu binevoieşte să-Şi amintească de chivotul legământului Său şi cînd El ni-l arată, înseamnă că El este pe punctul de a afirma credicioşia Sa faţă de poporul Său şi de a împlini tot ceea ce El promisese şi asigurase altădată părinţilor lor. Chivotul legământului Său este semnul sigur că El va împlini negreşit tot ceea ce S-a angajat El însuşi să facă. „Si au fost fulgere, glasuri, tunete, un cutremur de pământ şi o grindină mare", expresie mai puternică a neplăcerii lui Dumnezeu şi care arată clar că judecăţi vor cădea din cer pe pământ cu o mai mare asprime.

CAPITOLUL 12

„Şi în cer s-a arătat un semn mare: o femeie învăluită în soare, cu luna sub picioare". Nu trebuie să ne închipuim că atunci cînd va avea loc împlinirea profeției, se va vedea imaginea aceasta în mod literal.

Un astfel de sistem de interpretare este un izvor bogat în greşeli. Femeia este văzută în cer, pentru a arăta că nu numai istoria a ceea ce se va petrece pe pămînt ne este înfățișată, ci că totul este văzut în gîndul lui Dumnezeu; sus, prin urmare.

Femeia reprezintă ce va fi Israel pe pămînt; ea este simbolul poporului ales, privit ca întreg, în starea de lucruri viitoare pe care Dumnezeu o are în plan de a o stabili aici pe pămînt. Ea este „învăluită în soare": în loc de a zice în prezent, într-o stare de jale, călcată în picioare de neamuri, Israel va fi îmbrăcat cu autoritatea supremă. „Şi cu luna sub picioare"; aceasta este, cred, o aluzie la vechea condiție a acestui popor, cînd el era sub jugul poruncilor legii, care nu-1 vor mai conduce, ci îi vor fi supuse. Se vede cu uşurință că luna este o imagine potrivită să înfățişeze sistemul mozaic, care, constînd în umbre şi în figuri, nu făcea decît să reflecteze lumina unei stări de lucruri cu totul altfel, glorioasă. Dar, în timpul mileniului, acest sistem nu va fi îndepărtat în întregime, cum este acum în creştinism; el va reapare, dar ocupînd un loc subordonat, aşa cum o arată profeția lui Ezechiel. „Şi cu o cunună de douăsprezece stele pe cap", simbol care arată cu siguranță că autoritatea omenească în materie de administrație îi va aparține aici pe pămînt. Astfel vedem autoritatea supremă, ca şi autoritatea derivată sau subordonată, legate de femeie, adică de Israel după gîndul lui Dumnezeu. Israel este deci în mod clar instrumentul de care Dumnezeu Se va servi pentru a împlini mărețele Sale planuri cu privire la pămînt. Dumnezeu aşa îl priveşte si ni-1 înfățişează aici. Ce completă şi minunată schimbare pentru acest popor!

Dar nu este tot. „Şi fiind însărcinată, ea tipa în durerile naşterii şi avea un mare chin ca să nască". Ziua de bucurie si de biruință în care se vor împlini planurile lui Dumnezeu nu a sosit încă; acea zi, cînd, după Isaia, Sionul a născut înainte ca să o apuce durerile si „înainte ca să-i vină durerile, ea a dat naştere unui copil de parte bărbătească". Slăbiciunea şi suferința au rămas încă pentru ea, dar eliberarea este asigurată si sfîrşitul necazurilor este garantat de Cuvîntul Domnului.

„În cer s-a arătat şi un alt semn: şi iată, s-a văzut un mare balaur roşu, avînd şapte capete, zece coarne şi şapte diademe pe capete". Acesta este Satan, cum îl vedem mai departe, îmbrăcat cu însuşirile care caracterizează pe duşmanul cel mai înverşunat pe care Israel 1-a întîlnit vreodată şi

care a cîştigat cele mai multe foloase de pe urma lui; căci oricît a putut să fie tirania lui Nebucadneţar, este sigur că puterea romană a călcat sub picioarele sale şi a zdrobit Ierusalimul cu o cruzime cu totul altfel, îngrozitoare şi prelungită. Semnificaţia acestui dublu simbol este astfel făcută cu atît mai izbitoare. Israel nu este încă eliberat, dar profetul arată ceea ce este el în gîndul lui Dumnezeu şi care va fi într-o zi poziţia sa. Puternică încurajare, cînd se consideră pe unde trebuie să treacă Israel, înainte ca să se realizeze totul! Dar înainte ca aceasta să se întîmple, vedem pe duşman sub caracterul său de putere răzvrătită şi apostată.

Balaurul are şapte capete: aceasta este autoritatea în materie de guvernămînt. El are zece coarne; aceasta nu este ceva complet, dar care se apropie de ce este complet; este o mare cantitate de putere în uneltele puse în lucru în Apus. Ceea ce este omenesc nu este niciodată complet. Dumnezeu îi dă femeii dousprezece stele, în timp ce balaurul nu are decît zece coarne. Cele şapte capete ne oferă, cum presupun, o succesiune completă a diferitelor forme de guvernămînt; dar Dumnezeu nu permite ca să fie acolo această plinătate a puterii administrative pe care o vedem aparţinînd femeii. Ordinea va fi perfectă atunci cînd, în veacul viitor, Domnul Isus va lua în mînă conducerea pămîntului. El însuşi spune apostolilor Săi: „Adevărat vă spun că atunci cînd va sta Fiul Omului pe scaunul de domnie al măririi Sale, la reînnoirea tuturor lucrurilor, voi, care M-aţi urmat, veţi sta şi voi pe douăsprezece scaune de domnie şi veţi judeca pe cele douăsprezece seminţii ale lui Israel" (Matei 19.28). Acesta este locul special de onoare şi de încredere destinat celor doisprezece apostoli ai Mielului.

„Cu coada lui trăgea după el a treia parte din stelele cerului". Aceasta pare să indice că a treia parte, despre care a fost vorba în capitolele 8 şi 9, se referă la imperiul roman. Prin aceasta, trebuie să înţelegem ceea ce este propriu roman, adică partea apuseană a Europei şi nu ceea ce romanii au cucerit în plus, Grecia, de exemplu, apoi ţinuturile din Babilonia, Persia si Media. Aceste din urmă ţinuturi sînt Răsăritul. În partea apuseană a Europei, puterea balaurului se face în mod deosebit simţită.

„Balaurul a stat înaintea femeii care era să nască, pentru ca să-i sfîşie copilul, cînd îl va naşte. Ea a născut un fiu, un copil de parte bărbătească, care va păstori toate neamurile cu un toiag de fier; si copilul ei a fost răpit la Dumnezeu şi la scaunul Său de domnie". Sînt aici mai multe puncte care cer o explicaţie. În primul rînd, gîndul care circulă în general este că femeia reprezintă Biserica. O simplă remarcă este de ajuns pentru a răsturna această falsă noţiune. Biserica nu este niciodată prezentată în Scriptură ca o mamă; cu mult mai puţin încă ar putea ea să fie mama

lui Hristos, care, în mod evident, este fiul de parte bărbătească. Sub imaginea unei femei, Biserica este logodnica lui Hristos, în timp ce Israel poate să fie considerat în mod simbolic ca acela care a dat naştere lui Hristos; El, într-adevăr, a ieşit din iudei după trup (Romani 9.5). Că Hristos este fiul de parte bărbătească, dovedesc clar Scripturile. „Un Copil ni s-a născut, un Fiu ni s-a dat", exclamă Isaia (capitolul 9.6); şi Psalmul 2 ne arată că Acela care nu este numai copilul lui Israel, ci care este de asemenea recunoscut şi onorat de Dumnezeu ca Fiul, trebuie să cîrmuiască neamurile cu un toiag de fier.

Femeia reprezintă deci pe Israel după gîndul lui Dumnezeu; Israel ca trup, ca totalitate completă; si fiul de parte bărbătească este, fără nici o îndoială, Domnul Isus. Aceasta odată stabilit, putem să înţelegem semnificaţia şi întinderea scenei în care sîntem introduşi.

Voi atrage atenţia asupra altui lucru. Cu toate că mi se pare evident că Hristos este fiul de parte bărbătească născut din Israel, poate să fie, la prima vedere, pentru unele spirite, o anumită greutate de a înţelege cum naşterea lui Hristos este introdusă în acest capitol. Pentru a rezolva problema, să remarcăm, cum am explicat deja, că Duhul lui Dumnezeu nu continuă aici să prezinte cursul evenimentelor viitoare. El Se întoarce înapoi şi nimic nu limitează pînă la ce epocă. Nu există în această parte a cărţii nici o dată care să poată să slujească la fixarea momentului în care are loc naşterea fiului de parte bărbătească. Dar de ce, se va întreba iarăşi, este aici vorba despre această naştere, deoarece era un fapt bine cunoscut şi vestit de multă vreme, prin predicarea Evangheliei şi învăţătura creştinilor, că Domnul nostru Se născuse, trăise şi Se urcase la cer? Pentru ce să o prezinte într-un chip atît de extraordinar în profeţie? Motivul este, mi se pare, că Dumnezeu voia, fără să menţioneze în mod distinct, să reamintească, în mod mistic şi într-un chip izbitor, naşterea lui Hristos, legînd-o de înălţarea Sa la cer si la scaunul Său de domnie. Aceasta se leagă de redeschiderea căilor lui Dumnezeu faţă de iudei şi reprezentarea lor definitivă ca naţiune.

Este deci clar că Dumnezeu nu prezintă aici subiectele în ordinea desfăşurării lor în timp, ci după legătura lor cu Hristos, centrul lor. Ioan va intra curînd după aceea în descrierea scenelor finale: mai înainte, el ne arată sfatul lui Dumnezeu cu privire la Israel. Aceasta ne conduce să vedem împotrivirea înverşunată a Diavolului cu privire la împlinirea acestui sfat, căci acesta este lucrul de care adversarul se teme cel mai mult. Satan pune în împotrivirea sa faţă de Hristos toată dîrzenia posibilă, toată ura şi orgoliul care se pot închipui. El recunoaşte în Hristos pe Acela care 1-a

zdrobit şi care este eliberatorul omului şi al creației; de aici vrăjmăşia neschimbată care există între el şi Fiul lui Dumnezeu. Ceva mai mult : Satan se ridică împotriva legăturii lui Hristos cu sărmanul popor al lui Israel, sortit disprețului. Totuşi, înainte ca Dumnezeu să ia în mod deschis în mînă cauza lui Israel, găsim acest fapt remarcabil, că Hristos este răpit la Dumnezeu şi la scaunul Său de domnie. Nici o mențiune nu este făcută despre viața Sa, nici chiar despre moartea Sa şi despre învierea Sa; s-ar părea, după acest pasaj, că Domnul S-a urcat în cer îndată după naşterea Sa. Totul este înfățişat aici dintr-un punct de vedere în întregime mistic. Nu este în nici un fel istorie, nici anticipată, nici în fapt. Dacă ar fi fost un sumar istoric, am fi văzut indicate aici marile evenimente ale vieții Domnului, pe care noi le-am menționat şi pe care se bazează toată nădejdea pentru univers. Totul este în întregime trecut sub tăcere şi, după părerea mea, pentru a ne învăța, cum o face si profeția Vechiului Testament, cum Domnul şi poporul Său sînt învăluiți, pentru a spune astfel, în acelaşi simbol. Tot aşa, dar într-un fel mai intim încă, ceea ce este spus despre Hristos se aplică creştinului. Potrivit acestui principiu, eu consider răpirea copilului de parte bărbătească la Dumnezeu şi la scaunul Său de domnie ca si cum ar cuprinde în sine răpirea Bisericii. Motivul pentru care faptul acesta este introdus aici, depinde de acest adevăr că Hristos şi Biserica sînt una şi au un destin comun. Deoarece El S-a urcat la cer, Biserica de asemenea trebuie să fie răpită acolo.

„După cum este Hristos", zice apostolul Pavel, vorbind despre Biserică, căci în acest pasaj este vorba despre trup mai degrabă decît despre cap; si Pavel nu zice „după cum este Biserica", ci, „după cum este Hristos". Urmînd aceeaşi linie de gînduri, Ioan, în profeție ne arată pe fiul de parte bărbătească aşezat în cer într-un loc complet în afară de loviturile Satanei. Dacă este astfel, acest fapt se referă într-un chip remarcabil la ceea ce a fost deja afirmat privitor la structura cărții: există un nou început, în raport cu obiectul special pe care Duhul Sfînt îl are în vedere în această ultimă parte.

înainte de toate, Ioan a arătat planul general al lui Dumnezeu cu privire la iudei. În aceasta, ordinea este în mod strict păstrată. Noi am fi putut să gîndim că cea mai naturală cale era de a stabili mai întîi faptul că acest copil de parte bărbătească fusese răpit; dar nu: Dumnezeu produce si descrie totdeauna lucrurile după metoda cea mai înțeleaptă şi cea mai bună. Hristos ieşise din Israel, trebuie mai întîi să arate legătura Sa cu Israel. Al doilea fapt este împotrivirea Diavolului față de planurile lui Dumnezeu; obstacolul care este pus pentru o vreme în calea împlinirii lor, oferă Domnului însuşi ocazia de a lua locul Său în cer, iar mai tîrziu Bisericii de a-L urma acolo. În

urmă revine pe scenă intenția Domnului de a acționa pentru executarea planurilor Sale cu privire la Israel si la pământ.

În rezumat, deci, prima parte a acestui capitol este o reprezentare simbolică a legăturii Domnului cu Israel şi a strămutării Sale în afara scenei, acesta fiind efectul vrăjmăşiei Satanei; dar aceasta dă, pentru a spune astfel, ocazie lui Dumnezeu, de a lega de această dispariție a lui Hristos în cer, faptul că Biserica îl va urma la timpul potrivit; căci Biserica este unită cu Hristos. Se vede astfel că răpirea copilului de parte bărbătească nu este un simplu fapt istoric. Înălțarea lui Hristos este introdusă aici, pentru că ea cuprinde ca urmare răpirea ulterioară a Bisericii, pentru ca ea să fie unde este El, trupul său formînd cu El un singur si acelaşi om simbolic înaintea lui Dumnezeu, „plinătatea Celui care împlineşte totul în toți."

Ceea ce precede fiind bine înțeles, subiectul în întregime se găseşte în mod considerabil luminat.

„Ea a născut un fiu, un copil de parte bărbătească, care va păstori toate neamurile cu un toiag de fier". Nu există cea mai mică greutate în a aplica aceste cuvinte fiului de parte bărbătească, privit nu în mod personal si singur, ci în mod simbolic; cu atît mai mult cu cît aceeaşi făgăduință este făcută bisericii din Tiatira sau mai degrabă credincioşilor care se găsesc în ea. Domnul spune în mod lămurit că celui ce va birui... îi va da stăpînirea peste neamuri. Le va cîrmui cu un toiag de fier, după cum El însuşi a primit puterea de la Tatăl Său (Apocalipsa 2.26-27). Aceasta nu confirmă din plin ceea ce noi am anticipat? „Şi femeia a fugit în pustie, unde are un loc pregătit de Dumnezeu ca să fie hrănită acolo o mie două sute şaizeci de zile".

La versetul 7 se deschide o nouă scenă. Nu mai sînt sfaturile lui Dumnezeu sau principii văzute în gîndul Său; ajungem la fapte pozitive, mai întîi în cer, apoi mai tîrziu vedem efectele şi schimbările care rezultă din ele pe pământ.

„Şi în cer s-a făcut un război. Mihail şi îngerii lui se războiau cu balaurul. Şi balaurul cu îngerii lui s-au luptat şi ei, dar n-au putut birui; şi locul lor nu li s-a mai găsit în cer. Si balaurul cel mare, şarpele cel vechi, numit Diavolul şi Satan, acela care înşală întreaga lume, a fost aruncat pe pământ; şi împreună cu el au fost aruncați şi îngerii lui".

„Şi am auzit în cer un glas puternic, care zicea: „Acum a venit mîntuirea, puterea şi împărăția Dumnezeului nostru şi stăpînirea Hristosului Său; pentru că acuzatorul fraților noştri, care zi şi noapte îi acuza înaintea Dumnezeului nostru, a fost aruncat jos. Ei 1-au biruit prin sîngele

Mielului şi prin cuvîntul mărturisirii lor şi nu şi-au iubit viaţa chiar pînă la moarte. De aceea, bucurati-vă ceruri şi voi care locuiţi în ele!" Potrivit acestor cuvinte este evident că se găsesc, în acest moment, în cer, persoane care locuiesc acolo şi care simt profund împreună cu fraţii lor care suferă pe pămînt. Acesta este un fapt incontestabil; şi curînd după aceea, Satan pierde această posibilitate pe care o avusese înainte, de a se înfăţişa înaintea lui Dumnezeu ca acuzatorul fraţilor. Niciodată el nu trebuie să mai recapete această înaltă poziţie de putere şi nu va mai umple cerul cu învinuirile sale amare şi cu acuzaţiile sale împotriva sfinţilor lui Dumnezeu.

„Vai de voi, pămînt şi mare! Căci Diavolul s-a coborît la voi cuprins de o mînie mare, ştiind că are puţin timp". Aceasta leagă în mod limpede expulzarea Satanei din locul său, din locurile cereşti, de ultima criză prin care trebuie să treacă iudeii şi neamurile la sfîrşitul veacului; şi ne dă cauza ascunsă a acestei crize. Pentru ce această extraordinară dezlănţuire de persecuţii? Pentru ce această acţiune înspăimîntătoare a lui Satan aici pe pămînt, pentru o scurtă perioadă, timp de trei ani şi jumătate înainte de sfîrşit? Pentru că Satan nu mai poate să aducă acuzaţii sus, el face aici pe pămînt tot răul care îi este posibil. El este aruncat pe pămînt şi nu va mai intra niciodată în ceruri. Curînd după aceea, el va fi alungat de pe pămînt, cum o vom vedea, si va fi închis în adînc; şi în sfîrşit, cu toate că trebuie să fie „dezlegat pentru puţin timp", pieirea sa finală şi iremediabilă va sosi, căci atunci el va fi aruncat nu în adînc, ci în iazul de foc, de unde nimeni nu se întoarce niciodată.

Iată ceea ce Dumnezeu ne descoperă cu privire la căile Sale faţă de acela care, de la început pînă la sfîrşit, se arată marele duşman al oamenilor.

De la versetul 13, istoria se continuă pe pămînt: „Cînd s-a văzut balaurul aruncat pe pămînt, a persecutat pe femeia care născuse copilul de parte bărbătească. Şi cele două aripi ale vulturului celui mare au fost date femeii, ca să zboare cu ele în pustie, în locui ei, unde este hrănită un timp, timpuri si jumătatea unui timp, departe de faţa şarpelui".

Astfel femeia primeşte, nu puterea pentru a se împotrivi Satanei şi a se lupta contra lui, ci mijloace de a fugi repede de violenţa lui şi de a se pune la adăpost de persecuţia lui. Aceasta este închipuit prin cele două aripi ale vulturului celui mare, al cărui zbor energic ne arată o imagine vie a unei fugi procurate prin instrumente puternice.

Vedem atunci pe duşmanul, ale cărui planuri i le-a zădărnicit Dumnezeu, făcînd alte sforţări. „Şi şarpele a aruncat din gură apă ca un rîu după femeie, ca s-o ia rîul". Satan încearcă să ridice (apele) naţiunile care sînt într-o stare de dezorganizare, pentru a zdrobi pe evrei, dar în zadar;

„pământul", ceea ce, la această epocă, se găseşte sub o cîrmuire statornică, „a dat ajutor femeii. Pământul şi-a deschis gura şi a înghiţit rîul pe care balaurul îl aruncase din gură. Şi balaurul, mîniat pe femie, s-a dus să facă război cu rămăşiţa seminţiei ei, care păzesc poruncile lui Dumnezeu şi au mărturia lui Isus Hristos". Prin aceştia din urmă trebuie să înţelegem pe aceia dintre evrei care vor fi remarcabili prin puterea mărturiei lor. Femeia reprezintă acest popor în chipul cel mai general. „Rămăşiţa seminţiei ei" este partea din acest popor care dă mărturie. Toţi evreii din această epocă, să înţelegem bine, nu vor avea aceeaşi putere spirituală: vor exista deosebiri. Unii vor fi mai energici si mai pricepuţi decît ceilalţi. Satan îi va urî cu atît mai mult si se va strădui să nimicească pe aceia care vor menţine în chip mai deosebit mărturia lui Isus.

CAPITOLUL 13

Sîntem astfel aduşi să vedem desfăşurîndu-se planurile pe care le formează Satan pentru a-şi împlini intenţia multă vreme nutrită, de a submina nu numai Evanghelia şi Legea, ci mărturia împărăţiei lui Dumnezeu în lume. În acest scop, Satan va urma două căi potrivite ca să înlănţuie cele două clase de oameni fireşti care au existat totdeauna aici pe pămînt: aceia care iubesc puterea si aceia care se alipesc de religie. Bineînţeles, nu vorbesc aici despre aceia care sînt născuţi din Dumnezeu, dar este evident că inima omului se lasă orbită de atracţia inteligenţei şi puterii sau se năpusteşte în forme religioase. Diavolul va pune deci înainte două unelte principale, drept căpetenii ale acestor sisteme care vor exprima aceste două tendinţe ale firii omeneşti şi care vor răspunde exact la ceea ce inima omului caută si vrea să aibă.

Astfel, chiar de la început, Satan a avut planul de a se aşeza el însuşi ca Dumnezeu în om. După cum lui Dumnezeu îi place să dezvolte în om toate căile Sale şi sfaturile Sale minunate, Satan de asemenea va lucra prin om. După cum Domnul Isus este nu numai o persoană divină, ci şi expresia slavei şi a harului lui Dumnezeu, după cum Biserica este obiectul dragostei Sale care se desfăşoară în binecuvîntările cereşti cu care El o îmbogăţeşte şi după cum Israel este obiectul favorii Sale pe pămînt, tot aşa duşmanul, care nu poate să producă, ci numai să strice adevărul, va imita într-un chip profan şi prin căi de minciună, sfaturile lui Dumnezeu şi va avea fiarele lui, aşa după cum Dumnezeu are pe Mielul Său. Aceasta ne face limpede capitolul 13. Aici vedem aceste două fiare; una, puterea civilă, alta, puterea religioasă şi amîndouă apostate (lepădate de credinţă).

„Apoi am stat pe nisipul mării. Şi am văzut ridicîndu-se din mare o fiară cu zece coarne şi şapte capete; pe coarne avea nume de hulă". Fiara care se ridică din lumea romană într-o stare de anarhie revoluţionară închipuită prin mare, este cu totul potrivită să-i slujească şarpelui în împotrivirea sa faţă de planurile lui Dumnezeu. Ea este înfăţişată îmbrăcată cu aceleaşi atribute ca şi balaurul, în capitolul 12, cu aceste forme de putere care caracterizează imperiul roman. Dar există o diferenţă: balaurul avea cununile pe capete, în timp ce fiara le are pe coame, ceea ce ne arată mai mult lucrurile aşa cum vor fi în adevăr.

Balaurul reprezintă pe duşmanul lui Hristos, slujin-du-se, de la început pînă la sfîrşit, de puterea politică a imperiului roman, astfel încît capetele, adică formele succesive ale puterii, sînt

încununate, şi nu coarnele. Acestea, de fapt nu trebuiau să apară înainte de sfîrşitul istoriei imperiului roman, cel puțin înainte ca barbarii să fi răsturnat imperiul din Apus.

De altă parte, în prima fiară din capitolul 13 se vede nu numai duhul ascuns al răului, folosindu-se de puterea Romei în diferitele forme pe care ea le-a îmbrăcat, ci imperiul în starea sa finală, cînd rana de moarte făcută fiarei imperiale va fi fost vindecată şi cînd astfel readusă la viață — Satan îi va da puterea lui, scaunul lui de domnie şi o mare autoritate. Aceasta este epoca în care cele zece coame primesc autoritate ca împărați, în acelaşi timp cu fiara, cum arată capitolul 17 (Apocalipsa). Iată pentru ce coarnele fiarei sînt văzute încununate, si nu capetele, ca în cazul balaurului.

Fiara este în urmă descrisă în termeni remarcabili care reamintesc fiarele din capitolul 7 din Daniel, la care fără nici o îndoială este făcută aluzie. „Fiara pe care am văzut-o semăna cu un leopard, avea labe ca de urs şi gură ca o gură de leu". Aceste trăsături aparțin primelor trei fiare văzute de Daniel. Satan nu poate să producă nimic, dar el îşi însuşeşte, din ceea ce a existat, tot ceea ce convine planurilor lui şi astfel el încearcă, prin cea mai ciudată dintre combinații, să formeze fiara celui de-al patrulea imperiu, căreia nimeni nu trebuie să-i mai urmeze, astfel că ea depăşeşte, în zilele din urmă, tot ceea ce a apărut altădată.

Ce trebuie să înțelegem printr-o fiară? Un sistem imperial sau un imperiu care refuză să recunoască pe Dumnezeul cerurilor. Omul a fost creat pentru a-L cunoaşte pe Dumnezeu şi numai el poate avea calitatea aceasta, fiind învățat de Dumnezeu. Singurul dintre toate ființele de pe pămînt, omul a fost făcut pentru a privi spre Acela care este sus si el este aşezat sub răspunderea de a face voia lui Dumnezeu. Fiara, dimpotrivă, nu priveşte decît spre pămînt, ea nu are nici o conştiință despre o ființă superioară invizibilă. „Nebunul zice în inima lui: Nu este Dumnezeu!" În principiu, aceasta este adevărat despre orice om care nu este născut din nou, dar în cazul unei puteri imperiale este cu atît mai îngrozitor, cu cît ea trebuie să oglindească autoritatea pe care Dumnezeu, în providența Sa, i-a acordat-o. Nici un imperiu nu poate să scape de sentința morală implicată în aceste simboluri, dar fiara care este aici în discuție va merge cu mult peste ceea ce a apărut vreodată.

În timpul cînd profeția de care ne ocupăm a fost dată, cea de a patra fiară exista; dar profetul este chemat să vadă că dintr-o stare de tulburare politică, tocmai înaintea ultimei jumătăți a săptămînii de ani si în legătură cu alungarea Satanei afară din cer prin puterea lui Dumnezeu,

această fiară va ieşi din mare. Aceasta vrea să spună că va fi în Apus o stare de completă încurcătură şi că o putere imperială se va ridica. Este puterea a cărei descriere o găsim aici.

„Unul din capetele ei părea rănit de moarte; dar rana de moarte fusese vindecată. Şi tot pământul era în admirație după fiară". Există motive suficiente pentru a trage concluzia că acest cap rănit era forma imperială de guvernământ. Imperiul din Apus va fi încetat de multă vreme de a exista, cînd, lucru ciudat de spus, el va reapare în ultimele zile. Ceea ce va trezi uimirea lumii, nu este simplul fapt al întoarcerii imperialismului; căci dacă s-a putut înțelege că a luat ființă din imperiul roman, nimic nu împiedică să concepi apariția unui nou imperiu, germanic, moscovit sau orice altă stăpînire de o vastă întindere. Dar învierea imperiului roman va lovi lumea cu uimire şi la o parte din aceasta este făcută aluzie aici. Totuşi, deoarece cauzele acestei afirmații depind de capitolul 17, nu pot să intru acum într-o discuție detailată a acestui subiect, fără să anticipez asupra a ceea ce vom vedea mai tîrziu. Să fie de ajuns că am indicat, în treacăt, ceea ce cred că este, cu privire de acest punct, adevărul descoperit.

Găsim apoi mai mult decît faptul că acest imperiu posedă caracterele de putere care aparțineau imperiilor de altădată; mai mult decît caracterul său propriu marcat prin învierea imperialismului în ultimele zile: citim că „au început să se închine balaurului, pentru că dăduse puterea lui fiarei. Şi au început să se închine fiarei, zicînd: „Cine se poate asemăna cu fiara şi cine se poate lupta cu ea?" cuvinte care ne arată în mod clar lumea într-o stare de lepădare de credință şi de închinare la idoli. Balaurul este adorat ca si fiara. Capitolul 2 din 2 Tesaloniceni arată clar că închinarea este adusă unui alt personaj, dar deosebit de ele, care este numit „omul fărădelegii" şi care este mai degrabă o putere religioasă. Prima fiară este un corp politic; şeful religios nu se va găsi deloc în Apus, ci la Ierusalim, unde el va fi, la sfîrşit, un obiect cu totul special de închinare în templul lui Dumnezeu.

Este aici pentru unii o dificultate, în aceea că este spus în mod pozitiv, că omul fărădelegii nu va îngădui nici un alt obiect de închinare în afară de el însuşi. Dar trebuie să ne reamintim că cei trei sînt asociați pentru acelaşi scop si au acelaşi gînd. A se închina unuia este deci totuna cu a se închina celuilalt. Este tot aşa cu privire la adevăratul Dumnezeu: nu se adoră o Persoană în Dumnezeire, fără să dai acelaşi respect celorlalte. În zadar s-ar pretinde că-L adori pe Tatăl, fără să-L adori pe Fiul; şi acela care adoră pe Tatăl şi pe Fiul, nu poate face lucrul acesta decît în puterea

Duhului Sfînt. Cînd noi îl adorăm pe Dumnezeu ca atare, cînd noi spunem „Dumnezeu", nu înțelegem numai pe Tatăl, ci Tatăl, Fiul şi Duhul Sfînt.

Aşa va fi în această îngrozitoare imitație, roadă a energiei, a vicleniei si a puterii satanice care se desfăşoară la sfîrşit. Adorarea balaurului si a fiarei mi se pare deci cu totul compatibilă cu cultul divin dat omului fărădelegii. Faptul este că aceştia trei formează, cum s-a remarcat cu dreptate, marea „antitreime", treimea răului opusă Treimii divine. Este clar că Diavolul este inițiatorul a toate; dar şeful public al puterii sale din punct de vedere politic este fiara; în timp ce marele reprezentant religios, care execută toate planurile şi face chiar minuni pentru a le sprijini, este a doua fiară sau omul fărădelegii.

Astfel pare să fie adevăratul înțeles si legătura tuturor acestor lucruri, dacă ne supunem diferitelor pasaje ale Scripturilor care vorbesc despre ele. Ştiu că asupra acestui punct, ca şi aproape asupra oricărui altuia există deosebiri de gîndire. Dar această obiecție nu este una din acestea. Singura întrebare este: Ce se potriveşte cel mai bine Cuvîntului lui Dumnezeu? — ce răspunde cel mai exact, nu numai literei acestui Cuvînt, ci marilor principii pe care el le pune? Sînt deci încredințat că, departe de a exista vreun obstacol adevărat în a admite faptul că aceste trei personaje diferite sînt unite ca obiect al aceluiaşi cult, dimpotrivă, nu se pot înțelege bine puterea şi natura a ceea ce va avea loc, dacă se pierde aceasta din vedere.

Să continuăm studiul celorlalte puncte pe care Scriptura le pune înaintea noastră. „I s-a dat o gură care rostea lucruri mari si hule. Şi i s-a dat putere să lucreze patruzeci şi două de luni. Ea şi-a deschis gura şi a început să rostească hule împotriva lui Dumnezeu, să-I hulească Numele, cortul şi pe cei care îşi au locuința în cer". După aceste cuvinte, este evident cum de altfel am remarcat deja, că există în cer un popor pus la adăpost de acțiunea şi de puterea, fie a lui Satan, fie a instrumentelor publice ale răutății sale în lume. în acelaşi timp, există de asemenea sfinți aici pe pămînt. Locuința de sus poate fi hulită: Satan poate să batjocorească pe aceia care locuiesc în ea; dar el nu poate să-i atingă: el nici nu mai poate să-i acuze înaintea lui Dumnezeu. El îşi întrebuințează deci toată puterea sa pentru a face ca omul să acționeze pe pămînt, urmînd planurile lui.

„I s-a dat să facă război cu sfinții" (evident cu aceia care nu sînt în cer) „si să-i biruiască. Şi i s-a dat stăpînire peste orice seminție, peste orice popor, peste orice limbă şi peste orice neam. Şi toți cei care locuiesc pe pămînt i se vor închina, toți aceia al căror nume n-a fost scris de la întemeierea lumii în cartea vieții Mielului înjunghiat". Se vede că există o deosebire totdeauna respectabilă între

mulțimea neamurilor răspîndite pe suprafața globului, şi „cei care locuiesc pe pămînt". Cei dintîi formează o clasă care cuprinde totalitatea lumii; este un termen mai general; prin cei din urmă trebuie să înțelegem pe aceia care compun o sferă mult mai restrînsă, al cărui caracter de alipire de pămînt este mai hotărît, pentru că ei au cunoscut mărturia cerească a lui Hristos şi a Bisericii. Ei pot să păstreze Numele lui Hristos şi al Bisericii, dar inimile apostate au preferat în mod hotărît pămîntul în locul cerului; partea lor nu va fi nici pămîntul, nici cerul, ci iazul de foc.

Cît este de solemn să vedem că acesta este sfîrşitul spre care creştinătatea se năpusteşte! Necredința şi superstiția o tîrăsc aici cu repeziciune. Totul este la lucru pentru a produce această stare de lucruri pămîntească şi străină de Dumnezeu. Niciodată, de cînd Evanghelia a fost predicată, oamenii n-au pus atîta avînt în încercările lor de a îmbunătăți pămîntul şi, prin urmare, de a uita, zi după zi, cerul, la care ei nu se gîndesc decît ca la o tristă şi întunecoasă necesitate cînd vor trebui să moară şi nu vor putea să evite de a părăsi această lume. Dar cît despre a se întoarce spre cer, ca spre o nădejde plină de bucurie şi o locuință spre care tinde dragostea, niciodată aceasta n-a fost mai în întregime depărtată de gîndurile oamenilor. Toate acestea pregătesc soarta care va fi dată acelora care, auzind vorbindu-se despre cer, au părăsit de bunăvoie toate nădejdile care se leagă de el, ca să se aşeze aici pe pămînt, ai cărui locuitori sînt prin excelență ei aici, unde şi-au pus şi parcă şi-au legat inima şi gîndurile. Ceilalți sînt „orice seminție, orice popor, orice limbă şi orice neam", care în comparație (cu cei de mai sus) au auzit puțin vorbindu-se de Evanghelie. Fiara va încerca să exercite acțiunea sa asupra unora şi asupra celorlalți, dar în mod mai deosebit către „toți cei care locuiesc pe pămînt, care i se vor închina, toți aceia al căror nume n-a fost scris, de la întemeierea lumii, în cartea vieții Mielului înjunghiat."

Să remarcăm cu grijă şi să ne reamintim că expresia „de la întemeierea lumii" nu se referă, aşa cum ar voi anumite versiuni, la „Mielul înjunghiat", ci la „numele care n-a fost scris". Ioan nu vrea să spună că Mielul a fost înjunghiat „de la întemeierea lumii", ci că numele n-a fost scris „de la întemeierea lumii în cartea vieții Mielului înjunghiat". Comparați acest pasaj cu Apocalipsa 17.8.

„Cine are urechi să audă! Cine duce pe alții în robie, va merge şi el în robie. Cine ucide cu sabia, trebuie să fie ucis cu sabia. Aici este răbdarea si credința sfinților." Aceste cuvinte importante au drept scop de a păzi cu tot dinadinsul pe sfinți de a lua puterea în propriile lor mîini. Ei pot să strige către Dumnezeu si să-I ceară să se ridice pentru a judeca pămîntul, dar ei nu trebuie să se lupte ei

înşişi. Deoarece fiara a luat puterea, ea va suferi consecinţele acestui fapt. Ea poate să ducă în robie, dar va merge si ea în robie; ea poate să ucidă cu sabia, dar ea va fi ucisă cu sabia si soarta ei va fi mult mai groaznică. Răbdarea, cu aprobarea drept răsplată care îi este unită, este arătată ca un principiu general, astfel ca să se aplice fiecăruia. Acest pasaj este cu siguranţă şi în mod deosebit destinat să păzească pe sfinţi de orice greşeală şi de orice acţiune supărătoare. El nu se aplică numai în timpul fiarei, este mai de grabă un avertisment dat, într-un chip general, sfinţilor lui Dumnezeu.

Trebuie să ne oprim mai mult atenţia asupra ultimei părţi a capitolului, în care este vorba despre o a doua fiară, pentru că este un subiect care a prezentat şi care prezintă oarecare dificultate si unde se poate face cu uşurinţă vreo confuzie. Să remarcăm mai întîi că o a doua fiară este ceea ce, în mod mai deosebit, se aseamănă în răutate cu ceea ce Domnul Isus era în bunătate. Este, ce-i drept, „o fiară", adică ea posedă un fel de putere împărătească, cu toate că foarte probabil pe o scară mult mai mică decît prima. Totuşi ea poartă caracterul împărătesc; ea nu este numai un corn, ci o fiară. În al doilea rînd, coarnele ei prezintă ceva deosebit: „ea avea două coarne ca ale unui miel". Aceasta este pretenţia de a se asemăna cu Mesia; „dar vorbea ca un balaur": ea este cu adevărat expresia lui Satan. „Ea lucrează cu toată autoritatea fiarei dintîi înaintea ei"; este clar, după aceasta, că a doua fiară este cea mai energică dintre amîndouă si unealta activă a răului.

Aceasta a fost totdeauna cazul în orice fel de rău care s-a arătat în lume. Iniţiatorii răului, vreau să spun persoanele care, pe faţă sau în ascuns, exercită cea mai rea influenţă, sînt de regulă generală, acelea care se aşază la adăpostul religiei. Religia de pe pămînt este izvorul rodnic al celor mai rele dintre toate relele care s-au produs sub soare; fără ea, Diavolul n-ar putea să-şi împlinească planurile. Nu este, pentru cei care au cu această religie cea mai mică legătură, un lucru totodată îngrozitor şi solemn?

Urmare acestui caracter al celei de a doua fiare care se aseamănă cu Hristos şi care ia acest loc, vedem că ea nu iese din mare, adică dintre neamurile într-o stare de tulburare si de agitaţie, ci ea iese din pămînt.

Starea de lucruri este mai stabilă, cînd ea apare, lucrînd cu toată puterea fiarei dintîi înaintea ei. Aceasta vrea să spună în prezenţa ei, cu deplina ei aprobare; aceasta nu este luarea cu forţa a puterii politice, nu este în nici un sens ceva pe care ea să-1 facă fără fiara dintîi; ea lucrează înaintea ei, „si face ca pămîntul şi cei care locuiesc pe el să se închine fiarei dintîi, a cărei rană de moarte

fusese vindecată". Se vede că se înțeleg între ele; totuşi se va observa că în capitolul 2 din 2 Tesaloniceni, acțiunea celei de a doua fiare pentru a face să se aducă închinare fiarei dintîi nu este menționată; însă ea pretinde si îşi însuşeşte onorurile divine; ea este adorată ca Dumnezeu. Cum să împăcăm aceste două pasaje?

Totul se limpezeşte, dacă ne reamintim că prima fiară indică imperiul roman si că, prin urmare, sediul puterii este în Apus. Cea de a doua fiară, dimpotrivă, este în Palestina şi ia o formă iudaică. O simplă privire asupra capitolului 2 din 2 Tesaloniceni arată că apostolul înfățişează ceea ce va fi în Iudeea şi nu la Roma, deoarece în templul lui Dumnezeu se aşază „omul fărădelegii" ca fiind un obiect de închinare. Dar să ne amintim că trebuie să luăm Scriptura în totalitatea sa. Dacă citim 2 Tesaloniceni 2, ca şi cum ar da tot ceea ce Biblia cuprinde privitor la „omul fărădelegii", lăsăm de o parte o porțiune a Scripturilor si nu vom avea decît o noțiune incompletă. De altă parte, dacă ne mărginim numai la ceea ce se găseşte în capitolul 13 din Apocalip-sa, anumite elemente ne vor lipsi. Dumnezeu a aranjat totul cu o înțelepciune perfectă, nevoind ca noi să ne mărginim să citim o parte numai din Cuvîntul Său, ci ca noi să-1 cercetăm cu siguranță în totalitatea sa. El nu ne va da o mare înțelegere a Sfintelor Scripturi, dacă nu avem o încredere reală în tot ceea ce El ne-a comunicat prin ele şi dacă nu le apreciem pe toate la adevărata lor valoare. Deci, alăturînd aceste diverse porțiuni ale Scripturilor, în care există din belşug lumină pentru a arăta despre ce este vorba, vom ajunge la o adevărată înțelegere a subiectului.

Este cu totul clar că prima parte a capitolului 13 din Apocalipsă aşază sub ochii noştri o puternică putere politică; şi este de asemenea evident că 2 Tesaloniceni 2 nu prezintă un mare sistem imperial, ci mai degrabă o putere religioasă. „Omul fărădelegii" este, fără îndoială, un personaj cu desăvîrşire nelegiuit (fără lege); totuşi este o putere religioasă. El pretinde pentru el însuşi, ceea ce nu aparține decît lui Dumnezeu; şi tocmai aceasta se referă la fiara a doua.

Putem să remarcăm o altă trăsătură în simbolul care ne este înfățişat aici. Fiara are două coarne: aceasta se leagă, cred, de mărturia lui Ioan în întregime. Se poate cu uşurință vedea că tendința sa generală este de a ne arăta ceea ce a fost preaiubitul nostru Domn pe pămînt, şi nu ceea ce este El în cer, cu toate că sînt fără nici o îndoială, în Ioan, pasaje care fac excepție; în aceasta mărturia sa contrastează cu aceea a lui Pavel, al cărui obiect principal este de a îndrepta privirile noastre spre Hristos în cer.

Această remarcă mi se pare importantă pentru a stabili ce înseamnă aceste două coarne. Domnul Isus, o ştim roti, a fost un proroc pe pământ; şi noi ştim, cu aceeaşi siguranță, că El va împărați ca împărat pe pământ; dar ce este El între timp? El este Preot în cer, şi Pavel pune în relief această funcție cerească a lui Hristos. Ioan nu se întinde niciodată, după cîte ştiu, asupra slujbelor lui Hristos în cer, decît cînd arată ceea ce se leagă de ele, ca în capitolele 13,14,17 şi 20 ale Evangheliei sale, dar acestea sînt excepții. Curentul general al gîndurilor lui Ioan ni-L arată pe Hristos manifestin-du-L pe Dumnezeu aici pe pământ; învățătura lui Pavel este omul slăvit în cer. Iată, cred, ceea ce ne explică ce sînt cele două coarne ale fiarei. Cînd Antihrist va apărea, el nu va lua locul de preot; pretențiile lui vor fi mai ridicate. El se va aşeza ca proroc şi ca rege; da, ca rege, imitînd ceea ce Hristos va fi pentru Israel. El are două coarne, şi nu şapte; aceasta este o imitație, dar nu este deplina şi perfecta putere a lui Hristos. în Antihrist se va vedea deci pretenția de a poseda ceea ce aparține lui Hristos în legătură cu pământul, cu absența cea mai marcantă a ceea ce îl caracterizează în cer.

Spunem în treacăt, noi vedem de aici că este o greşeală să aplicăm toate aceste trăsături ale celei de a doua fiare la papalitate, ca si cum aceasta ar fi întreaga semnificație. Caracterul esențial al papalității este tocmai de a pretinde că este pe pământ reprezentarea vie a preoției lui Hristos; aceasta este stricarea a ceea ce este ceresc si nu a ceea ce este mesianic, prin urmare papismul este anti-Biserica mai degrabă decît Antihristul. Aceasta este deosebirea. Dar cînd se împlineşte ceea ce este scris în Apocalipsa 13, nu mai este vorba despre Biserică. Trupul creştin nu mai este văzut pe pământ, sfinții din locurile înalte sînt în cer.

Antihrist nu va căuta deci să treacă drept îmbrăcat cu demnitatea preoțească a lui Hristos, ci el va asuma locul de proroc pe care Hristos 1-a avut pe pământ şi pe acela de împărat pe care El trebuie să-1 ocupe mai tîrziu. Acest personaj va pretinde si una si cealaltă din aceste puteri. El are „două coarne ca ale unui miel" şi va săvîrşi semne mari şi minuni. Activitatea lui este dublă. Înainte de toate, el împrumută puternica influență a imperiului roman şi exercită toată autoritatea primei fiare. În plus, el face cu de la sine putere multe lucruri pe care împăratul roman n-ar putea să le săvîrsească. „Face semne mari, încît chiar foc din cer face să se coboare pe pământ, în fața oamenilor" (Apocalipsa 13.13). Adică ea (fiara a doua) nu imită numai puterea lui Hristos, ci pe aceea a lui Dumnezeu. Ea are pretenția de a fi Domnul, Dumnezeul lui Israel, întocmai cum Isus este atît Domnul, cît şi Mesia. Astfel, acest instrument al puterii lui Satan la Ierusalim va voi să rivalizeze cu ceea

ce Dumnezeu a făcut altădată prin Ilie pentru a răsturna pretenţiile preoţilor lui Baal şi va face minuni, nu în realitate totuşi, ci în aparenţă. „Şi amăgeşte pe cei care locuiesc pe pământ prin semnele care i s-a dat să le facă". Totul ne arată că fiara aceasta este Antihristul. Prima fiară nu face nici o minune; ea pune lumea în uimire, arătîndu-i imperiul roman înviat, dar acesta nu poate fi numit un semn sau o minune. Fiara care se ridică din pământ este incomparabil mai energică şi mai activă; ea face minuni mari, prin puterea lui Satan, fără îndoială, dar ea le săvîrşeşte si urmarea acestui fapt este că ea „amăgeşte pe cei care locuiesc pe pământ", pînă acolo încît „le-a zis să facă o icoană fiarei care avea rana de sabie şi trăia." Nu pot să afirm dacă această icoană este sau nu „urîciunea pustiirii aşezată în locul sfînt", cu toate că pare probabil că acesta este idolul.

„I s-a dat să dea suflare icoanei fiarei, ca icoana fiarei să vorbească şi să facă să fie omorîţi toţi cei care nu se vor închina icoanei fiarei. Şi face ca toţi, mici şi mari, bogaţi şi săraci, liberi si robi, să primească un semn pe mîna dreaptă sau pe frunte şi nimeni să nu poată cumpăra sau vinde fără să aibă semnul acesta, adică numele fiarei, sau numărul numelui ei. Aici este înţelepciunea. Cine are pricepere să socotească numărul fiarei, căci este un număr de om. Şi numărul ei este: şase sute şaizeci şi şase".

Diferitele eforturi făcute pentru a ghici ce reprezintă acest număr au lăsat chestiunea fără soluţie satisfăcătoare. Acesta poate să fie unul din acele secrete care nu vor fi descoperite, înainte de a apărea personajul despre care este vorba; atunci putem să fim siguri că cel puţin „cei pricepuţi" îl vor înţelege. Ca noi să-1 putem socoti acum este mai mult, după părerea mea, decît ar trebui să pretindem. Ce folos moral am scoate noi de aici? Desigur, avem de cules acum din Apocalipsa, bine înţeleasă, tot ceea ce poate să zidească şi să răcorească sufletul, tot ceea ce Duhul Sfînt a pus aici pentru adevărata noastră binecuvîntare, despărţindu-ne de lume şi alipindu-ne de cer şi, mai presus de toate, de Hristos; de fapt, eu cred că noi putem să scoatem din ea mult mai mult decît aceia care, în zilele viitoare, vor avea de trecut prin împrejurările pe care această carte le menţionează. Dar există puncte de detalii ţinute în rezervă de înţelepciunea lui Dumnezeu şi care, ca şi acesta, n-ar fi potrivite acum decît să satisfacă oarecum curiozitatea. A le cunoaşte va avea mai tîrziu, numai importanţa sa practică. Nici una din explicaţiile date nu mulţumeşte în întregime. Unele sînt în întregime greşite, ca de exemplu, „apostazie" sau „apostat", care n-ar putea fi numărul unui om. „Omul" sau „imperiul latin", cu toate că meritînd atenţia, nu poate fi primit, pentru motive asemănătoare. Mai mult, nu pare să poată fi numărul lui Antihrist, cum se crede în general, ci

acela al imperiului sau mai de grabă al împăratului roman, în duşmănia sa finală împotriva lui Dumnezeu şi împotriva Unsului Său.

CAPITOLUL 14

Ajungem acum la capitolul 14, unde nu întîlnim nici împotrivirea lui Satan față de sfaturile lui Dumnezeu, mai întîi în cer si apoi pe pămînt, nici planul pe care el îl urmează şi uneltele pe care le întrebuințează în acest scop. Aceasta am văzut-o în capitolul 12 si 13. Intrăm acum într-o altă ordine de lucruri. Este imposibil ca Dumnezeu să nu lucreze pentru ai Săi. Trebuie să fie şi o activitate a binelui contra răului. Dumnezeu binevoieşte deci să ne descopere aici diferitele căi prin care El va arăta puterea Sa, va trezi o mărturie şi va trimite înştiințarea, potrivit cu criza prezentă. Aceasta se desfăşoară într-un chip complet în cele şapte secțiuni pe care le prezintă simplu acest capitol.

Prima scenă ne arată (versetul 1-5) un număr precis de persoane despărțite si unite cu Mielul pe muntele Sionului. Domnul Isus este gata să-Şi susțină drepturile în mijlocul lui Israel. Sionul este centrul harului împărătesc. Zic împărătesc, pentru că Hristos afirmă aici titlul Său de Fiul al lui David; dar este şi un har, pentru că aceasta implică faptul că, în urma ruinei totale a lui Israel, Domnul, printr-o favoare deosebită, începe acolo din nou să-1 adune în jurul Lui. Aceasta este prima formă sub care Dumnezeu va desfăşura acțiunea Sa în ultimele zile. Diavolul poate să aibă fiarele sale şi coarnele sale; Dumnezeu are pe Mielul Său pe care noi nu-L vedem, în această ocazie, pe scaunul de domnie în cer, nici luînd cartea, ci pe muntele Sionului. Cea ce ne este astfel clar prezentat înainte de sfîrşit este un pas însemnat către stabilirea împărăției.

„Apoi m-am uitat şi iată, Mielul stătea pe Muntele Sion; şi împreună cu El stăteau o sută patruzeci şi patru de mii care aveau scris pe frunte Numele Său şi Numele Tatălui Său". Nu este spus că ei au conştiința că sînt cu Dumnezeu în această legătură de fii; căci nu este vorba de Tatăl lor. Nu se găseşte nimic asemănător în Apocalipsă, ci „Numele Tatălui Său este scris pe frunțile lor": ei Ii aparțin.

„Şi am auzit venind din cer un glas ca un vuiet de ape mari, ca vuietul unui tunet puternic; şi glasul pe care 1-am auzit era ca al celor ce cîntă cu harpa, şi cîntau din harpele lor. Cîntau o cîntare nouă înaintea scaunului de domnie, înaintea celor patru făpturi vii şi înaintea bătrînilor. Şi nimeni nu putea să învețe cîntarea, afară de cei o sută patruzeci si patru de mii care fuseseră răscumpărați de pe pămînt. Ei nu s-au întinat cu femei, căci sînt virgini". Aceşti sfinți nu s-au întinat; ei n-au luat deloc parte la răutatea babiloniană aici pe pămînt, ei sînt curați şi sînt strîns uniți cu Cel Sfînt care a

suferit. „Ei urmează pe Miel oriunde merge El. Au fost răscumpărați dintre oameni, ca cel dintîi rod pentru Dumnezeu şi pentru Miel. Şi în gura lor nu s-a găsit minciună, căci sînt fără vină".

Aşa este prima lucrare a lui Dumnezeu. Există o rămăşiță completă, despre care nu este spus că ar fi din cele douăsprezece seminții ale lui Israel, ca în capitolul 7, dar care totuşi este evreiască. Ei sînt scoşi din mijlocul acelora care s-au făcut vinovați de lepădarea Mielului. Dumnezeu răspunde aici la această crimă şi la atîtea altele, punînd cu îndurare deoparte pentru Miel pe aceşti o sută patruzeci si patru de mii şi dîndu-le un loc de cinste lîngă Acela care este pe punctul de a fi aşezat pe scaunul Său împărătesc în Sion.

În scena următoare vedem un înger, „un alt înger", zburînd prin mijlocul cerului, avînd o Evanghelie veşnică pentru ca s-o vestească celor care trăiesc pe pămînt, oricărui neam, oricărei seminții, oricărei limbi si oricărui popor". Pentru ce Evanghelia aici este numită „veşnică"? Să ne amintim că Evanghelia predicată în prezent este o Evanghelie foarte specială, şi nicidecum Evanghelia veşnică. Niciodată Evanghelia de acum n-a fost propovăduită înainte ca Isus să fi murit, să fi înviat si chiar să Se fi urcat la cer. Astfel, Evanghelia, aşa cum trebuie să fie propovăduită în creştinătate şi în afară, depinde de faptele cele mai extraordinare care s-au săvîrşit vreodată aici pe pămînt si pentru arătarea cărora Dumnezeu a aşteptat mai mult de patru mii de ani din momentul cînd omul a fost aşezat pe pămînt. Evanghelia harului lui Dumnezeu nu poate, deci, la drept vorbind, să fie numită Evanghelia veşnică şi niciodată Scriptura nu-i dă acest nume. Unii fără îndoială se servesc de această expresie fără să-şi dea seama de ceea ce înseamnă ea şi o aplică la Evanghelia predicată în zilele noastre, avînd în duh oarecare gînd vag că ea ne leagă de veşnicie; sau încă, se întrebuințează acest cuvînt „veşnic" ca un epitet care sună bine la ureche, fără a prezenta nimic precis. Orice ar fi, a caracteriza astfel „Evanghelia lui Dumnezeu" este cu siguranță o confuzie, dacă rămînem la Scriptură.

Expresia „Evanghelie veşnică" înseamnă ceea ce cuvintele spun: adică aceste vesti bune care au fost totdeauna adevărate si vor fi totdeauna; este ceea ce rămîne neschimbat, oricare ar fi celelalte lucruri pe care Dumnezeu le face cunoscute omului. Ce este deci Evanghelia veşnică? Veştile bune ale lui Dumnezeu care au existat dintotdeauna, este planul pe care El 1-a format de a binecuvînta pe om prin sămînța făgăduită a femeii, Isus Hristos, şi de a-1 pune peste restul creației pentru a avea stăpînirea, ca fiind imaginea şi slava lui Dumnezeu. Chiar de la început, în primul capitol din Geneza, avem dovada că acesta este gîndul lui Dumnezeu pentru om aici pe pămînt. Sfârşitul tuturor

lucrurilor va vesti acelaşi adevăr; mileniul va fi o mare mărturie care o va demonstra, iar sub cerurile noi si pe pământul nou omul va fi binecuvîntat în chip desăvîrşit şi pentru totdeauna.

Propovăduirea acestui adevăr este ceea ce cred eu „Evanghelia veşnică". În ultimele zile, lucrarea sa va avea drept obiect de a răsturna minciuna Satanei, al cărui scop este de a-1 îndepărta pe om de Dumnezeu si de a-1 tine în această depărtare, astfel că Dumnezeu trebuie să-1 judece pe om în loc de a-1 binecuvînta împreună cu tot pământul, iar la sfîrşit, de a-1 arunca în iad. Acesta este efectul vicleniilor Satanei, în timp ce Evanghelia veşnică îl înfățişează pe Dumnezeu ca voind să binecuvînteze pe om si creația, aşa cum acesta a fost totdeauna planul Său şi aşa cum El îl va împlini cu siguranță. Este evident că aceasta nu va fi pentru fiecare om individual: aceia care disprețuiesc îndurarea Sa în Hristos şi îndeosebi aceia care, după ce au auzit-o, disprețuiesc Evanghelia harului Său, aceia vor avea parte de pedeapsă. Eu vorbesc în acest moment despre ceea ce a fost totdeauna în gîndul lui Dumnezeu şi de ceea ce El a înfățişat necurmat omului în Cuvîntul Său.

Chiar propovăduirea îngerului confirmă ceea ce am expus mai înainte: „Temeți-vă de Dumnezeu şi dați-I slavă"; aceasta este evident îndreptată împotriva închinării la idoli: „căci a venit ceasul judecății Lui". Atunci va avea loc căderea tuturor acelora care se împotrivesc lui Dumnezeu, nu numai a tuturor deşertăciunilor neamurilor, ci a tuturor acelora care se alipesc de ele si care le susțin în contradicție cu Dumnezeu.

„Închinati-vă Celui care a făcut cerul si pământul, marea şi izvoarele apelor!" Se vede deci clar că acesta este mesajul universal pe care Dumnezeu îl adresează omului şi care se leagă de slava Sa de Creator.

Amenințarea solemnă a unei apropiate judecăți este puternicul motiv destinat să imprime, în conştiințele orbite ale oamenilor, dreptul de a fi onorat, care nu-I aparține decît Lui singur.

Unii, fără îndoială, vor găsi ciudat că Dumnezeu trimite un mesaj ca acesta într-o perioadă care cu siguranță este foarte apropiată de a noastră. Dificultatea vine din aceea că avem obiceiul de a face presupuneri si de a judeca după poziția şi legătura în care ne găsim; dar nimic nu împiedică mai mult de a ajunge la o adevărată înțelegere a lucrurilor. Această remarcă se aplică la toate părțile Bibliei şi la profeție mai mult poate ca la oricare alta. Fie că este vorba pentru noi de purtare sau de datorie, este obligatoriu ca noi să rămînem în legătura care ne este proprie şi în locul pe care Dumnezeu ni 1-a fixat, supunîndu-ne la ceea ce, în Cuvîntul Său, se aplică la această legătură şi la

această poziție. Cum putem noi să acționăm într-un chip drept si inteligent, ca niște creștini, dacă nu știm ce înseamnă a fi creștini si dacă nu sîntem cu adevărat? Noi nu-L slăvim pe Dumnezeul nostru si Tatăl decît numai în măsura în care, fiind copii ai Săi, privim la El ca la Tatăl nostru si cînd, ca sfinți, îl mărturisim ca fiind Dumnezeul nostru. Iată ceea ce cu siguranță este adevărat. Dar în epoca în care profeția ne-a condus, nu este spus că sînt creștini pe pămînt; găsim aici evrei aleși, masa neamurilor, seminții, limbi și popoare și „pe cei care locuiesc pe pămînt", această ultimă denumire aplicîndu-se evident celor care au lepădat orice credință. Se pare deci că în acest moment Dumnezeu coboară, pentru a-i întîlni pe oameni, pînă la cele dintîi elemente ale adevărului. Ei sînt invitați să se teamă de Dumnezeu si să-I dea slavă; pe acest teren Se așază El ca Judecător, gata să acționeze față de această lume care îi aparține si pe care El o cheamă să părăsească idolatria care va domni în chip deosebit în aceste zile.

Această afirmație poate să pară nechibzuită; dar cît despre mine, eu n-am cea mai mică îndoială cu privire la faptul că, în momentul de față, există un aluat a cărui acțiune tinde să tîrască în idolatrie atît clasele de sus ale societății, cît și clasele de jos. Ce vedem noi în acestea de pe urmă? O grosolană alipire de lucrurile plăcute simțurilor si strălucirea din afară, care pregătește pentru idolatrie; în timp ce, în clasele cultivate, se strecoară si pătrunde cu succes un duh, fără îndoială mai subtil și mai rafinat, care, după judecata mea, le va conduce în curînd la zidirea și la adorarea puterilor naturii. Nu observăm noi, pe de o parte, tendințele materialiste ale științei și literaturii moderne și, pe de altă parte, întoarcerea la formele cele mai grosolan superstițioase din vremuri care nu mai sînt? Tot ceea ce se frămîntă în prezent cu energie în lume, o tîrăște pe aceste pante primejdioase si tinde să readucă omul la păgînism, adică să-l facă să cadă în apostazie.

Oricare ar fi aprecierea asupra celor de mai sus, să nu uităm că va fi, la această orbire, o altă cauză de felul cel mai solemn și care ne este clar descoperită: Dumnezeu, acționînd ca Judecător, va trimite asupra creștinătății un duh de rătăcire. Nu numai că El va lovi cu groaznicele lovituri ale judecăților Sale, dar El va părăsi pe oameni să creadă o minciună — marea minciună a Diavolului. In prezența acestei stări de lucruri, îngerul vestește marele adevăr care este dintotdeauna, că Dumnezeul care S-a descoperit acum în Hristos și prin răscumpărare, este singurul Căruia I se datorește închinarea. Departe deci ca acest mesaj să

trebuiască să pară ciudat, el este, după părerea mea, cu totul adaptat poziției pe care omul o va avea atunci şi face în acelaşi timp să iasă în relief înțelepciunea si bunătatea lui Dumnezeu.

O altă considerație întemeiată pe Matei 25, care se leagă de subiectul care ne preocupă şi îl confirmă, va ajuta poate să pricepem bine înțelesul pasajului pe care îl avem sub ochi. In acest capitol vedem neamurile chemate înaintea Fiului Omului aşezat ca împărat pe tronul Său. Ne amintim că El spune celor care sînt desemnați ca oile Sale, că binele făcut de ei fraților Săi, a fost făcut în realitate Lui însuşi; şi pe de altă parte, că disprețul revărsat peste ai Săi, cădea de asemenea asupra Lui. Astfel, aceste fapte de bunătate şi de îndurare, ca şi nepăsarea şi împietrirea inimii, vor fi recunoscute de Domnul aici pe pămînt. Să nu ne închipuim că aceasta este judecata din urmă, nici judecata faptelor noastre: aceasta ar fi o greşeală. Unicul principiu aşezat în fața noastră în această parte a Scripturilor este felul în care Domnul va acționa față de neamurile sau națiunile care vor trăi pe pămînt cînd El va veni, tratîndu-le după ceea ce ele vor fi făcut fraților Săi. Va trebui o adevărată putere a lui Dumnezeu pentru a face bine în aceste timpuri, cînd prigoana îndreptată împotriva trimişilor lui Dumnezeu va fi atît de îngrozitoare. Dacă unul îi primeşte, aceasta nu va putea fi decît prin credință; o credință a cărei măsură este slabă, sînt de acord, deoarece ei nici măcar nu ştiu că, a primi pe frații Domnului este a-L onora pe El însuşi. Ce uimire pe ei, cînd găsindu-se în prezența împăratului, ei află că El priveşte ca făcut Lui însuşi, ceea ce va fi fost făcut vestitorilor Evangheliei Sale în zilele din urmă.

Cu siguranță, harul divin va lucra în aceste neamuri, cu toate că evident ele nu pot să fie puse printre cei pe care îi vom numi „pricepuți". Dar cît de mult trebuie să luăm noi seama ca să nu facem prea mult caz numai de inteligență. Noi sîntem în pericol permanent de a ne deda, fără să ne dăm seama de asta, la criticarea celorlalți si ne arătăm foarte înclinați să dăm o importanță exagerată cunoştințelor noastre, în timp ce Dumnezeu, sînt încredințat de acest lucru, pune totdeauna o mult mai înaltă valoare onoarei aduse Domnului Isus însuşi sau celor pe care El îi trimite. Aceasta este piatra de încercare sigură. Va fi aşa mai ales în perioada aceasta, cînd neamurile de pe pămînt se vor ridica în orgoliul si mulțumirea de ele însele si cînd mesagerii, săraci si de disprețuit în ochii lor, vor veni să vestească împărăția gata să se arate şi să propovăduiască sosirea împăratului care vine să judece pe cei vii aparte, înainte ca să aibă loc judecata celor morți. În mijlocul necredinței si nelegiuirii generale, vor fi ici-colo cîteva suflete

care vor primi pe vestitorii împăratului; aceasta nu numai din bunătate firească, ci pentru că ele vor crede mesajul.

Puterea Duhului Sfînt va produce în ele această credință; Dumnezeu singur va putea să încline inima lor. în consecință, Domnul va privi această primire sau bunătatea si afecțiunea care o vor însoți, ca un semn evident al alipirii de El Înusi în persoana trimişilor Săi.

Eu consider deci ceea ce Matei numeşte „Evanghelia împărăției", ca asemănătoare şi identică în substanță cu „Evanghelia veşnică", pentru că a fost totdeauna în planurile lui Dumnezeu de a aşeza împărăția Sa asupra lumii si de a-1 binecuvînta pe om aici pe pămînt. Aceasta numeşte Matei, în armonie cu scopul pe care şi-1 propune, „Evanghelia împărăției", al cărei împărat va fi Hristos. Ioan îi dă numele „de Evanghelie veşnică", în contrast cu alte mesaje speciale trimise dintr-o vreme în alta, ca şi cu toate căile lui Dumnezeu față de om aici pe pămînt. în acest timp deci de stricăciune ajunsă la ultima limită, mesajul va fi vestit şi unele suflete prin harul lui Dumnezeu, îl vor primi.

A treia secțiune a capitolului, asupra căreia nu ne vom opri, este un avertisment privitor la căderea Babilonului. „Un alt înger a urmat, al doilea, şi a zis: „A căzut, a căzut Babilonul, cetatea cea mare, care a adăpat toate neamurile din vinul mîniei desfrînării ei!"

În al patrulea rînd, avem un avertisment privitor la fiară. „Apoi a urmat un alt înger, al treilea, zicînd cu glas tare: „Dacă se închină cineva fiarei şi icoanei ei si primeşte semnul ei pe frunte sau pe mînă, va bea si el din vinul mîniei lui Dumnezeu, turnat neamestecat în paharul mîniei Lui; si va fi chinuit în foc si în pucioasă, înaintea sfinților îngeri şi înaintea Mielului. Şi fumul chinului lor se suie în vecii vecilor. Şi nici ziua, nici noaptea n-au odihnă cei care se închină fiarei şi icoanei ei şi oricine primeşte semnul numelui ei". Pînă aici aceste căi divine merg două cîte două: lucrarea printre iudei şi mărturia finală către neamuri; apoi cele două avertismente privitor la Babilon şi privitor la fiară. „Aici este răbdarea sfinților care păzesc poruncile lui Dumnezeu si credința lui Isus".

A cincea parte diferă de cele precedente. Este o declarație care vine din cer si care anunță: „Ferice de acum încolo de morții care mor în Domnul!" După acest timp, nici unul din aceia care aparțin Domnului nu va muri şi aceia care, în timpul acesta, vor muri în Domnul (în realitate toți aceia care au murit astfel) sînt fericiți, pentru că momentul binecuvîntării a venit, nu printr-o scutire personală în favoarea lor, ci prin prima înviere şi împărăția cu Domnul, la care ei vor avea

parte. Atunci va lua sfîrşit orice persecuţie a sfinţilor; atunci nu vor mai fi daţi la moarte pentru Numele Său. Cei răi vor primi plata păcatului; ei vor fi nimiciţi de judecăţile lui Dumnezeu, dar după acest timp nu vor mai fi sfinţi care mor în Domnul; aceştia trebuie să fie binecuvîntaţi de acum încolo, şi nu să moară. „Da", zice Duhul; „ei se vor odihni de muncile lor, căci faptele lor îi urmează!" Există un sfîrşit al atîtor suferinţe si dureri, căci Domnul însuşi va lua în mînă lumea şi tot ce cuprinde ea.

Cele două scene următoare ne-o arată. Mai întîi, citim: „Apoi m-am uitat si iată un nor alb; şi pe nor şedea Cineva care semăna cu Fiul Omului; pe cap avea o cunună de aur, iar în mînă o seceră ascuţită. Şi un alt înger a ieşit din templu, strigînd cu glas tare Celui care şedea pe nor: „Trimite secerea Ta si seceră, pentru că a venit ceasul să seceri şi secerişul pămîntului este copt". Atunci Cel care şedea pe nor Şi-a aruncat secera pe pămînt. Şi pămîntul a fost secerat". Nu este vorba aici de a strînge în grînar. Fiul Omului este văzut purtînd cununa de aur, ca împărat al dreptăţii şi încă nu ca împărat al păcii.

Apoi vine scena finală: „Si din templul care este în cer a ieşit un alt înger, care avea o seceră ascuţită. Şi un alt înger, care avea stăpînire asupra focului, a ieşit din altar şi a strigat cu glas tare către cel ce avea secera ascuţită: „Trimite secera ta cea ascuţită si culege ciorchinii viei pămîntului, căci strugurii ei sînt copţi". Aceasta merge mai departe decît scena precedentă. Pentru seceriş, strigătul iese din templu; aici iese din templul care este în cer. Nu este numai mînia care se exercită pe pămînt, ci mînia care vine din cer. Si un alt înger iese din altar, adică din locul responsabilităţii omeneşti, unde Dumnezeu Se manifestă El însuşi păcătoşilor în jertfa lui Hristos, judecînd păcatele, dar în har. Cu atît mai groaznică este răzbunarea Sa împotriva acestor mărturisitori de religie alipiţi de pămînt, care disprețuiesc pe Hristos si crucea, în fapt, dacă nu în cuvinte. Acest înger are putere asupra focului, simbol al unei judecăţi care scrutează, dezvăluie şi mistuie.

În rezumat, avem în aceste două scene secerişul şi culesul strugurilor, cele două mari forme ale judecăţii la sfîrşit: secerişul fiind judecata în care cel drept este despărţit de cel rău; culesul strugurilor exprimînd că mînia cade fără amestec peste o religie apostată, „via de pe pămînt", obiect al unui dezgust cu totul special în ochii lui Dumnezeu.

Este deci clar că, în acest capitol, avem şapte fapte disctincte, prin care Dumnezeu intervine pentru a forma o mărturie; pentru a înştiinţa lumea şi a mîngîia pe poporul Său; şi în sfîrşit, pentru a judeca rezultatele, întrucît este vorba de cei vii.

CAPITOLUL 15

În capitolele 15 si 16 sînt descrise scene de o natură cu totul deosebită, asupra cărora cîteva cuvinte vor fi de ajuns. „Apoi am văzut în cer un alt semn mare si minunat: şapte îngeri care aveau şapte nenorociri, cele din urmă, căci cu ele s-a sfîrşit mînia lui Dumnezeu". Aceasta se leagă clar de ceea ce este spus în capitolul 12.

Pentru a pricepe bine ordinea acestei părți a cărții, este important de remarcat că venirea lui Hristos n-a avut încă loc. Evenimentele înfățișate prin cele şapte potire nu urmează în mod cronologic ceea ce este raportat la sfîrşitul capitolului 14, adică venirea Fiului Omului pentru secerişul şi culesul strugurilor de pe pămînt. Viziunea priveşte înapoi, nu spun pînă la început, dar înainte de sfîrşitul capitolului 14. În adevăr, ultimul dintre cele şapte potire cuprinde căderea Babilonului, faptă de judecată care corespunde celei de a treia din căile lui Dumnezeu care ne sînt înfățişate în acest capitol. Ultimul potir ne readuce deci la acelaşi punct. El este ultima expresie a mîniei lui Dumnezeu înainte ca Domnul Isus să vină şi trebuie prin urmare să fie plasat înainte de sfîrşitul capitolului 14, a cărei a patra parte probabil şi sigur cele trei de pe urmă sînt ulterioare tuturor potirelor. Avem astfel o idee dreaptă despre locul pe care trebuie să-1 ocupe în ordinea cronologică diferitele părți ale cărții. Să intrăm acum puțin în examinarea acestor capitole. „Am văzut ca o mare de sticlă". Aceasta reaminteşte ceea ce am văzut în capitolul 4, dar se deosebeşte de ea prin tot ceea ce o înconjoară şi o însoțeşte. Acolo bătrînii erau aşezați pe scaune de domnie, iar marea de sticlă aşezată, înaintea lor, dădea tăcuta dar puternica mărturie că aceşti sfinți o sfîrşiseră cu necesitățile si primejdiile de pe pămînt si nu mai aveau nevoie de spălarea cu apă prin Cuvînt. Toate acestea sînt limpezi si clare. Cînd sfinții slăviți au fost răpiți în cer, de ce folos ar fi pentru ei ceea ce reprezentau ligheanul şi apa pe care o conținea? Ei sînt în afara scenei în care necurățiile lor zilnice trebuiau să fie spălate; curăția este acum desăvîrşită şi neschimbătoare, si aceasta o confirmă marea de sticlă, asemănătoare cristalului.

Dar aici nu este numai o mare de sticlă; ea este „amestecată cu foc". Ce ne învață acest simbol? După părerea mea, înseamnă că sfinții pe care îi găsim aici si care au fost în luptă cu fiara şi cu prorocul mincinos, au trecut printr-o vreme de persecuții groaznice, ceea ce nu este cazul pentru bătrîni. Marea de sticlă din capitolul 4, în raport cu bătrînii, şi aceea amestecată cu foc pe care sînt biruitorii fiarei, prezintă o diferență foarte semnificativă. Dacă se întreabă: „Sfinții trebuie să

treacă prin necazul cel mare?" voi spune mai întîi: „Despre care sfinți vorbiți?" Dacă se înțelege prin aceasta aceia pe care îi reprezintă bătrînii şi care la venirea lui Hristos sînt răpiți, răspunsul este negativ; Scriptura este categorică în privința aceasta. Dar că anumiți sfinți trebuie să străbată aceste timpuri groaznice, este în afara oricărei îndoieli. Totul devine clar dacă se face această distincție; neglijînd-o, te cufunzi în întuneric.

„Şi am văzut ca o mare de sticlă amestecată cu foc; şi pe marea de sticlă, cu harpele lui Dumnezeu în mînă, stăteau biruitorii fiarei, ai icoanei ei şi ai numărului numelui ei". Nu ve vorbeşte niciodată de biruință asupra fiarei cînd este vorba despre bătrîni, iar aici ei nu apar. Aceasta este scena finală a unei încercări deosebit de grele. Biruințele aici sînt limitate la timpul cînd se încheie executarea ultimelor planuri ale lui Satan. Sfinții pe care îi vedem în acest capitol sînt probabil scăpați înainte de căderea fiarei. În tot cazul, nu pare de o mare importanță să cunoaştem momentul precis; faptul de necontestat este că aceşti biruitori aparțin în mod exclusiv epocii în care Diavolul face ultimele sale eforturi prin mijlocirea fiarei şi proorocului mincinos. Am văzut mai înainte pe aceia care, printre sfinții apocaliptici, au suferit cei dintîi; aceştia formează ultima categorie a sfinților apocaliptici: ei au putut să cadă sub loviturile imperiului roman, dar, în realitate, ei au cîştigat biruința asupra lui şi ei sînt aici pe marea de sticlă cu harpele lui Dumnezeu. Cîntarea lor de laudă Domnului se potriveşte admirabil, după această mare de necazuri prin care ei au trecut pentru a sosi în prezența Sa.

„Ei cîntau cîntarea lui Moise, robul lui Dumnezeu, şi cîntarea Mielului." Este evident prin aceasta că ei nu sînt creştini în înțelesul strict al cuvîntului. Sînt sfinți cu siguranță şi în înțelesul cel mai real; dar ei nu sînt cu Dumnezeu în relațiile care există acum şi nu posedă această legătură formată prin locuirea Duhului Sfînt în aceia care în prezent sînt uniți cu Hristos; poziție atît de exclusivă încît cei care au fost sub Moise nu mai sînt sub el şi nu-L recunosc decît pe Hristos drept Căpetenie şi Domn. Dimpotrivă, sufletele despre care este vorba aici, cu toate că slujesc lui Dumnezeu şi Mielului, păstrează încă ceea ce îi leagă de lucrurile evreieşti. De aceea noi le auzim zicînd: „Mari si minunate sînt lucrările Tale, Doamne, Dumnezeule, Atotputernice! Drepte si adevărate sînt căile Tale, împărate al Neamurilor!"

Nu „împărat al Sfinților", cum se citeşte uneori. Este această una dintre cele mai rele alterări ale textului Apocalipsei şi care este contrariu celor mai bune mărturii. Nicăieri această expresie nu se găseşte în Scriptură şi eu nu ezit să spun că ea poartă cu sine o idee eretică. Ea nu este potrivită

decît să distrugă practic adevărata legătură a sfinților cu Domnul; ea nu poate avea un înțeles just. Fără îndoială că Isus este, pentru sfinți, Stăpîn şi Domn, dar expresia împărat implică o legătură cu o națiune care trăieşte pe pămînt şi nu este deloc o relație care să se potrivească noii creații. Mai mult, cei care cîntă cîntarea, dacă au trecut prin martiriu, aparțin cerului, unde desigur o astfel de legătură (relație) ar fi ciudată. În cuvintele lor este făcută aluzie la Ieremia 10.7, unde se găseşte „împărat al neamurilor", cu alte expresii citate aici. Dacă aceşti sfini nu sînt în mod exclusiv neamuri, cel puțin printre ei se găsesc unii dintre neamuri si nu trebuie să uităm lucrul acesta citind textul. Adevăratul titlu dat Domnului este deci împărat al neamurilor; El este, fără îndoială, împăratul evreilor, dar aceia în chip deosebit care erau dintre neamuri trebuiau să se bucure şi se bucurau de a putea să-L laude ca împărat al neamurilor. (Acest titlu este de asemenea în armonie desăvîrşită cu sfîrşitul versetului 4, ca şi cu Psalmii 2.8; 72.11.) A venit momentul cînd Hristos va apărea ca împăratul împăraților si va pune totul sub stăpînirea Sa.

„Cine nu se va teme, Doamne, si cine nu va slăvi Numele Tău? Căci numai Tu eşti Sfînt. Şi toate neamurile vor veni şi se vor închina înaintea Ta, pentru că faptele Tale cele drepte au fost arătate". Aici iarăşi nu este Israel, ci toate neamurile care vor veni. în laudele lor, sfinții anticipează biruința rezervată lui Dumnezeu în ziua glorioasă a venirii lui Hristos.

„După aceste lucruri m-am uitat: si templul cortului mărturiei din ceruri a fost deschis. Şi din templu au ieşit cei şapte îngeri care țineau cele şapte pedepse. Erau îmbrăcați în in curat, strălucitor şi erau încinşi împrejurul pieptului cu brîie de aur. Şi una din cele patru făpturi vii a dat celor şapte îngeri şapte potire de aur, pline cu mînia lui Dumnezeu care este viu în vecii vecilor. Si templul s-a umplut de fum, din slava lui Dumnezeu si a puterii Lui. Şi nimeni nu putea să intre în templu, pînă se vor sfîrşi cele şapte pedepse ale celor şapte îngeri". Nu mai apare chivotul legămîntului lui Dumnezeu în templul deschis, cum am văzut în capitolul 11.19; de aceea nu este vorba despre sfaturile lui Dumnezeu cu privire la Israel; ceea ce caracterizează aici templul este cortul mărturiei şi judecățile lui Dumnezeu care vor cădea peste lumea lepădată de credință.

CAPITOLUL 16

Capitolul 16 înfăţişează urmările celor şapte potire vărsate pe pământ. Nu numai „a treia parte" este lovită, ca sub trîmbiţe, cu care totuşi există o strînsă asemănare; acţiunea judecăţilor nu este restrînsă la imperiul roman de Apus. Toată sfera lumii apostate suferă efectele judecăţilor lui Dumnezeu, cu mai multă intensitate decît sub trîmbiţe. Pămîntul, marea, rîurile şi izvoarele apelor, apoi soarele sînt treptat obiectele judecăţilor divine, cînd primele patru potire sînt vărsate. Diferitele părţi sau domenii ale naturii sînt cercetate de mînia lui Dumnezeu, oricare ar fi de altfel obiectele pe care ele le simbolizează; şi semnificaţia lor nu mi se pare nici neprecizată, nici neclară.

Ultimele trei potire, ca şi cele trei trîmbiţe de nenorociri, au un înţeles mai intim relativ la om.

„Al cincilea a vărsat potirul lui peste scaunul de domnie al fiarei". Avem deci în mod evident înaintea noastră o sferă a neamurilor, ceea ce se potriveşte în totul cu scena care este ca o introducere la ceea ce vedem aici. „Al cincilea a vărsat potirul lui peste scaunul de domnie al fiarei. Şi împărăţia ei s-a întunecat. Oamenii îşi muşcau limbile de durere. Şi au hulit pe Dumnezeul cerului din cauza durerilor lor şi din cauza rănilor lor rele, şi nu s-au pocăit de faptele lor. Al şaselea a vărsat potirul lui peste fluviul cel mare, Eufrat. Şi apa lui a secat, ca să fie pregătită calea împăraţilor de la răsăritul soarelui". Eufratul era frontiera răsăriteană a imperiului. El îl despărţea de hoardele numeroase ale neamurilor necivilizate din nord-est, destinate să intre în conflict, în zilele din urmă, cu puterile Apusului. Calea le este deschisă pentru a înainta si a lua parte la lupta finală. Aceasta pare a fi semnificaţia uscării marelui fluviu.

„Apoi am văzut ieşind din gura balaurului si din gura fiarei şi din gura proorocului mincinos, trei duhuri necurate, ca nişte broaşte. Acestea sînt duhuri de demoni care fac semne şi care se duc la împăraţii întregii lumi locuite, ca să-i strîngă pentru războiul zilei celei mari a Dumnezeului Celui Atotputernic". Aceasta confirmă ceea ce am anticipat. O răscoală universală are loc şi o luptă pe moarte este pe punctul de a se începe între Răsărit şi Apus. Dar Domnul are planurile Sale neştiute de una şi de cealaltă parte şi de care ele nu ţin nici o socoteală: El nu rămîne spectator nepăsător.

"Iată, Eu vin ca un hoţ. Ferice de cel care veghează şi îşi păzeşte hainele, ca să nu umble gol şi să i se vadă ruşinea!" Şi i-au strîns în locul care în evreieşte se numeşte Armaghedon".

În sfîrşit, vine al şaptelea înger, care, vărsînd potirul său în aer, exercită asupra lumii o acțiune încă mai apăsătoare şi mai universală.

„Al şaptelea a vărsat potirul lui în văzduh. Şi din templul cerului, din scaunul de domnie, a ieşit un glas puternic, zicînd: „S-a sfîrşit!" Şi au început să fie fulgere şi glasuri şi tunete; şi s-a făcut un mare cutremur de pămînt, aşa de tare, cum, de cînd este omul pe pămînt, n-a mai fost un cutremur aşa de mare."

Astfel este limpede că judecata cerului devine şi mai neînduplecată în pedepsele cu care ea loveşte pe om aici pe pămînt.

„Cetatea cea mare a fost împărțită în trei părți şi cetățile neamurilor s-au prăbuşit. Şi Dumnezeu Şi-a adus aminte de Babilonul cel mare". Aceasta explică avertismentul relativ la căderea Babilonului, menționat în seria completă a căilor lui Dumnezeu în capitolul 14; şi cît despre timp, pînă acolo ne conduce capitolul 16.

CAPITOLUL 17

Este necesar să remarcăm că acest capitol 17 nu continuă profeția în ordinea cronologică. Al şaptelea potir pe care 1-am văzut în ultimul rînd cuprinde căderea Babilonului de care Şi-a adus aminte Dumnezeu, „ca să-i dea potirul de vin al furiei mîniei Lui".

Capitolul 17 este o descriere care explică ce făcea Babilonul atît de unt lui Dumnezeu şi pentru ce El îl judecă atît de aspru dar, dînd această descriere, Sfîntul Duh intră mai ales în povestirea amănunțită a relațiilor Babilonului cu fiara, puterea imperială despre care a fost vorba mai înainte. Acestea sînt cele două obiecte principale de judecată, aşezate înaintea noastră în acest capitol si de care ne vom ocupa, cu toate că, ce-i drept, judecata fiarei este numai menționată ca avînd loc prin puterea Mielului, iar amănuntele sînt rezervate unei alte părți a profeției.

Principiul a ceea ce este înfățişat aici este foarte clar. Dacă privim păcatul din punctul de vedere cel mai general, vom vedea că el a îmbrăcat totdeauna una sau alta din aceste două forme, corupția sau violența. Cea dintîi (depravarea) este reprezentată prin femeie: este firea omenească lăsîndu-se pradă dorințelor sale rele, fără să ia în considerație voia lui Dumnezeu; a doua, (violența), închipuită prin fiară, este expresia voinței omului, punîndu-se în vrăşmăsie directă cu Dumnezeu. Dar Scriptura intră, asupra acestui subiect si cu o mare precizie, în multe amănunte. Am vrut numai să reamintesc care a fost chiar de la început principiul păcatului.

Se va observa că, în acest caz, unul din îngerii care aveau cele şapte potire înaintează şi-i zice lui Ioan: „Vino aici, ca să-ți arăt judecata desfrînatei cele mari, care şade pe ape multe". Apoi el semnalează două efecte deosebite ale răutății ei: unul, legăturile ei întinate cu împărații pămîntului; celălalt, faptul că „cei care locuiesc pe pămînt s-au îmbătat de vinul desfrînării ei". „Şi m-a dus în Duh într-un deşert" un loc complet necultivat în ce priveşte cunoştința de Dumnezeu şi bucuria care vine din legătura cu El. Femeia era acolo, aşezată pe o fiară de culoare roşie, adică, după cum aceasta este bine cunoscut, puterea imperială a Romei.

Fiara este „plină de nume de hulă", ea manifestă reaua şi perversa sa împotrivire față de Dumnezeu; mai mult, ea poartă simbolurile pe care le-am văzut deja, „şapte capete şi zece coame", Duhul lui Dumnezeu privind-o sub forma sa finală şi starea cea mai completă la care îi este dat să ajungă.

„Femeia era îmbrăcată cu purpură şi stacojiu; era împodobită cu aur, cu pietre scumpe şi cu perle". Ea are tot ceea ce este atrăgător pentru omul firesc şi tot ceea ce i se pare frumos din punct de vedere religios; dar în mîna ei ținea un potir de aur plin de urîciunile si de necurățiile desfrînării ei. Ea poartă pecetea groaznică a idolatriei; se vede aceasta, fie în ceea ce ea prezintă oamenilor, fie în ceea ce este scris pe fruntea ei înaintea lui Dumnezeu. „Pe frunte purta scris un nume, o taină: „Babilonul cel mare, mama prostituatelor şi a urîciunilor pămîntului".

Adevărata semnificație si înțelesul deplin al acestui capitol au fost necunoscute chiar din primele vremuri. S-au străduit uneori să o aplice Romei păgîne; alții au vrut să vadă aici Ierusalimul după ce el s-a pervertit. Dar considerația importantă a relației femeii cu fiara si, mai ales, ceea ce vom vedea îndată, răstoarnă curînd una si cealaltă din aceste vederi. Dacă aplicarea la Roma păgînă este dificilă si fără țel îndestulător, din toate explicațiile, cea mai absurdă este cu siguranță aceea care pretinde că femeia reprezintă Ierusalimul. In adevăr, foarte departe de a fi purtat de puterea imperială, Ierusalimul a fost călcat în picioare de puterea imperială. Dacă a existat din zilele lui Ioan, o putere care, foarte departe de a susține Ierusalimul, 1-a persecutat şi 1-a oprimat, aceasta este puterea Romei; cum deci cetatea Iudeilor ar fi putut să fie prostituata neruşinată urcată pe acest vast imperiu?

În acelaşi timp, încercarea de a face din Roma antică, Babilonul mistic este aproape tot atît de nefericită, şi aceasta pentru un motiv foarte clar. Atîta timp cît Roma a fost păgînă, nu a existat nimic care să poată să exprime în mod complet cauza celor şapte capete ale fiarei, nici nimic care să se asemene măcar cu unul singur dintre cele zece coarne. Mulți ani se scurseseră de cînd păgînismul încetase de a fi religia oficială a Romei, cînd căderea imperiului adusese împărțirea sa în zece împărății, formate în mod providențial în Europa, astfel că nimeni nu o poate nega, după ce unitatea Romei a fost distrusă ca urmare a invaziei barbarilor. Cu această dragoste de libertate pe care ei o aduceau din pădurile Germaniei, aceştia n-ar fi suportat ca sceptrul de fier al unității vechiului imperiu să dăinuie încă; fiecare din popoarele care năvăliseră în provinciile romane, a stabilit propriul său regat independent într-unul din fragmentele imperiului dezmembrat. În prezența faptelor istoriei, este deci cu totul neserios să vrei să aplici acest capitol la perioada, păgînă a Romei. Noi vom vedea cîte lumini dă Scriptura pentru a hotărî adevărata întindere a profeției şi a arăta că nici o aplicare la trecut nu-i corespunde într-un chip satisfăcător. Timpurile vechi nu pot deloc să îndeplinească cerințele capitolului şi este evident

că acelea din evul mediu au trecut fără să-l împlinească în totalitatea sa. Trebuie, pentru o deplină realizare, să privim la o zi încă viitoare.

Aceasta se acordă în mod perfect cu caracterul general al cărții; totuşi recunosc că anumite elemente care figurează în Apocalipsă existau atunci şi există încă si acum. Nimeni nu va tăgădui că Babilonul şi-a luat deja oarecum locul, dar este altceva de a pretinde că felul său special de a fi si, mai presus de toate, caracterul său în plină dezvoltare, a fost arătat aşa cum este descris aici. Putem să spunem cu siguranță că potirul său nu era încă plin si că, înaintea oamenilor, nu apăruse încă în mod clar ceea ce Dumnezeu prevedea că va trebui la sfîrşit să atragă judecata Sa. Mai mult, mi se pare sigur pînă la evidență că relația Babilonului cu fiara, astfel cum ea ne este înfățişată aici, nu poate să se refere decît la o epocă viitoare. Astfel, nu este chestiunea de a şti dacă unii dintre actorii în scenele finale ale marei drame, cum ar fi cetatea împărătească şi imperiul roman, se găseau deja acolo; aceasta este evident. Elementele morale care vor caracteriza ultima epocă, nici ele nu lipseau: taina fărădelegii lucra deja de multă vreme, cu toate că duşmanul nu adusese încă apostazia, şi încă mai puțin arătarea celui nelegiuit. Nu se poate găsi în trecut nimic care să îndeplinească totalitatea a ceea ce Duhul ne înfățişează în acest capitol, iar noi trebuie neapărat să aşteptăm, pentru o mai completă dezvoltare, momentul în care, înainte ca Mielul să judece fiara, aceasta, cu cele zece coarne va nimici Babilonul.

Este şi o altă remarcă de făcut. Se înțelege cu greutate cum cetatea romană sau orice ar fi civil care se leagă de aceasta, poate fi numită „taina". În parte, din această cauză mulți oameni excelenți au încercat să aplice această viziune catolicismului şi eu admit că se poate găsi oarecare asemănare. Acest sistem religios are o legătură incomparabil mai strînsă cu această misterioasă prostituată, ca nici unul din lucrurile despre care am vorbit. Roma, sub o formă oarecare, este cu siguranță femeia descrisă în acest capitol; cele şapte capete sau coline arată în mod clar acest oraş, singurul despre care s-a putut spune că „are stăpînirea peste împărații pământului".

Explicația protestantă a acestui capitol este, deci, cînd le compari, cu mult superioară teoriei care vrea să vadă aici Roma păgînă. O vom găsi totuşi imperfectă, pentru motive care, nădăjduiesc, vor părea clare oricărui spirit neprevenit.

Rana de moarte este imprimată nu pe fiara care huleşte, ci pe fruntea aceleia pe care stă scris: „Tainã, Babilonul cel mare". Pentru ce femeia este astfel reprezentată? Dacă ea reprezintă numai o cetate imperială, ce este în aceasta comun cu o taină? Simplul fapt de a cuceri aproape şi departe şi de a exercita o mare putere politică pe pământ, nu constituie nici un titlu cu acest nume. O taină are neapărat legătură cu ceva care nu poate fi descoperit prin duhul firesc al omului; este un secret care, pentru a fi descoperit, cere o lumină a lui Dumnezeu clară şi nouă; dar care, odată descoperită în acest fel, este destul de clară. Aşa este cu acest Babilon care vine aici înaintea noastră. Pe bună dreptate îşi trage numele de la oraşul care a fost chiar din timpurile îndepărtate izvorul închinării la idoli, în acelaşi timp şi sediul unei puteri care nu-L recunoştea pe Dumnezeu; această confuzie chiar fiind în viziunea lui Ioan, semnul caracteristic, desemnarea acestei stări de lucruri este luată de la cetatea renumită a caldeenilor, primul loc remarcabil din acest dublu punct de vedere.

Dar încercarea făcută de a aplica ceea ce este spus aici, la un Babilon viitor în Caldeia, mi se pare deopotrivă de puțin întemeiată. Există un contrast mare între cetatea descrisă de Ioan şi vechiul Babilon. Acesta din urmă se ridica în cîmpia Şinear, în timp ce este spus anume despre prima că ea are şapte capete care, după Cuvînt, arată şapte munți pe care este aşezată femeia. Eu admit că simbolul cuprinde ceva mai rnult decît colinele Romei luate în înțelesul literal, deoarece este spus de asemenea că aceştia sînt şapte împărați; dar noi n-avem libertatea de a elimina din descriere prima trăsătură; ea este scrisă pentru a fi crezută, si nu pentru a fi ignorată sau dată de o parte prin interpretări subtile.

În rezumat, se pare că Dumnezeu a trasat cu propria Sa mînă descrierea Babilonului, astfel ca să fie cu totul evident că Roma „cetate şi sistem", figurează în scenă. Aceasta cuprinde neapărat şi timpurile evului mediu, cu toate că deplinul rezultat nu trebuie să se arate decît la sfîrşitul veacului, căci femeia este urcată pe fiară, adică împărăție, caracterizată în aşa fel încît simbolul cuprinde natural invazia barbară care a avut loc în trecut, precum şi starea care rezultă din invazia barbară, aceea a celor zece împărății.

Nu s-ar putea nici pune la îndoială că expresia „taină", legată de Babilon nu arată că este vorba despre Roma după ce ea a mărturisit că este creştină. Această taină este pusă limpede în contrast cu o alta: cu marea taină a evlaviei (l Timotei 3.16). Aici, există una cu totul diferită: „Tainã, Babilonul cel mare, mama prostituatelor si a urîciunilor pământului".

Acolo se găsesc unite binele şi răul într-o legătură nelegiuită, pentru a săvîrşi ceea ce este cel mai rău si nu ceea ce este bun. Această alianță, profană în principiu, caută să unească pe Dumnezeu şi omul firesc, pune ritualurile în locul harului si al Cuvîntului lui Dumnezeu, al sîngelui lui Hristos şi al puterii Duhului Sfînt şi se serveşte de Numele Domnului pentru a acoperi ambiția şi poftele cele mai grosolane, pretinzînd totuşi că năzuieşte mai sus decît lumea de rînd. Toate aceste lucruri îşi au locul în Babilonul cel mare. Dar dacă ea este de asemenea, cu o vinovăție mai adîncă, mama prostituatelor, ea este de asemenea, mama urîciunilor pămîntului. Aceasta ne arată în ea idolatria, o idolatrie reală şi neruşinată, şi nu numai această acțiune subtilă a duhului de idolatrie împotriva căruia fiecare creştin trebuie să fie în gardă. Aici există, alături de Creator, închinarea pozitivă la creatură şi chiar a creaturii aşezată mai presus de Creator. Cine nu cunoaşte, într-adevăr, grozăviile Mariolatriei (închinarea adusă Mariei)? Babilonul este „mama urîciunilor pămîntului". Nu este deci vorba despre acei idoli închipuiți, în stare să amăgească pe copiii lui Dumnezeu, ci de ceea ce este conform cu pămîntul însuşi, — de o idolatrie pipăibilă si care merge dezvoltîndu-se mereu mai mult.

Aşa este descrierea pe care Dumnezeu o face Babilonului celui mare. Ceea ce confirmă explicația pe care tocmai am dat-o este că, atunci cînd Ioan vede pe femeia beată de sîngele martirilor lui Isus, el este cuprins de o mare mirare. Dacă ar fi fost vorba numai de o persecuție din partea păgînilor, ar fi avut motive să se mire văzîndu-i arătîndu-şi ura lor de moarte împotriva adevărului si acelora care îl mărturisesc? Că metropola lumii păgîne dedată cultului lui Marte, Jupiter, Venus şi celorlalte divinități necurate şi monstruoase ale mitologiei antice, se mînia împotriva Evangheliei care expunea toate aceste mârşăvii la lumina zilei, si că ea căuta să facă rău credincioşilor, trebuia să se aştepte la aşa ceva; era un rezultat care trebuia în mod inevitabil să se producă, de îndată ce s-ar fi înțeles că creştinismul nu admite compromisuri. Dacă aceia care predicau n-ar fi spus nimic despre deşertăciunile păgîne si s-ar fi mărginit să prezinte Evanghelia ca pe un lucru mai bun decît toate acele lucruri cu care păgînismul putea să se laude, nici o îndoială că păgînii înşişi ar fi recunoscut-o în mare parte. Cu mult înainte de Constantin, puțin după moartea Domnului, unul dintre cei mai răi împărați romani propunea senatului ca Hristos să fie primit şi adorat în Panteon. Dar gîndul de a da lui Hristos unicul loc pe care El poate să-1 ia, nu putea fi admis. Hristos cere nu numai locul suprem, ci un loc exclusiv față de oricare altul; de aceea nimic nu putea si nu poate fi mai respingător pentru păgînism, nimic de asemenea mai fatal pentru el,

sub orice formă se prezintă, decît adevărul descoperit în Hristos, care nu admite nici un lucru care nu este el însuşi adevărul hotărît şi exclusiv.

În consecință creştinismul, atacînd direct păgînismul, era, dintre toate lucrurile, cel mai contrariu Romei păgîne. Trebuia deci să se aştepte ca ea să se ridice, cum a făcut-o, împotriva lui Hristos şi a lor Săi.

Dar răul care lovea cu uimire pe profet nu era acesta. Era de a vedea că această tainică formă de rău, această contra-mărturie a duşmanului (nu anticrist, ci antibiserica), părea şi era în mod larg acceptată ca sfînta biserică catolică a lui Dumnezeu; că creştinătatea a devenit prigonitorul cel mai înverşunat al sfinților lui Dumnezeu şi s-a arătat aprinsă împotriva martorilor lui Isus, de o ură mai ucigătoare decît a avut vreodată păgînismul în vreun loc, nici în vreun timp. Iată ceea ce, foarte natural, trebuia să-1 umple de o mare uimire.

„Şi îngerul mi-a zis: „De ce te miri? îți voi spune taina acestei femei." Dacă Ioan ar fi pătruns mai întîi în mod real sub suprafață, dacă el ar fi văzut că sub această frumoasă aparență de creştinătate, femeia era, din toate lucrurile care sînt sub soare, cel mai stricat şi cel mai vrednic de unt pentru Dumnezeu, n-ar fi avut motive să fie surprins în felul acesta. De aceea îngerul îi spune: „Îti voi spune taina acestei femei şi a fiarei care o poartă şi care are cele şapte capete si cele zece coarne. Fiara pe care ai văzut-o era şi nu mai este. Ea se va ridica din Adînc şi se va duce la pierzare. Şi cei care locuiesc pe pămînt, ale căror nume n-au fost scrise de la întemeierea lumii în cartea vieții, se vor mira cînd vor vedea că fiara era, nu mai este şi va veni". Cuvintele care termină acest pasaj, să reținem bine, descriu fiara în starea ei finală, cînd ea va intra în ciocnire cu Babilonul. Această remarcă ne va ajuta să înțelegem că, oricare a putut să fie condiția trecută a Babilonului, există o condiție şi în viitor şi în această stare viitoare ea trebuie să piară. În adevăr, remarcați aceasta: fiara, adică imperiul roman, este descrisă aici ca si cînd a existat altădată; apoi existența sa a luat sfîrşit, dar ea trebuie să apară din nou sub o ultimă formă cînd ea va veni din Adînc.

Oricît de coruptă ar fi fost Roma păgînă, ar fi fals să afirmăm că ea s-a urcat vreodată din Adînc. Cînd apostolul Pavel scrie sfinților care erau în Roma, el îi îndemna într-un chip deosebit să fie cu totul supuşi, ca creştini, puterilor care erau atunci instituite. Pentru orice creştin din Roma, aceasta se aplica în mod evident la imperiul roman. Dar noi ştim ce era atunci împăratul; niciodată n-a fost unul mai rău şi totuşi Dumnezeu prinde această ocazie chiar de a arăta creştinilor datoria lor cu privire la autoritatea omenească aşezată în afară de ei şi peste ei. „Căci nu este autoritate decît de la

Dumnezeu. Şi cele care există sînt rînduite de Dumnezeu", acesta este principiul pe care îl pune apostolul relativ la puterile pămînteşti. Iar aceasta nu înseamnă a ieşi din Adînc.

Dar vine timpul cînd autoritatea va înceta de a fi rînduită de Dumnezeu; la această perioadă se referă ultima condiţie a fiarei. Dumnezeu, în providenţa Sa, aprobă marile imperii de altădată şi acest principiu continuă atîta timp cît Biserica este pe pămînt. De aceea noi trebuie să recunoaştem originea divină a guvernelor, chiar cînd cei care ţin frînele lor o uită şi îşi menţin autoritatea în lume ca un lucru care decurge din popor, independent de Dumnezeu. Dar se apropie ziua cînd îi va fi îngăduit Satanei să conducă lucrurile după propriul său plac. Pentru puţin timp (şi ce îndurare din partea lui Dumnezeu că acest timp trebuie să fie scurt!), Satan va ridica un imperiu potrivit planurilor sale, imperiu care va ieşi din principiile satanice care tăgăduiesc pe Dumnezeu. Aici este o parte din ceea ce pare a însemna faptul că fiara urcă din Adînc.

„Ea se va duce la pierzare", este adăugat ca urmare. „Şi cei care locuiesc pe pămînt, ale căror nume n-au fost scrise de la întemeierea lumii în cartea vieţii, se vor mira cînd vor vedea că fiara era, nu mai este si va veni".

Iată ceea ce va răsturna cu totul şi maximele politicienilor şi ideile obişnuite ale omului asupra istoriei. Niciodată n-a fost făcută o experienţă asemănătoare. Care este imperiul care, după ce a existat, a dispărut, pentru a reapărea cu pretenţii şi o putere mai mare, şi numai pentru a găsi sfîrşitul cel mai groaznic? Este un lucru cu totul străin de istorie. Una din ideile cele mai acceptate este că împărăţiile se aseamănă omului prin aceea că încep, se ridică şi cad. Dar, după cum omului îi este greu să creadă în învierea omului, nu e de mirare că el refuză să creadă în învierea unui imperiu. Marea diferenţă constă în aceea că, în cazul omului, Dumnezeu lucrează învierea, în timp ce, cînd va fi vorba de imperiu, puterea Diavolului îl va ridica din nou. Fără îndoială, aceasta va fi o reapariţie din toate punctele extraordinară si anormală, cu totul excepţională în istoria lumii. De aceea această înviere a imperiului roman va duce cu sine ca un torent pe oamenii uimiţi. Ei ştiu puţin acum, pentru că ei nu cred ceea ce este scris aici, ceea ce este pe punctul de a ieşi din Adînc. Satan va fi izvorul ridicării si puterii finale a acestui imperiu: el, şi nicidecum Dumnezeu îi va da caracterul său.

„Aici este mintea care are înţelepciune: cele şapte capete sînt şapte munţi pe care stă femeia. Sînt şi şapte împăraţi." Am atins deja dubla semnificaţie a simbolului „munţii"; „cinci au căzut, unul este, celălalt n-a venit încă"; adică al şaselea cap, acela care stăpînea în zilele lui Ioan, care indică

forma imperială de guvernământ. Nimic nu poate să fie mai clar. Avem aici o indicație de timp de o importanță majoră. O a şaptea formă trebuie să urmeze şi, ceea ce este mai mult, a şaptea, sub un anumit raport, trebuia să fie a opta.

„Şi fiara care era şi nu mai este, ea însăşi este un al optulea; este dintre cei şapte şi merge la pierzare." într-un sens, ea trebuia să fie o a opta formă de guvernământ şi, în alt sens, dintre cei şapte; a opta, poate, din cauza caracterului pe care i-1 imprimă învierea sa extraordinară, dar totuşi una din cele şapte, pentru că din punct de vedere exterior este vechiul imperialism care reapare. Aceasta explică, mi se pare, capul rănit de moarte, care a fost în urmă vindecat (capitolul 13.3). Ea este dintre cei şapte, din punctul de vedere al caracterului său de imperiu; dar este un al optulea, pentru că, atunci cînd ea reînvie, originea sa este satanică. Nimic asemănător nu va fi fost văzut vreodată mai înainte.

„Cele zece coarne pe care le-ai văzut sînt zece împăraţi care n-au primit încă împărăţia, ci vor primi autoritate ca împăraţi timp de un ceas împreună cu fiara." Ei trebuie toţi să domnească în acelaşi timp cu fiara; acesta este unul din principalele elemente necesare înţelegerii acestui capitol. Toţi aceia care cunosc istoria timpurilor trecute ştiu că, atunci cînd cei zece împăraţi au apărut, fiara, puterea imperială, nu mai exista. Pe ruina unităţii romane s-au ridicat cele zece împărăţii bine cunoscute, pe care barbarii le-au întemeiat după aceea. Eu nu ridic nici o problemă relativ la numărul împăraţilor. Ştim că uneori au fost nouă, alte ori unsprezece şi mai mult; dar, orice ar fi, afirm, potrivit istoriei, că ei n-au primit niciodată puterea ca împăraţi pentru unul singur şi în acelaşi timp cu fiara, căci aceasta înseamnă aceste cuvinte: „un ceas împreună cu fiara." Este contrariul chiar care nu poate fi respins. Ei au primit puterea ca împăraţi, cînd fiara încetase de a exista. Astfel, cînd considerăm stingerea imperiului şi ridicarea împărăţiilor barbare, vedem, daca ne alipim de ceea ce Dumnezeu ne-a spus, o diferenţă completă între istoria trecută şi împlinirea sigură a profeţiei în viitor. Nu există, în expresii, nimic greu, nici cu două înţelesuri; omul singur este de condamnat cînd el le-a aplicat rău. Eu recunosc totuşi bucuros că a existat deja o împlinire parţială. Se înţelege bine că Dumnezeu a voit, prin mijlocirea acestei cărţi, să susţină si să mîngîie pe poporul Său în timpul unei epoci de întuneric; în harul Său, El a putut să dea o slabă lumină privitor la adevăratul folos al profeţiei, pentru a întări pe sfinţi în încercările lor. Ei au suferit din partea Romei; şi era uşor de văzut că prigonitoarea, descoperită în această carte şi numită Babilon, este identificată cu Roma, cetatea împărătească. Pînă aici ei aveau dreptate. Nu avem motive să

ne mirăm că o lumină parțială le-a fost de un astfel de ajutor. Ei nu aveau de asemenea decît o vedere imperfectă despre îndreptățire, o înțelegere şi mai mică încă, dacă chiar se poate spune că a existat o astfel de înțelegere, despre Hristos drept Căpetenie sau Cap al Bisericii, despre preoția Sa şi despre multe alte adevăruri. Ei nu aveau deci de asemenea decît foarte puține lumini asupra profeției, dar Domnul, prin puținul pe care ei îl posedau, îi susținea cu putere şi le făcea mult bine.

Dar există vreo rațiune care să ne oblige să ne mulțumim cu măsura de lumină pe care o aveau sfinții de altădată? Nu, desigur, si aceasta este totuşi aspra robie pe care tradițiile istorice o impun celor care sînt de acord cu ele. Neacceptînd decît ceea ce cunoşteau aceia care au trăit înaintea lor, ei se reduc astfel ei înşişi la cea mai mică măsură a adevărului. Cînd harul lui Dumnezeu este atît de abundent, cînd Cuvîntul Său este atît de bogat, atît de complet şi atît de adînc, este trist să vezi copii ai lui Dumnezeu mulțumiți de a avea numai cu ce să-şi salveze sufletele sau de a le împiedica să moară de foame. În prezența a tot ceea ce harul Său are în rezervă pentru ei, a acționa astfel nu este nici pentru slava Sa, nici pentru propria lor binecuvîntare. În toate lucrurile, singurul principiu adevărat este de a merge la izvorul adevărului divin, pentru a scoate din el răcorirea, puterea şi dispozițiile în stare să împlinească lucrul la care Dumnezeu ne cheamă; este în afara oricărei îndoieli că Dumnezeu atrage într-un chip cu totul special atenția poporului Său asupra valorii Cuvîntului Său si îndeosebi asupra părții pe care o studiem acum. Este evident că versetul de care ne ocupăm nu are legătură nici cu puterea romană în unitatea sa, nici cu partea orientală sau bizantină, după ce imperiul a fost scindat, nici cu starea de fragmentare în care se găsea Apusul după răsturnarea lui Augustus. Într-adevăr, în timpul evului mediu au putut să fie zece regate (în contrast cu vechea stare în care fiara exista făre ele), dar nu avea, în acelaşi timp cu ei zece şefi, o fiară sau sistem imperial. Aceasta a condus la gîndul că papa era fiara. Dar această explicație nu răspunde exigentelor] lui Dumnezeu; dimpotrivă, Scriptura furnizează argumente clare şi puternice care demonstrează că nu s-ar putea aplica acest simbol papei, cel puțin ca fiind în el împlinirea completă. Un dublu fapt ne este înfățişat într-un chip distinct în acest verset, că cele zece coarne primesc puterea lor împărătească pentru acelaşi ceas sau acelaşi timp cu fiara, şi nu după ce puterea acesteia a luat sfîrşit. Fiara şi cei zece împărați exercită puterea simultan.

Aceasta ne scuteşte de o mulțime de comentarii; căci noi găsim totodată ceea ce este perfect simplu şi ceea ce orice creştin care crede că această carte este Cuvîntul lui Dumnezeu, trebuie să recunoască. A introduce aici istoria, nu poate decît să ne arunce în încurcătură; cei care apelează cel

mai mult la evidența pe care istoria o aduce, par de asemenea că ignorează cel mai mult faptele ei. Sînt de ajuns cunoştinţele cele mai elementare; într-adevăr, cine printre noi nu ştie, prin Biblia însăşi, că la naşterea lui Hristos exista un imperiu roman guvernat de un sigur împărat şi care nu era divizat în zece regate? A fost dat un decret ca să se facă recensămîntul întregii lumi. Dacă împărații ar fi existat şi ar fi avut o parte la autoritate, cu toate că subordonată fiarei, ar fi trebuit cel puțin să fie consultați. Dar nu, era un decret absolut, emis fără îndoială de un şef unic al unui imperiu nedivizat. Cu cîteva secole mai tîrziu, se întîmplă nu numai împărțirea în imperiul de Apus şi de Răsărit, ci şi starea de diviziune a Occidentului, cînd n-a mai fost căpetenie împărătească. Profeția, din contră, ne arată că fiara care a reînviat şi împărații separați domnesc în acelaşi timp, înainte ca judecata divină să le nimicească la venirea lui Hristos şi a sfinților Săi. Prin urmare aceasta trebuie să fie într-o epocă viitoare.

Cît de bine se armonizează totul cu gîndul care predomină în toate timpurile moderne! Constituționalismul, cum este numit, este fructul sistemului teutonic, survenind peste acela al imperiului roman dezmembrat. Barbarii au introdus ideile de independență ca şi de feudalitate; ei, prin urmare, au ținut piept pentru libertate, astfel că toate eforturile întreprinse de atunci pentru a reconstitui imperiul au eşuat complet. Motivul este limpede; există un obstacol, „cel ce o opreşte" (2 Tesaloniceni 2.7). Lucrul nu poate să se facă înainte ca să sosească momentul. Cînd momentul va fi venit, divinul obstacol va fi ridicat si Diavolul va putea să facă tot ce el vrea mai rău. Latura politică a acestei acțiuni este descrisă aici cu o claritate şi o concizie surprinzătoare. Cele zece coarne cu fiara trebuie toate să primească autoritatea — fiara exercitînd puterea imperială şi cele zece coarne autoritatea ca regi; aceasta are loc într-unul şi acelaşi timp, înainte ca să vină sfîrşitul. Este deci clar că aceasta trebuie să aibă loc în viitor. Este imposibil de a vedea ceva în trecut care să se aplice aici cu oarecare aparență de dreptate. Scriptura şi faptele sînt de acord pentru a respinge orice teorie asemănătoare.

„Toți au acelaşi gînd şi dau fiarei atît puterea cît şi stăpînirea lor". Pînă în prezent, contrariul a fost adevărat în istorie. Coarnele au luptat mereu unul contra altuia şi chiar adesea contra papei. De la imperiul roman, niciodată lumea n-a văzut o putere imperială sub care total să se fi plecat. N-am auzit noi toți vorbindu-se despre echilibrul european? Acesta este lucrul de care națiunile s-au ocupat continuu, de teamă ca nici o putere să nu devină fiara. Dacă unele se unesc între ele, celelalte se grăbesc să vină în ajutorul celui mai slab, geloase cum sînt toate de a vedea pe una din ele cîstigînd o

autoritate si o putere prea preponderentă şi de a guverna tot restul. Dar în epoca pe care o contemplă aici văzătorul, toate aceste subtilităţi ale politicii vor fi luat sfîrşit. „Toţi au acelaşi gînd şi dau fiarei atît puterea cît şi stăpînirea lor", căpeteniei lor imperiale. „Ei se vor război cu Mielul, dar Mielul îi va birui, pentru că El este Domn al domnilor si împărat al împăraţilor şi cei chemaţi, aleşi şi credincioşi care sînt cu El, de asemenea îi vor birui".

Dar n-am văzut încă sfîrşitul Babilonului. Robul pe care el 1-a avut pentru a corupe pe cei mari şi a otrăvi pe cei mici — caracterul său de idolatrie — a fost plasat înaintea noastră, ca şi legătura lui cu fiara. Acum un conflict izbucneşte. I se îngăduie femeii să fie urcată pe fiară, adică să influenţeze şi să guverneze imperiul, dar la sfîrşit ea devine obiectul urii celor zece coarne şi a fiarei, care o pustiesc, o jefuiesc şi o nimicesc.

„Apoi mi-a zis: „Apele pe care le-ai văzut, pe care stă prostituata sînt popoare, mulţimi, neamuri şi limbi". Astfel influenţa nu se exercita numai asupra fiarei, ea se întindea mult mai departe.

Hoardele gotice n-au fost încorporate la imperiu şi ele nu erau coarne ale fiarei; ele nu i-au dat puterea lor, ci dimpotrivă, au nimicit-o pe a sa. Ele au zdrobit fiara, mult mai mult decît Babilonul. Istoria timpurilor trecute nu răspunde deci nicidecum la profeţie.

„Cele zece coarne pe care le-ai văzut şi fiara vor urî pe prostituată, o vor pustii şi o vor lăsa goală. Carnea i-o vor mînca şi o vor arde cu foc." Astfel coarnele si fiara se unesc într-o aceeaşi ură împotriva prostituatei: le vedem nu numai existînd împreună, ci unindu-se în schimbarea lor de sentiment cu privire la Babilon. O alianţă între cei răi n-ar putea să dureze. Mai mult, noi vedem că nu Evanghelia, nici puterea Duhului Sfînt nu acţionează pentru a nimici Babilonul, ci nelegiuitul imperiu latin reînviat, unit cu regatele sale vasale din Apus. O unire profană trebuie să se termine prin ură. Ei vor trata deci Babilonul cu dispreţ, îl vor expune ruşinii, vor pune mîna pe lucrurile lui şi pe resursele lui şi în sfîrşit îl vor nimici. Poate să existe ceva mai puţin rezonabil decît să gîndeşti că papa (admiţînd că fiara îl reprezintă) se va uni cu diferitele căpetenii ale puterilor occidentale, regii catolici, pentru a nimici propriul său oraş sau propria sa biserică, fie că este privit Babilonul ca una sau ca alta? Unii caută să ocolească dificultatea, spunînd că pustiirea Babilonului este aceea pe care au făcut-o Romei hoardele barbare. Deci în trecut ar trebui raportate toate aceste evenimente. Ce confuzie! Aceasta nu este de ajuns să arate că un astfel de sistem nu stă pe nici o temelie solidă?

De aici provin eforturile care au fost făcute pentru a susţine o falsă lecţie în text. S-a voit să se menţină o noţiune care nu se potriveşte cu adevărul; trebuie citit „cele zece coame ŞI fiara" ceea ce

implică prezența lor în aceeaşi perioadă si pentru o aceeaşi acțiune cu fiara, în scopul de a jefui apoi si de a distruge Babilonul. Dumnezeu Se serveşte de ei pentru a pune deoparte pe marea corupătoare religioasă, al cărui centru al puterii se găseşte la Roma. Este uşor de a înțelege că puterea imperială poate să se dezvolte fără obstacol sub forma sa finală de violență, de răzvrătire contra Domnului şi de apostazie. Religia, oricît de coruptă ar fi, lucrează ca un frîu asupra voinței umane, ca si un guvern, chiar dacă este rău. Cel mai rău dintre guverne valorează mai mult decît anarhia. Nu vreau totuşi să spun că o religie coruptă valoreză mai mult decît absența religiei, dar în toate cazurile este ceva care îi tulbură pe oameni si este un spin pentru cei care nu vor religie nicidecum.

Aceasta este cauza pentru care coarnele şi fiara se unesc împotriva prostituatei si o pustiesc. Mîngîierile cu care au desfătat-o împărații pămîntului, supunera fiarei la influenta sa, fac cu atît mai amară ura lor, cu atît mai arzătoare furia lor contra aceleia care, necredincioasă lui Dumnezeu, se slujeşte de Numele lui Hristos pe care ea îl uzurpase şi dezonorase, pentru a cîştiga ceea ce acum era pierdut fără întoarcere. „Căci Dumnezeu le-a pus în inimi să-I aducă la îndeplinire gîndul: să se învoiască pe deplin şi să dea fiarei împărăția lor, pînă se vor împlini cuvintele lui Dumnezeu." Acesta este un timp de amăgire puternică, să nu uităm.

„Şi femeia pe care ai văzut-o este cetatea cea mare care are stăpînire peste împărații pămîntului." Roma singură răspunde la această descriere. „Femeia" este simbolul mai general, desemnîndu-o ca pe marea cetate imperială; „prostituata" o reprezintă în caracterul său religios, dar stricat, cuprinzînd Roma papală, dar neterminîndu-se cu papalitatea aşa cum este ea în prezent.

CAPITOLUL 18

Acest capitol nu ne va opri mult timp. Găsim aici, nu legătura Babilonului cu fiara, ci descrierea căderii oraşului, cu cîntecele funebre ale diferitelor clase de oameni care se plîng pentru că ea a dispărut de pe scena de aici de pe pămînt. în acelaşi timp Dumnezeu înştiinţează pe poporul Său despre ruina Babilonului şi îl invită să iasă din el. „Ieşiti din mijlocul ei, poporul Meu, ca să nu fiţi părtaşi la păcatele ei si să nu primiţi din pedepsele ei! Pentru că păcatele ei au ajuns pînă la cer; si Dumnezeu Şi-a adus aminte de nedreptăţile ei." Auzim în urmă acest cuvînt: „Răsplătiţi-i cum v-a răsplătit ea şi întoarceţi-i de două ori cît faptele ei! Turnaţi-i de două ori mai mult în potirul în care a amestecat ea! Pe cît s-a slăvit pe sine însăşi şi a trăit în lux, pe atît daţi-i chin şi întristare. Pentru că zice în inima ei: „Stau ca împărătească, nu sînt văduvă şi nu voi vedea întristarea". Adică Babilonul este văzut în acest capitol, nu atît sub forma sa misterioasă şi religioasă, dînd curs la tot felul de confuzii între adevăr şi eroare, între bine şi rău, otrăvind, amăgind si corupînd, după cum toţi pot să vadă, prin fatala şi vătămătoarea sa influenţă religioasă; dar el apare aici în chipul cel mai evident, ca ajutînd şi împingînd lumea în tot luxul şi desfătările şi mîndria vieţii — tot ceea ce oamenii numesc „civilizaţie". Aceasta este tratat în capitolul nostru cu multe amănunte, în acelaşi timp fiindu-ne prezentate regretele şi plînsetele acelora care se bocesc din cauza căderii Babilonului şi a pierderii bogăţiilor lor. Dar istorisirea nu se termină fără ca Duhul lui Dumnezeu să ne fi arătat un alt aspect al Babilonului. „Atunci un înger puternic a ridicat o piatră ca o piatră de moară si a aruncat-o în mare, zicînd: „Cu aşa violenţă va fi aruncat Babilonul cetatea cea mare, şi nu va mai fi găsit." Cauza este arătată la sfîrşit; nu numai îi este spus: „pentru că toate neamurile au fost amăgite de vrăjitoria ta", dar mai presus de orice, „în ea a fost găsit sîngele prorocilor şi al sfinţilor şi al tuturor celor care au fost înjunghiaţi pe pămînt."

Ce fapt grav si solemn în guvernarea lui Dumnezeu! Cum se poate ca acest sistem josnic, corupt şi închinător la idoli din zilele din urmă, să fie vinovat de sîngele tuturor martirilor? Pentru că a urmat duhul şi astfel a acceptat moştenirea tuturor acelora care, din zilele lui Cain, au ridicat mîinile lor împotriva fraţilor lor drepţi. În loc de a scoate un avertisment din răutatea acelora care au fost înaintea lui, care, pe de o parte, antrenau prin amăgirile lor şi, pe de alta, persecutau, Babilonul, de cîte ori a putut, a întrecut pe înaintaşii lui, pînă ce, în sfîrşit, lovitura judecăţii divine 1-a atins. Aceasta este regula obişnuită a lui Dumnezeu în judecăţile Sale. El nu le lasă să cadă neapărat asupra aceluia care, cel dintîi, a introdus răul, ci asupra acelora care au mers pe aceeaşi cale vinovată şi poate au agravat răul, în

loc de a se întoarce de la el. Şi cînd Dumnezeu judecă, nu este numai pentru răul săvîrşit de aceia pe care îi loveşte judecata, ci pentru tot, de la început pînă în momentul judecății.

Departe ca acest fel de a proceda să fie nedrept, este, dintr-un punct de vedere divin, calea celei mai înalte dreptăți. Să luăm de exemplu membrii unei familii. Să presupunem că tatăl s-a îmbătat. Dacă există la fiii săi o scînteie de sentimente cinstite, nu numai ei vor simți o ruşine adîncă şi o vie durere din cauza greşelii tatălui lor, dar, ca aceia dintre fiii lui Noe care simțeau ce datorau tatălui lor, ei se vor strădui să arunce vreo manta de dragoste asupra aceluia pe care nu-1 pot tăgădui şi de la care totuşi îşi întorc ochii, dar cu siguranță mai presus de orice, ei vor veghea ca să nu se lase surprinşi ei înşişi de acest ruşinos păcat. Dar vai! în familie se găseşte un fiu care, în loc de a scoate învățătură din ceea ce i s-a întîmplat tatălui său, profita de ocazie ca să-şi satisfacă aceeaşi patimă. Lovitura cade asupra lui, nu asupra ticălosului tată. El este dublu vinovat, pentru că a văzut goliciuna tatălui său, că a înțeles că trebuia să o acopere şi n-a făcut-o. El ar fi trebuit să urască păcatul, avînd în acelaşi timp pentru tatăl său cea mai adîncă milă. în loc de aceasta, el dimpotrivă, a stăruit în acelaşi curent al răului şi face poate mai rău decît tatăl său; astfel vina lui este agravată.

Iată tocmai ceea ce avem aici. Babilonul auzise diferitele mărturii ale lui Dumnezeu: nici o parte a adevărului nu-i fusese ascunsă. După cum altădată Babilonul din Caldeea putuse să cunoască legea şi profeții, predicarea Evangheliei a răsunat în aceasta, care trebuie să audă de asemenea mărturia finală a lui Dumnezeu, Evanghelia împărăției care va fi vestită în zilele din urmă. Dar el ține la obiceiurile sale, la puterea sa şi respinge adevărul. El va ajunge să disprețuiască tot ceea ce este cu adevărat divin; el nu va întebuința din Cuvîntul lui Dumnezeu decît ceea ce el va putea să strice pentru a-1 face să slujească să crească propria sa importanță, să obțină o mai mare autoritate asupra cugetelor si să se bucure mai din plin de lux şi de plăceri în această lume; el va face totul pentru a şterge orice amintire a cerului şi a face din această lume un fel de paradis pe care el îl va înfrumuseța, nu printr-o religie curată şi fără pată, ci cu ajutorul artelor omeneşti şi al idolatriilor din lume. Aceasta va face să izbucnească indignarea si judecata lui Dumnezeu peste ultima fază a Babilonului, astfel că tot sîngele vărsat pe pămînt se va cere de la el si el va fi judecat în consecință. Este evident că aceasta nu împiedică deloc ca, la judecata celor morți, fiecare om să fie judecat pentru propriul său păcat. Acest adevăr rămîne. Ziua Domnului pentru lume nu anulează cu nimic căile Sale şi acțiunea Sa față de fiecare suflet individual. Judecata morților este strict individuală, judecățile care ating lumea nu sînt individuale; ele vin asupra ei ca altădată asupra Israelului, adică ele cad peste

neamuri; ele sînt incomparabil mai severe pentru creştinătatea coruptă sau Babilonul, cum ea este numită aici, pentru că ea s-a bucurat de privilegii mult mai mari.

După acest principiu al guvernării lui Dumnezeu, nu numai vinovăția personală vine sub judecată, ci aceea care, prin disprețuirea mărturiei lui Dumnezeu, s-a acumulat astfel din punct de vedere moral din epocă în epocă, din pricina chiar a mărturiei lui Dumnezeu şi a răutății în care oamenii s-au complăcut, în ciuda acestei mărturii.

CAPITOLUL 19

„După aceste lucruri am auzit în cer ca un glas puternic de mulțime multă, zicînd: „Aleluia! Mîntuirea, slava şi puterea sînt ale Dumnezeului nostru. Pentru că judecățile Lui sînt adevărate şi drepte: pentru că a judecat pe prostituata cea mare, care a stricat pămîntul cu desfrîul ei şi a răzbunat sîngele robilor Săi, din mîna ei". Şi au zis a doua oară: „Aleluia!... Fumul ei se ridică în sus în vecii vecilor!"

Duhul pune acum în contrast cu cădera Babilonului, nunta miresei, şotia Mielului. Babilonul a înfățişat falsa biserică, atîta timp cît fusese vorba de Biserică; ea devine în sfîrşit corupătoarea finală si atunci de asemenea este ridicată ultima mărturie a lui Dumnezeu. Fără îndoială, a existat în timpurile trecute o formă de corupție asemănătoare, în raport cu Israel, adică natural, Babilonul literal a existat mai întîi; dar aici el este simbolic. Cînd Roma este scoasă în evidență, o misterioasă nelegiuire moşteneşte numele bine cunoscut de Babilon şi ea nu-şi exercită acțiunea numai în timpul creştinismului, ci de asemenea la sfîrşitul veacului, după ce Biserica nu mai este recunoscută pe pămînt şi cînd vine perioada judecăților. Să ne amintim bine că a lăsa de o parte această ultimă parte a existenței Babilonului mistic, împiedică în mod fatal de a avea o înțelegere completă şi exactă a Apocalipsei.

Pentru ultima dată, cei douăzeci şi patru de bătrîni si cele patru făpturi vii sînt aşezate înaintea noastră; adică sfinții de sus sînt încă văzuți ca fiind căpeteniile preoției glorificate si de asemenea ca puterea executivă în administrarea judecății lui Dumnezeu. Dar un glas iese din scaunul de domnie, spunînd: „Lăudați pe Dumnezeul nostru, toți robii Lui, voi care vă temeți de El, mici şi mari!" Şi am auzit, ca un glas de mare mulțime, ca vuietul unor ape multe, ca bubuitul unor tunete puternice, zicînd: „Aleluia! Domnul, Dumnezeul nostru, Cel Atotputernic a început să împărătească. Să ne bucurăm si să ne înveselim si să-I dăm slavă, fiindcă nunta Mielului a venit si şotia Lui s-a pregătit!" Acum ne este prezentat simbolul miresei; ea este în vedere, iar bătrînii ca şi făpturile vii dispar.

Să spunem oare că bătrînii şi făpturile vii luați împreună trebuie să fie acum considerați ca fiind mireasa? Că sfinții reprezentați mai întîi sub prima din aceste figuri, sînt din acest moment sub numele şi figura de mireasă? Părerea mea nu este întocmai aşa. Bătrînii sînt căpeteniile cereşti ale preoției, cuprinzînd, cum cred, sfinții Vechiului Testament şi pe aceia ai Noului; adică ei nu reprezintă numai Biserica, trupul lui Hristos. Cînd Mielul care a fost înjunghiat şi care a răscumpărat

pentru Dumnezeu prin sîngele Său, oameni din orice seminție, de orice limbă, din orice popor şi de orice neam, este lăudat în cer, cele patru făpturi vii, pînă acum deosebite, se unesc cu bătrînii. Sfinții glorificați trebuie din acel moment să administreze puterea într-un chip superior îngerilor. De aceea, începînd din capitolul 5, cele patru făpturi vii sînt intim asociate bătrînilor, cum le găsim la sfîrşitul capitolului 19.

Dar cînd aceste simboluri dispar, cînd nu se mai văd pe scenă nici bătrînii nici făpturile vii, pentru că o nouă acțiune a lui Dumnezeu, adică împlinirea bucuriei Bisericii ia loc, atunci nu numai mireasa ne este înfățişată, ci cu ea o nouă clasă de sfinți.

În adevăr, citim mai întîi: „Soția Lui s-a pregătit si i s-a dat să se îmbrace cu in subțire, strălucitor si curat". Inul subțire, sînt faptele drepte ale sfinților". Nu este spus: „dreptatea", ci „faptele drepte ale sfinților". Nu este deci dreptatea cu care ei au fost îmbrăcați în Hristos, ci tot ceea ce Dumnezeu, chiar în acest moment, recunoaşte că a fost în ei după voia Lui, cu toate că a fost produs, fără nici o îndoială, prin lucrarea Duhului lui Hristos. În al doilea rînd, cu toate că este vorba de ceea ce aparține fiecărui sfînt, gîndul exprimat nu este că Biserica îl are numai în acest sens, că fiecare individ care o compune, îl posedă ca propria sa parte, ci că mireasa, adică Biserica în slavă, o are în totalitate. Individul se va bucura de asemenea fiecare de roadă muncii sale; aceasta este adevărat la locul său, cum vom vedea si este punctul important cînd este vorba de răsplătire. Dar este vorba de mireasă în cer: ea, ca totalitate, este îmbrăcată cu faptele drepte (dreptățile) ale sfinților. Ceea ce Duhul lui Dumnezeu arată în acest verset 8, nu este îndreptățirea care vine printr-un Altul, aceea care ne este socotită şi prin care noi sîntem socotiți drepți, ci o dreptate personală si practică. Fără îndoială noi avem de asemenea cealaltă dreptate, căci pentru a putea să stăm înaintea lui Dumnezeu ne trebuie ceea ce nu se găseşte decît prin Hristos şi în Hristos, ceea ce este de un caracter cu totul altul si mult mai înalt cînd o comparăm cu „faptele drepte" ale sfinților.

După ce am văzut mireasa astfel împodobită, citim: „Şi apoi mi-a zis: „Scrie: „Ferice de cei chemați la ospățul nuntii Mielului!" Aceste cuvinte îmi dovedesc ceea ce am anticipat mai sus, că cei douăzeci şi patru de bătrîni si cele patru făpturi vii nu reprezintă numai Biserica. În adevăr, cînd aceste simboluri dispar pentru a face loc aceluia al miresei, vedem în acelaşi timp apărînd invitatii la ospățul nuntii Mielului. Cine sînt ei? Nu putem să-i vedem în sfinții perioadei apocaliptice, care, în acest moment, nu sunt încă înviați dintre cei morți, cum o dovedeşte capitolul următor.

După gîndul meu, invitații sînt sfinții din Vechiul Testament, prietenii Mirelui (a se vedea Ioan 3.29). Astfel, bătrînii şi cele patru făpturi vii reunite, cum le vedem chiar din capitolul 5, cuprinzînd totodată pe sfinții Vechiului Testament şi Biserica, mireasa lui Hristos; şi de îndată ce aceasta este menționată în mod distinct, ceilalți sînt înfățişați ca formînd un corp aparte.

Apoi profetul cade la picioarele îngerului pentru a i se închina si fapta aceasta dă loc unui serios avertisment. Nu numai că îngerul îl mustră pe Ioan, spunîndu-i că el nu este decît un rob împreună cu el si cu frații lui care au mărturia lui Isus şi că prin urmare nu se cuvine deloc să-i aducă o închinare care nu este datorată decît lui Dumnezeu care 1-a trimis pentru a sluji, ci, mai mult, el ne învață că Duhul de profeție, acela care vorbeşte în această carte este mărturia lui Isus. Astfel, mărturia lui Dumnezeu nu este limitată la Evanghelie si la Biserica pe pămînt, ci după ce aceasta a fost luată în cer, Duhul profetic care caracterizează Apocalipsa este deopotrivă o mărturie a lui Isus. Este foarte important de a face să reiasă acest fapt, pentru că unii 1-au neglijat, socotind că Evanghelia şi ceea ce îi corespunde ei, adică prezența Duhului Sfînt, sînt aceleaşi în toate timpurile, în timp ce alții au gîndit că Apocalipsa, chiar din capitolul 4, netratînd decît despre iudei şi despre neamuri, ca şi despre starea lumii sub judecățile lui Dumnezeu, nu poate să fie în această perioadă, în nici un fel, o mărturie a lui Isus. Dar în realitate este una. Mărturia Lui este duhul profeției şi acesta în toată Apocalipsa, după ce s-a terminat ceea ce are legătură cu cele şapte Biserici. Pentru noi, noi cunoaştem Duhul Sfînt mai degrabă ca un duh de părtăşie cu Hristos; dar în curînd, cînd vom fi fost răpiți la cer pentru a fi totdeauna cu Domnul, Duhul va lucra cu tot atît putere de viață în aceia care se vor supune lui Dumnezeu pentru a primi mărturia profetică, care este aici arătată ca fiind aceea a lui Isus. Apoi cerul se deschide şi înaintea ochilor noştri se desfăşoră scena cea mai solemnă. Nu templul apare aici, deschis pentru a lăsa să se vadă chivotul legămîntului, garanție a credincioşiei lui Dumnezeu față de Israel, obiectul sfaturilor Sale; nu este numai, ca la începutul profeției, o uşă prin care văzătorul este primit în cer pentru a privi aici căile lui Dumnezeu față de lume în totalitatea sa, cu toate că în aceste două cazuri totul se grupa evident în jurul Domnului Isus. Cerul se deschide în vederea unor fapte de o gravitate mai mare si de o importanță incalculabilă pentru om, pentru univers şi pentru duşman. Hristos însuşi vine să arate, în fața lumii, drepturile Sale ca împărat al împăraților şi Domn al domnilor. „Apoi am văzut cerul deschis şi iată un cal alb", simbol al unei puteri biruitoare care înaintează pentru a supune. „Cel care stătea pe el se numeşte „Cel credincios" şi „Cel Adevărat" şi El judecă şi Se luptă cu

dreptate". Nu numai că este vorba să ajute pe sfinții Săi prin harul Său, ci este vorba de puterea Sa suverană pentru a judeca pământul. „Ochii Lui sînt ca para focului; pe capul Lui sînt multe diademe". În acelaşi timp cu discernământul necesar pentru a judeca, el posedă în mod clar toate drepturile la domnie.

„Avînd un nume scris, pe care rumeni nu-L ştie, decît numai El singur". El pare îmbrăcat, ca om, de o slavă pe care nimeni nu I-o poate contesta, dar ne este reamintit cu cea mai mare grijă că El are ceea ce este mai presus de om — mai presus de orice creatură, căci „nimeni nu cunoaşte pe Fiul afară de Tatăl". A purta un nume pe care nimeni nu-1 cunoaşte decît El singur, mi se pare că ar corespunde cu această declarație. El este o persoană divină, oricare ar fi noul caracter sub care El Se prezintă pentru lume. „Este îmbrăcat cu o haină muiată în sînge". El vine pentru a face răzbunarea, iar culoarea veşmîntului său este pentru cei răzvrătiți un semn al morții. „Şi Numele Său este: „Cuvîntul lui Dumnezeu". El era Cuvîntul lui Dumnezeu cînd descoperea harul; în curînd El va apare ca atare cînd va veni să execute judecățile lui Dumnezeu. În aceste două manifestări ale Lui însuşi, El este expresia a ceea ce este Dumnezeu; Evanghelia lui Ioan şi Apocalipsa ni-L fac cunoscut perfect sub acest dublu caracter de har si de judecată.

„Ostile din cer îl urmau pe cai albi, îmbrăcate cu in subțire, alb şi curat". Aflăm de aici cine sînt persoanele care formează suita sa. Acestea sînt sfinți slăviți, şi nu îngeri. Aceasta este confirmat prin ceea ce am citit în capitolul 17.14. Cînd fiara cutează să se lupte cu Mielul, Mielul o va birui şi cei cu El „cei chemați si aleşi si credincioşi", termeni care, în totalitatea lor, nu pot nicidecum să se aplice îngerilor. Îngerii nu sînt niciodată „chemați", cu toate că sînt „aleşi"; şi cu toate că epitetul de sfinți le este dat în Scriptură, nu se spune nicăieri despre ei ca fiind „credincioşi". Într-adevăr, această expresie care presupune urmarea şi exercițiul credinței, se potriveşte mai presus de orice omului. Cît despre termenul „chemați", el nu poate evident să se aplice îngerilor, pentru că apelul adresat unei persoane presupune că ea este scoasă afară dintr-o anumită stare pentru a fi adusă într-una mai bună; dar acesta nu poate fi cazul unui înger. Îngerii căzuți nu sînt chemați, iar sfinții îngeri nu au nevoie să fie chemați — ei sînt păstrați. Chemarea este roadă lucrării harului lui Dumnezeu şi nu are loc decît după cădere. Cînd omul era nevinovat, nu era nevoie de chemare pentru el, dar de îndată ce a păcătuit, cuvîntul lui Dumnezeu a venit la el, si el a fost chemat. Este deci evident, prin compararea acestor două versete 17.14 si 19.14, că aceia despre care este vorba în acesta din urmă sînt sfinții slăviți care îl urmează pe Domnul cînd El iese din cer. Ei nu sînt văzuți aici

ca mireasă; această figură nu s-ar potrivi nicidecum cu scena care este aşezată sub ochii noştri. Cînd împăratul înaintează pentru a obține biruința, judecînd oamenii şi o lume răzvrătită, sfinții Îl însoțesc nu în calitate de mireasă, ci ca oştirile care sînt în cer, cuprinzînd astfel, fără nici o îndoială, pe invitații la ospățul nuntii. Astfel toți sfinții slăviți iau locul lor în suita Domnului.

Remarcați în acelaşi timp că nu este spus despre ei că sînt executorii judecății, cum este Hristos. Dumnezeu I-a dat Lui toată judecata (Ioan 5.22,27) si nu neapărat nouă. Noi putem să avem aici o anumită parte, dar aceasta nu este lucrarea noastră, mi se pare. De aceea nu se vorbeşte deloc de sabia care iese din gura sfinților şi nu vedem oştirile îmbrăcate ca Domnul. Ele îl urmează cu simbolul puterii biruitoare si nimic mai mult; „îmbrăcați cu in subțire, alb si curat." Noi ştim, din alte scrieri, că îngerii vor fi prezenți la această scenă, dar aici nu este vorba despre ei.

„Din gura Lui ieşea o sabie ascuțită, ca să lovească neamurile cu ea; îi va păstori cu un toiag de fier". Este de remarcat că s-a făgăduit sfinților că ei vor avea autoritate asupra neamurilor si „le vor păstori cu un toiag de fier" (Apocalipsa 2.26,27); dar nu este vorba de sabie pentru ei. Ei primesc puterea pentru a domni, dar nu pentru a executa judecata în acest chip teribil, atribuită Domnului însuşi. „Şi va călca în picioare teascul vinului mîniei aprinse a lui Dumnezeu Cel Atotputernic", caracter de judecată care nu este niciodată indicat ca aparținînd sfinților. „Pe haină şi pe coapsă avea scris numele acesta: „împăratul împăraților şi Domnul domnilor."

Citim apoi cuvintele îngerului şi chemarea sa către toate păsările care zboară prin mijlocul cerului: „Veniți, adunați-vă la ospățul cel mare al lui Dumnezeu, ca să mîncați carnea împăraților, carnea celor viteji, carnea cailor şi a celor care stau pe ei, si carnea a tot felul de oameni, liberi şi robi, mici şi mari!"

Apoi vine strîngerea la un loc şi lupta. „Şi am văzut fiara şi pe împărații pămîntului şi armatele lor, adunate ca să facă război cu Cel care şedea călare pe cal şi cu armata Lui. Şi fiara a fost prinsă" (prinsă vie); „şi împreună cu ea era prorocul mincinos, care făcuse înaintea ei semnele cu care amăgise pe cei care primiseră semnul fiarei şi se închinaseră icoanei ei." Astfel, a doua fiară din capitolul 13 nu mai este văzută ca putere pămîntească, ci ca proroc mincinos. Toată energia pe care ea o desfăşura pentru a-i deruta pe oameni, pe care o exercita în prezența primei fiare, îi aparțin nu multă vreme; acum nu mai e vorba despre ea, ci ca proroc mincinos, puterea spirituală este în întregime în mîinile ei. Se înțelege că prin acest cuvînt de „putere spirituală" nu trebuie să înțelegem nimic altceva decît rău.

„Amîndoi aceştia au fost aruncaţi de vii în iazul de foc, care arde cu pucioasă." Astfel judecata veşnică i-a lovit dintr-o dată. Prinşi asupra faptului unei trădări şi al unei răzvrătiri evidente, ce nevoie era de vreo altă formă de judecată?

„Iar ceilalţi au fost ucişi cu sabia care ieşea din gura Celui care şedea călare pe cal. Şi toate păsările s-au săturat din carnea lor." Groaznică este soarta lor, dar cu toate acestea, deloc asemănătoare cu aceea a căpeteniilor lor.

CAPITOLUL 20

Apoi este descris un alt fapt de o importanţă imensă: Satan este legat. Nu-i mai este îngăduit să se plimbe şi să dea tîrcoale încoace şi încolo prin lume, înlănţuind-o în vicleniile lui şi tîrînd-o la nimicire.

„Apoi am văzut un înger coborîndu-se din cer, avînd cheia Adîncului şi un lanţ mare în mînă. El a pus mîna pe balaur, şarpele cel vechi, care este Diavolul şi Satan, şi 1-a legat pentru o mie de ani." Aceasta nu este încă judecata sa finală. „L-a aruncat în Adînc, 1-a închis şi a pecetluit intrarea deasupra lui, ca să nu mai înşele neamurile, pînă se vor împlini cei o mie de ani. După aceea trebuie să fie dezlegat pentru puţin timp."

Atunci ochii noştri sînt întorşi de la aceste scene îngrozitoare şi duşi spre o altă scenă, potrivită să mîngîie şi să bucure inima.

„Şi am văzut nişte scaune de domnie; şi celor ce au stat pe ele, li s-a dat judecata. Şi am văzut sufletele celor ce li se tăiase capul din cauza mărturiei lui Isus şi din cauza Cuvîntului lui Dumnezeu, şi ale celor ce nu se închinaseră fiarei si icoanei ei si nu primiseră semnul pe frunte şi pe mînă. Ei au înviat şi au împărăţit cu Hristos o mie de ani." Nu presupunem că ar fi necesar să demonstrăm pe larg că nu trebuie să luăm acest verset ca reprezentînd numai creştinismul şi urmările sale. Majoritatea acelora care citesc aceste pagini, dacă nu toţi, înţeleg că este vorba de o înviere adevărată. Acesta nu este un limbaj figurat, ca atunci cînd este spus despre fiul risipitor: „Acest frate al tău era mort şi a înviat... " sau cînd se vorbeşte despre restaurarea Israelului, care este comparată cu o înviere dintre cei morţi (Romani 11.15. comparaţi Ezechiel 37 şi Daniel 12) pentru restul lumii. Viziunea ne arată scaune de domnie şi pe cei care le ocupă, apoi alte persoane care le sînt asociate; explicaţia pe care autorul insuflat o dă acestei scene arată că este vorba de „prima înviere", învierea dintre cei morţi a celor drepţi. Să analizăm diferitele grupuri ale celor care au parte de prima înviere.

În primul rînd citim: „Am văzut nişte scaune de domnie; şi celor ce au stat pe ele li s-a dat judecata." Cînd Ioan îi vede, scaunele de domnie erau deja ocupate; în loc de a fi obiectele judecăţii, aceia care sînt aşezaţi pe ele exercită judecata, pentru că ea le este dată. Cine sînt aceste persoane pe care le vedem astfel învestite cu o autoritate de judecată atît de glorioasă şi care domnesc împreună cu Hristos, aşa cum vedem mai departe? Evident, sînt aceiaşi sfinţi pe care i-am

văzut mai întîi reprezentați prin bătrîni, în cer, apoi prin bătrîni şi cele patru făpturi vii, în urmă prin mireasă si cei chemați la ospățul nunții, şi în sfîrşit prin armatele care ies din cer în suita Domnului. Nu mai este vorba, în punctul în care viziunea ne-a condus, de a vesti căile şi sfaturile lui Dumnezeu, nici de a lupta împotriva fiarei şi a împăraților. De aceea profetul întrebuințează alte figuri. Este vorba de o împărăție si vedem scaune de domnie pe care sînt aşezați aceia care domnesc împreună cu Hristos. Cu această ocazie, să remarcăm în treacăt că limbajul simbolic este tot atît de hotărît ca oricare altul; departe de a fi lipsit de precizie, el nu lasă deloc să rămînă ceva vag si, ba mai mult, el posedă o energie care îi este specifică.

Al doilea lucru care se cuvine să-1 observăm aici este că Ioan vede suflete — sufletele acelora care fuseseră decapitate pentru mărturia lui Isus si pentru Cuvîntul lui Dumnezeu. Dacă ne ducem cu gîndul la capitolul 6.9, vom recunoaşte acolo pe aceşti martiri văzuți sub altar, ca cenuşa unei arderi-de-tot oferită lui Dumnezeu. Ei strigaseră către Stăpînul lor suveran să răzbune sîngele lor asupra duşmanilor lor şi li se spusese să aştepte încă puțin timp, pînă ce alții, împreună slujitori cu ei şi frații lor, aveau să fie omorîți. Aici aceştia din urmă apar de asemenea. Aceştia sînt martirii care au suferit cînd fiara s-a ridicat sub ultima sa formă, cu ambițiile ei de blestem şi cînd a doua fiară a pus să fie omorîți toți aceia care nu voiau nici să adore fiara, nici să se închine icoanei ei, nici să primească numărul numelui ei (capitolul 13). Ei formează a treia clasă menționată în acest pasaj.

Cei dintîi sînt aceia care îl urmau pe Hristos cînd El a ieşit din cer. Ei erau deja înviați din morți si slăviți; de aceea ei sînt imediat văzuți aşezati pe scaune de domnie, în timp ce celelalte două clase de persoane sînt încă în starea de duhuri despărțite de trup. „Şi sufletele", este spus despre ele; dar nu este nici un motiv pentru a nu lua acest cuvînt în sensul simplu şi literal. Sînt „sufletele", nu persoanele (trup si suflet) celor ce au fost decapitați. Ioan vede starea în care ele se găsesc mai întîi. Trebuie în plus să avem grijă să nu amestecăm laolaltă cele două clase de pe urmă, cum o fac traducerile obişnuite. Trebuie să citim „ ... şi ale celor care nu se închinaseră fiarei si icoanei ei şi nu primiseră semnul pe frunte şi pe mînă. Ei au înviat şi au împărățit cu Hristos o mie de ani." Astfel, cei pe care i-am văzut mai întîi ca duhuri despărțite de trup, „sufletele", au fost înviate, reunite cu trupurile lor si ei au înviat şi au împărățit cu aceia care erau deja aşezați pe scaune de domnie.

Nimic mai simplu şi mai frumos decît felul în care acest verset 4 rezumă toată Apocalipsa. Viziunile acestei cărți profetice nu se deschid prin răpirea sfinților în cer, ci arătîndu-i, chiar de la început, deja slăviți. Ei sînt adesea aşezați înaintea văzătorului si totdeauna într-o stare completă, care nu implică

nici o adăugare la numărul lor. Răpirea Bisericii şi a sfinţilor Vechiului Testament, răpiţi toţi împreună ca să întîmpine pe Domnul, trebuie deci deja să fi avut loc. De aceea îi vedem însoţind pe Domnul cînd iese din cer şi apoi aşezaţi pe scaunul de domnie. Cînd Hristos vine să ocupe scaunul de domnie care îi aparţine, ei, prin har, iau locul pe scaunele lor.

Apoi sfinţii care au suferit pentru Hristos, în timp ce aceştia dintîi erau în cer, înviază şi trăiesc. Domnul nu lasă pe nici unul lipsit de această fericire. Toţi acei care au suferit, fie în primele persecuţii ale perioadei apocaliptice (capitolul 6), fie în acelea care au venit mai tîrziu (capitolul 13.15), pînă la nimicirea Babilonului, toţi sînt acum înviaţi dintre cei morţi şi introduşi astfel într-o stare potrivită pentru a domni cu Hristos, în aceeaşi măsură ca sfinţii din Vechiul Testament şi din Biserica însăşi. „Ei au înviat" este spus; si înţelesul pe care noi îl dăm acestei expresii este confirmat de ceea ce urmează: „Ceilalţi morţi n-au înviat pînă nu s-au sfîrşit cei o mie de ani. Aceasta este întîia înviere".

Nu trebuie totuşi să presupunem că toţi cei care au parte de prima înviere, înviază în aceeaşi clipă. Aceasta ar fi o greşeală. Cu siguranţă există (fără să socotim învierea celor răi la sfîrşit), două mari acte de înviere; unul cînd, într-o clipă, într-o clipeală din ochi, sfinţii Vechiului Testament si Biserica (morţii în Hristos) vor învia, si cînd sfinţii vii vor fi schimbaţi şi toţi împreună vor fi răpiţi în cer; celălalt, cînd după ce Satan a fost legat, după judecata Babilonului, a fiarei şi a proroculuí mincinos, martirii acestor vremuri din urmă vor învia pentru a domni cu Hristos. Şi nu menţionez ceea ce ar avea un caracter excepţional sau deosebit, ca de exemplu, învierea celor doi martori din capitolul 11, care, fiind omorîţi, au înviat după trei zile si jumătate şi s-au urcat la cer. Vorbesc de două acte generale în care două clase de sfinţi sînt înviaţi. Chipul în care Scriptura vorbeşte despre înviere, lasă din plin loc la această interpretare; căci, cînd este spus: „Eu îl voi învia în ziua de la urmă", ziua de la urmă nu înseamnă un simplu moment, ci o perioadă de timp. Cu siguranţă, dacă noi considerăm ca o totalitate pe sfinţii Vechiului Testament şi Biserica, si ca o altă totalitate pe sfinţii apocaliptici (dacă eu pot să-i desemnez astfel), cei dintîi înviază toti în aceeaşi clipă; şi ceilalţi toţi de asemenea în aceeaşi clipă; dar între învierea celor două clase există un interval de timp. Nu numai că nu există o singură expresie în cuvîntul lui Dumnezeu, care să includă că toţi sfinţii din toate epocile înviază în acelaşi moment, dar Cuvîntul ne arată, din contră, că trebuie să existe mai multe acte în prima înviere. Pasajul cu care ne ocupăm face să se vadă lucrul acesta şi nu există deloc altă interpretare care să poată să mulţumească pe deplin.

Aşa fiind lucrurile, o mare lumină se află aruncată asupra întregii cărţi. Şi ce vom spune de înţelepciunea minunată a Domnului? Aceasta este „prima înviere"; nu înseamnă că toţi sfinţii au fost înviaţi înainte ca să înceapă Împărăţia de o mie de ani, astfel că, atunci cînd Împărăţia lui Hristos soseşte, toţi au avut parte de prima înviere: Hristos Însuşi, „pîrga" înviată cu mai mult de nouăsprezece veacuri înainte de Biserică, apoi Biserica împreună cu sfinţii Vechiului Testament şi în sfîrşit sfinţii apocaliptici, cu cel puţin cîţiva ani după Biserică. Noi avem astfel o vedere exactă şi adevărată a acelora care participă la învierea dintre cei morţi. „Aceasta este întîia înviere. Fericiţi şi sfinţi sînt cei care au parte de întîia înviere! Asupra lor a doua moarte n-are nici o putere; ci vor fi preoţi ai lui Dumnezeu şi ai lui Hristos şi vor împăraţi cu El o mie de ani."

S-a observat pe bună dreptate că această expresie: „Ei vor fi preoţi ai lui Dumnezeu şi ai lui Hristos" face zadarnică interpretarea care ar vrea să vadă în acest pasaj o înviere figurată, aceea a principiilor creştinismului. Este limpede, într-adevăr, că dacă nişte principii pot să domnească, este absurd să ne gîndim că ele pot să fie preoţi. Acest titlu este deci o răsplată personală acordată acelora care au suferit. Cînd cei o mie de ani s-au împlinit, Satan reapare pe scenă, spre durerea şi ruina neamurilor care nu sînt născute din Dumnezeu. Dar aceasta este pentru ultima oară în diferitele economii ale lui Dumnezeu.

„Cînd se vor împlini cei o mie de ani, Satan va fi dezlegat din închisoarea lui şi va ieşi să înşele neamurile, care sînt în cele patru colţuri ale pămîntului, pe Gog şi pe Magog, ca să-i adune pentru război". Aceasta este de o mare importanţă morală. Slava chiar a Împărăţiei nu-1 ocroteşte pe omul firesc cînd el este expus atacurilor duşmanului. Naţiunile din mileniu, „al căror număr este ca nisipul mării", devin prada Satanei.

„Şi ei s-au suit pe faţa pămîntului şi au înconjurat tabăra sfinţilor şi cetatea cea iubită." Cetatea cea iubită este Ierusalimul; tabăra sfinţilor este, presupun, un cerc mai vast, care îmbrăţişează tot Israelul si neamurile care, fiind întorşi la Dumnezeu, nu se lasă amăgiţi de Satan. Este aici un contrast evident cu starea pe care o presupune ogorul amestecat cu grîu şi cu neghină, care reprezintă creştinătatea la sfîrşitul veacului. Grîul şi neghina cresc împreună pînă ce judecata le desparte. La sfîrşitul mileniului, cei drepţi şi cei răi formează două clase bine distincte şi despărţite, cu toate că, chiar atunci, apare o linie de demarcaţie care există între tabăra sfinţilor şi Ierusalim, cetatea cea iubită pe pămînt, în care se găsesc iudeii.

Cei nenascuți din nou dintre neamuri îi înconjoară acum cu armatele lor nenumărate, asemănătoare unor nori de lăcuste care merg să devasteze şi să nimicească totul. „Dar din cer s-a coborît un foc şi i-a mistuit. Şi Diavolul, care-i înşela, a fost aruncat în iazul de foc şi de pucioasă, unde este fiara şi prorocul mincinos. Şi vor fi chinuiți zi şi noapte, în vecii vecilor."

Atunci urmează o scenă si mai solemnă; din toate acelea pe care noi putem să le privim, cea mai potrivită ca să inspire groaza; dar, în acelaşi timp, aceea spre care creştinului îi place să privească, ca trebuind să suprime pentru totdeauna orice urmă de rău şi să îndreptățească binele acolo unde omul a dat totdeauna faliment. Aici nu apare decît un singur scaun de domnie. Este Dumnezeu, judecîndu-1 pe om — este judecata veşnică. Cînd Dumnezeu îşi va exercita judecățile Sale providențiale, alte scaune sînt în jurul scaunului Său de domnie, cum am văzut la începutul viziunilor apocaliptice (Capitolul 4). Cînd Hristos în persoană vine să judece şi să cîrmuiască pe cei vii (versetul 20.4), sînt iarăşi scaune, căci sfinții înviați împărătesc cu El. Dar, acum nu este decît un singur scaun de domnie: Hristos judecă pe cei morți.

„Apoi am văzut un scaun de domnie mare şi alb şi pe Cel care şedea pe el. Pământul şi cerul au fugit dinaintea Lui şi nu s-a mai găsit loc pentru ele". Ca învățătură, acest verset este de o mare importanță, în ceea ce el dovedeşte într-un chip hotărîtor că nu există nici un temei în părerea în mod general primită, că întoarcerea Domnului are loc numai în acest moment. Acest eveniment ne este totdeauna prezentat ca petrecîndu-se pe pământul locuibil, pământul actual. Dar, dacă Domnul n-a venit deja pentru pământ, înainte de ceea ce ne este înfățişat aici, nu există lume în care El să poată să vină, deoarece cerul şi pământul au fugit. Ideea obişnuită că venirea Domnului n-are loc decît în acest moment, este deci în contrazicere cu ceea ce descrie acest verset chiar, fără a vorbi de alte părți ale Scripturii. Este destul, pentru a vedea lucrul acesta, de a cerceta şi de a crede Cuvîntul lui Dumnezeu.

Este adevărat că noi vedem apoi cerul cel nou si pământul cel nou; dar cine ar vrea să pretindă că aceasta este sfera venirii Domnului? Pe acest pământ El va veni, şi nu numai pe pământul cel nou, în starea veşnică. În această lume chiar, în care a suferit, după Scripturi, El va reveni. Dar, pentru judecata veşnică, pământul şi cerurile de acum au fugit; apoi vedem universul cel nou şi veşnic. Hristos trebuie deci să fi revenit mai înainte pe pământul actual. Cu aceasta se potriveşte capitolul 19, care ni-L arată ieşind din cer pentru judecata pământului. El vine spre această lume, să răzbune pe poporul Său împotriva fiarei si proroculuí mincinos, împotriva împăraților si

armatelor lor; apoi sfinții împărătesc cu El. Nu înseamnă că eu aş spune că ei locuiesc pe pământ; El şi sfinții slăviți au locuința lor sus; totuşi asupra acestei lumi chiar, ei domnesc în timpul arătat.

Atunci, cum am văzut, vine ultima încercare a neamurilor, după ce Împărăția şi-a împlinit durata sa. Diavolul dezlegat amăgeşte încă o dată carnea şi sîngele, ca şi în toate celelalte epoci. Slava care se desfăşoară într-un chip vizibil în timpul acestei perioade nu are nici o eficacitate pentru a schimba inima omului; cu toate că, în absența duşmanului şi înaintea prezenței plină de autoritate a marelui împărat, ea îi dă, timp de multă vreme, o ascultare pregătită. Acest veac va putea fi acela al cîrmuirii lui Dumnezeu şi al binecuvîntării pentru om, dar nu este ceea ce îl poate schimba pe om. Chiar vestirea harului lui Dumnezeu rămîne fără putere, dacă nu pătrunde pînă la inimă prin puterea dătătoare de viață a Duhului Sfînt. Într-un cuvînt, nici o mărturie nu poate să aibă efect; nici o muncă, nici o putere, nici o slavă nu poate să producă nimic, dacă Cuvîntul lui Dumnezeu nu lucrează în suflet prin Duhul Său. Dar în aceasta ne este arătat — ceea ce are o mare importanță — adevărată natură a împărăției sau a domniei de o mie de ani. „Această zi" nu înseamnă o epocă în care toată lumea va fi convertită, ci în care Domnul Isus va cîrmui cu dreptate, în care răul săvîrşit pe față va fi imediat judecat si în care binele va fi menținut într-un chip desăvîrşit timp de o mie de ani. În ce priveşte cîrmuirea, totul va fi din punct de vedere moral potrivit gîndului lui Dumnezeu; dar vor fi încă elemente de rău, care, adevărat, nu vor putea să se arate fără să fie reprimate, dar care nu vor fi nimicite. Că aceasta este adevărat şi că inima omului, chiar şi sub cîrmuire, nu este reînnoită, vedem clar în aceea că Satan, la sfîrşit, amăgeşte pe toți aceia care nu sînt convertiți; şi aceia, ni se spune, sînt nenumărați, „ca nisipul mării".

Să nu fim miraţi mai mult de numărul lor, decît de defecțiunea lor. Cei o mie de ani de pace şi de belşug vor fi favorizat creşterea unei populații mereu în dezvoltare, cu toate judecățile divine care deschid această eră şi care vor fi diminuat în chip deosebit numărul locuitorilor lumii. Ceea ce va avea loc atunci va depăşi tot ceea ce a fost văzut vreodată pe suprafața pământului. Înainte de începutul acestei perioade, cum ştim, vor avea loc printre neamurile din Apus şi din Răsărit războaie însoțite de măceluri îngrozitoare. În afară de asta, judecăți de un fel sau de altul vor pustii popoarele. Dar apoi, lumea, copleşită timp de o mie de ani de tot felul de binecuvântări vremelnice şi pusă sub cel mai minunat dintre guverne, administrat de Domnul însuşi, se va acoperi de o mulțime nenumărată de oameni de toate rasele, trăind în prosperitate. Natura va prezenta o stare de rodire fără seamăn; ea va răspîndi cu dărnicie fructele sale si produsele sale asupra omului

care se va bucura din plin de tot ceea ce Dumnezeu a făcut aici pe pământ. Urmarea acestei stări va fi o creştere de populaţie în aşa fel cum niciodată n-a existat ceva asemănător de cînd lumea a fost făcută. Totuşi, cu toate aceste binecuvîntări, Satan va reuşi să tîrască mulţimea naţiunilor într-o vastă răzvrătire împotriva acelora care vor fi pe pământ obiectele favorii speciale a lui Dumnezeu: contra sfinţilor, oriunde ei se vor găsi si contra cetăţii preaiubite a lui Israel.

Atunci vine nu numai nimicirea acestor răzvrătiţi printr-o judecată divină, ci şi dispariţia cerurilor si a pământului, iar Isus Se aşază pe marele scaun de domnie alb. Aceasta este judecata morţilor ca atare, morţi care acum înviază şi dau socoteală despre faptele lor. Toţi morţii care n-au avut parte de prima înviere sînt aici. Felul acestei judecăţi scuteşte neapărat pe sfinţii mileniului de a trebui să se afle înaintea scaunului de domnie mare si alb, prin simplul motiv că nu este spus nicăieri că ei trebuie să treacă prin moarte. Nu există, în Scriptură, nimic care să poată să ne facă să tragem concluzia că vreun sfînt moare în timpul domniei de o mie de ani; contrariul este mai degrabă adevărat. Capitolul 65 din Isaia spune cu siguranţă că, în timpul acestei perioade, moartea nu va interveni decît ca o judecată adusă de o răzvrătire făţişă; ea va fi urmarea directă a unui blestem din partea lui Dumnezeu; păcătosul în vîrstă de o sută de ani va fi încă tînăr cînd va muri. Omul întors la Dumnezeu, nu numai că va atinge termenul natural (dacă pot să spun astfel) de o mie de ani, dar el va depăşi această limită. Dacă este viu înainte ca cei o mie de ani să înceapă, el va fi şi după ce ei se vor fi scurs; de fapt, literalmente, el nu va muri niciodată, cu toate că eu nu mă îndoiesc că, urmînd un principiu general, sfinţii de pe pământul milenial nu sînt schimbaţi chiar în momentul în care cerurile şi pământul vor dispărea.

Putem, în tot cazul, să afirmăm că, în această criză supremă, ei vor fi păziţi într-un chip oarecare în armonie cu înţelepciunea divină, chiar dacă nu I-a plăcut lui Dumnezeu să ne descopere cum o va face. Acesta este unul din acele lucruri pe care El Şi le-a rezervat, înaintea cărora o curiozitate îndrăzneaţă trebuie să se oprească şi pe care El va şti să o împlinească într- un chip desăvîrşit. Totuşi El nu ne-a lăsat fără cîteva indicaţii pentru a conduce gîndurile noastre. „Carnea şi sîngele", noi o ştim, nu vor moşteni împărăţia lui Dumnezeu. După datele generale Scripturii, putem deci să fim foarte siguri că aceşti sfinţi, luaţi în timpul acestei distrugeri universale a cerului atmosferic şi a pământului, vor fi transformaţi sub ceruri noi şi pe pământul cel nou în care „locuieşte dreptatea" (2 Petru 3.13), şi aceasta, într-o stare nouă, potrivită stării veşnice în care ei vor fi introduşi. Alţii să speculeze asupra acestui subiect, dacă vor; în ce mă priveşte, eu sînt încredinţat că acela care

încearcă să determine amănuntele în asemenea materie, îşi consumă forţele pe ceea ce este în afară de puterea omului. Eu nu ştiu ca Scriptura să trateze undeva despre aceste lucruri, decît numai punînd principii ca acela care am căutat să-1 aplic.

„Şi morţii au fost judecaţi", dar nu după cartea vieţii, care n-are nimic de a face cu judecata. „Şi morţii au fost judecaţi după cele ce erau scrise în cărţile acelea, potrivit faptelor lor." Pentru ce deci cartea vieţii este menţionată? Nu pentru că numele vreunuia dintre aceia care se găsesc înaintea marelui scaun alb este scris aici, ci dimpotrivă, ca dovadă că el nu este şi pentru a confirma astfel ceea ce este scris în celelalte cărţi. Dacă aceste cărţi fac cunoscut faptele rele ale morţilor care sînt înaintea scaunului de domnie, cartea vieţii nu prezintă nimic pentru apărarea lor pe terenul harului lui Dumnezeu. Potrivit Scripturii, nici un nume al acelora care sînt judecaţi nu este scris în această carte.

De o parte se vede întunecatul registru al păcatelor de netăgăduit; de cealaltă nu se găseşte nici un nume. Astfel, fie cărţile în care sînt scrise lucrurile după care sînt judecaţi morţii, fie cartea vieţii, totul lucrează împreună să vestească dreptatea solemnă şi îngrozitoare a sentinţei finale şi irevocabile a lui Dumnezeu. „Fiecare a fost judecat după faptele lui." „Si dacă cineva n-a fost găsit scris în cartea vieţii, a fost aruncat în iazul de foc." Cartea vieţii nu pare deci deschisă aici, cum am spus, decît pentru a arăta că cei care sînt judecaţi, sînt excluşi din ea. Aceasta este numai o înviere pentru judecată; nimeni din cei care se găsesc înaintea scaunului de domnie nu are numele în cartea vieţii.

Mai mult, moartea si locuinţa Morţilor, personificate ca duşmani, iau sfîrşit. „Şi Moartea şi Locuinţa Morţilor au fost aruncate în iazul de foc. Iazul de foc este moartea a doua". Orice lucrare a Domnului, relativ la suflet si la trup se găseşte astfel încheiată; tot neamul omenesc este acum în stare de înviere pentru fericire sau pentru nenorocire, si aceasta pentru totdeauna. Moartea şi Locuinţa Morţilor, care, timp de atîta vreme au executat sentinţa dată împotriva păcatului într-o lume unde domnea păcatul (şi îl vor executa, cu toate că ocazional, chiar acolo unde dreptatea va domni), dispar complet, atunci cînd toate urmele păcatului sînt şterse pentru totdeauna.

CAPITOLUL 21

în primele opt versete ale capitolului 21 vedem cerul nou şi pământul nou; dar în plus, lucru groaznic de spus, iazul de foc. Trebuie să fie astfel, deoarece, aşa cum am citit la sfîrşitul capitolului precedent, acolo sînt aruncaţi toţi aceia care nu sînt scrişi în cartea vieţii. Fapt solemn şi pe care noi sîntem obligaţi să-1 vestim, că, chiar în această stare perfectă şi veşnică, iluminată de lumina cerului şi a pământului, în care nici un rău nu va putea să intre, se găseşte tot răul care a existat vreodată, toţi răii din orice neam şi din orice veac, aruncaţi în iazul de foc, care rezultă dintr-o judecată veşnică.

Remarcaţi un alt fapt important. Toate diferitele nume ale lui Dumnezeu (date adică lui Dumnezeu în fiecare epocă sau dispensaţie) dispar. („Dumnezeul Atotputernic" al patriarhilor; „Iehova" pentru Israel; „Tatăl" pentru noi; Dumnezeul suveran, personal al cerurilor şi al pământului în mileniu (Geneza 17.1; Exod 6.3; 3.15); Ioan 20.17; Geneza 14.18; comparaţi 2 Evrei 7; Psalmi 110 şi Zaharia 6.13). Acum este Dumnezeu si omul. Nu mai este vorba de neamuri, de ţinuturi separate, nici de familii, de popoare şi de limbi. Este starea veşnică; de fapt, este cea mai completă descriere pe care ne-o dă Biblia despre ea.

Dar este încă un punct interesant de scos în evidenţă. Cu toate că orice deosebire între oameni a dispărut complet şi că ei au de a face direct cu Dumnezeu — vorbesc de oamenii înviaţi dintre cei morţi sau strămutaţi — noi vedem totuşi „sfînta cetate, noul Ierusalim, despărţită de restul acelora care umplu noul cer şi noul pământ. Acesta este un fapt de o mare importanţă, pentru că dacă noul Ierusalim este, cum mi se pare evident, mireasa, şotia Mielului, atunci această stare aparte există pentru veşnicie.

„Şi am auzit un glas tare, care venea din cer, zicînd: „Iată, cortul lui Dumnezeu este cu oamenii!" Adică locuinţa sau cortul lui Dumnezeu este privit ca un obiect aparte, în legătură, fără îndoială, cu oamenii, dar nu confundat cu ei. Oamenii nu sînt consideraţi ca făcînt parte din acest cort, ei coexistă cu el. „El va locui cu ei şi ei vor fi poporul Lui şi Dumnezeu însuşi va fi cu ei, Dumnezeul lor. El va şterge orice lacrimă din ochii lor. Şi moartea nu va mai exista. Nu va mai fi nici plîns, nici ţipăt, nici durere, pentru că lucrurile dinţii au trecut".

Toate lucrurile sînt deci făcute noi şi „Cel care stătea pe scaunul de domnie a zis: „Iată, Eu fac toate noi." El însuşi garantează faptul acesta şi zice lui Ioan: „Scrie, fiindcă aceste cuvinte sînt sigure şi

adevărate." Nu mai rămîne nimic de făcut. „Apoi mi-a zis: „S-a sfîrşit! Eu sînt Alfa şi Omega, Începutul şi Sfîrşitul. Celui care îi este sete îi voi da să bea fără plată din izvorul apei vieții. Cel care va birui, va moşteni aceste lucruri. Eu îi voi fi Dumnezeu şi el îmi va fi fiu. Dar cît despre fricoşi, necredincioşi, urîcioşi, ucigaşi, desfrînați, vrăjitori, închinători la idoli şi toți mincinoşii, partea lor este în iazul care arde cu foc şi cu pucioasă, care este moartea a doua."

Aici se face, în şirul viziunilor, o schimbare vrednică de luat în seamă, dar uşor de înțeles; căci este evident că, în ordinea cronologică, nimic nu poate să vină după ceea ce tocmai am văzut, adică starea veşnică. Trebuie deci neapărat să ne întoarcem înapoi pentru a contempla un obiect important în profeție si care nu putea fi descris mai înainte, fără să întrerupem cursul profeției. Este aici ca şi cu ceea ce am avut în capitolul 17. În cursul profeției, Babilonul este menționat de două ori; prima dată în seria avertismentelor şi a judecăților lui Dumnezeu (capitolul 16.19). Numai atunci vine descrierea Babilonului, care n-ar fi putut să fie introdusă cum trebuie în altă parte, fără să întrerupă curentul valului profetic.

Regăsim aici aceeaşi ordine şi, ceea ce face lucrul mai izbitor, este asemănarea introducerii în ambele cazuri. „Apoi unul din cei şapte îngeri, care avuseseră cele şapte potire pline cu cele din urmă şapte nenorociri, a venit si a vorbit cu mine, şi mi-a zis: „Vino aici, să-ți arăt mireasa, şotia Mielului!" Se vede că sînt aproape aceiaşi termeni ca cei care încep capitolul 17; gîndesc că aceasta nu este fără motiv şi că Dumnezeu a vrut să stabilească această asemănare, pentru a face să iasă în relief în ochii noştri contrastul între două obiecte care ne sînt înfățişate. Aici, în capitolul 21, de la versetul 9, nu avem continuarea profeției, ci descrierea sfintei cetăți, numită mai înainte în starea veşnică, după cum capitolul 17 cuprindea descrierea cetății corupte, a cărei judecată fusese anunțată. Babilonul, cu falsele sale pretenții la un caracter de biserică, dar în realitate ucigaşă, era în acelaşi timp vinovată de a fi corupt pe împărații pămîntului. Aici vedem sfînta cetate, coborînd din cer de la Dumnezeu, mireasa, şotia Mielului, deosebindu-se în chipul cel mai complet de prostituata cea mare. în această cetate cerească, după venirea lui Hristos, împărații pămîntului aduc slava lor si cinstea lor, dar nu există atunci nici o stare de beție a neamurilor, nici o întinare de desfrînare, de închinare la idoli, nici de sînge vărsat. Babilonul, această îngrozitoare parte opusă a sfintei cetăți, caută, în ambiția sa pămîntească, favoarea împăraților pămîntului şi a maselor populare; cealaltă, mireasa, suferă acum şi va domni atunci. Faptul de a privi cu atenție pe una aruncă deci multă lumină asupra celeilalte.

Dar insist încă asupra importanței extreme care există de a lua seama că avem aici o vedere retrospectivă asupra miresei, Noul Ierusalim. Astfel dispare dificultatea pe care o întîmpinăm, luînd ultima viziune a acestei cărți ca făcînd parte din seria profetică, care începe cu capitolul 19 şi se termină la versetul 9 din capitolul 21. Aceasta este o digresiune, destinată, readucîndu-ne înapoi, să ne facă să cunoaştem caracterul Babilonului şi să arate cum acest caracter a forțat din punct de vedere moral judecata lui Dumnezeu să se exercite asupra ei. în acest capitol 21 ne este dată descrierea miresei, soția Mielului, şi aflăm aici cum Dumnezeu Se va sluji de ea pentru a răspîndi bunuri nelimitate, binecuvîntarea si slava în timpul mileniului; tot aşa Diavolul, în timpul perioadei actuale, a întrebuințat si va întrebuința Babilonul pentru a împlini planurile sale de răutate. După cum cetatea dezordinii omeneşti a fost arătată în relațiile sale josnice si ruşinoase cu fiara, la fel sfînta cetate este văzută în legăturile sale curate şi slăvite cu Mielul.

„Apoi unul din cei şapte îngeri care avuseseră cele şapte potire pline cu cele din urma şapte nenorociri a venit si a vorbit cu mine si mi-a zis : „Vino aici, să-ți arăt mireasa, soția Mielului!" Şi m-a dus în Duh pe un munte mare si înalt. Şi mi-a arătat cetatea sfînta, Ierusalimul, care se cobora din cer de la Dumnezeu". Profetul nu este dus într-un pustiu: el este aşezat pe „un munte mare şi înalt" pentru a vedea, nu marea, ci sfînta cetate, Ierusalimul. Cetatea cea mare este sau Ierusalimul vinovat sau Babilonul (Capitolul 11.8 şi 17.18).

Cetatea sfînta este văzută acum ca vasul sfînt al puterii divine pentru a cîrmui pămîntul în timpul mileniului, „avînd slava lui Dumnezeu. Strălucirea ei era ca o piatră de iaspis, cum este cristalul."

Apoi vine o descriere a zidurilor sale, a porților sale, a temeliilor sale şi a aşezării sale generale. „Ea avea un zid mare şi înalt. Avea douăsprezece porți şi la porți, doisprezece îngeri. Şi pe ele erau scrise nişte nume: ale celor douăsprezece seminții ale fiilor lui Israel." Era important, tocmai pentru că este mireasa, şotia Mielului, de a arăta ceva asemănător. Cu toate că Biserica nu poate să aibă niciodată nimic pămîntesc, vedem totuşi că Dumnezeu nu uită deloc căile Sale față de poporul Său. Cît despre îngeri, ei nu sînt acolo decît în calitate de uşieri, dacă se poate spune astfel; si, referitor la cele douăsprezece seminții ale lui Israel, numele lor singure sînt scrise pe porți, dar nimic nu arată că ei fac parte din cetate: numele lor sînt scrise pe dinafară. Această cetate va reaminti mereu pe aceia care au venit înainte ca Israel să fie restaurat aici pe pămînt, după cum, fără nici o îndoială, ea va servi pentru binecuvîntarea acestui popor în timpul mileniului. Dar aceasta nu va

fi numai pentru el singur, cu toate că el are locul său special, cum este drept; vedem în plus că cetatea priveşte spre cele patru părți ale universului.

„Spre răsărit erau trei porți; spre miazănoapte, trei porți; si spre apus, trei porți."

„Zidul cetății avea douăsprezece temelii şi pe ele erau cele douăsprezece nume ale celor doisprezece apostoli ai Mielului." Aceştia par să fie (în afară de Iuda Is-carioteanul, cum se înțelege) cei doisprezece care au fost în chip mai deosebit uniți cu Hristos, cînd El mergea pe calea Sa de durere pe pămînt. Aceasta nu vrea să spună că acela care a fost, în slujba Sa, mai onorat ca nici unul dintre cei doisprezece, acela pe care Domnul 1-a folosit pentru a arăta poziția Bisericii în locurile cereşti, nu va avea locul său cu totul special în această scenă slăvită. Dar Dumnezeu este suveran; mai mult, El lucrează cu o înțelepciune totdeauna cu mult mai presus de aceea a omului şi menține pretutindeni principiile Sale. Cei doisprezece apostoli ai Mielului au deci aici locul care li se cuvine şi, cu toate că putem să fim încredințați că acela pe care Dumnezeu îl va atribui lui Pavel nu va fi inferior, mi se pare că acesta n-ar putea fi al lui.

„Şi cel care vorbea cu mine avea ca măsurătoare o trestie de aur, ca să măsoare cetatea, porțile şi zidul ei. Cetatea este în patru colțuri si lungimea ei este cît lărgimea." Ea este completă si desăvîrşită, cum se cuvine caracterului său de atunci.

Avem apoi descrierea cetății însăşi, zidurile materiale din care este construită, temeliile şi porțile sale, lucruri asupra cărora nu mă voi întinde. Dar mai departe ne este înfățişat de către văzător un punct de cea mai înaltă importanță: „În ea n-am văzut templu, pentru că Domnul Dumnezeu Cel Atotputernic şi Mielul sînt templul ei." Aceasta nu e o lipsă; dimpotrivă, este dovada părtăşiei celei mai nemijlocite cu Dumnezeu. Un templu ar presupune un intermediar; absența templului este deci un cîştig si nu o pierdere pentru cetate. Aceasta stabileşte o mare diferență între Ierusalimul pămîntesc şi cetatea cerească; într-adevăr, dacă există în descrierea lui Ezechiel un lucru mai remarcabil decît altul, acesta este templul. Se înțelege: un templu se potriveşte pămîntului; dar aici nu este templu. Cetatea cerească, care este expresia completă a binecuvîntării sus, nu are templu, pentru că în întregime ea este un templu. Întrucît este vorba de templu, Domnul Dumnezeu este templul ei, la fel şi Mielul.

„Cetatea n-are nevoie nici de soare, nici de lună, ca s-o lumineze". Nici aceasta nu putem s-o privim ca o pierdere. Pentru oraşul şi țara de pe pămînt, lumina lumii va fi ca aceea a soarelui şi lumina soarelui va fi de şapte ori mai mare (Isaia 30.26), dar aici nu există nici unul din aceşti

luminători; luminile create nu mai sînt pentru cetatea de sus, „căci o luminează slava lui Dumnezeu şi făclia ei este Mielul". Ce cîştig imens!

„Neamurile vor umbla în lumina ei". Reiese clar de aici că „neamurile" nu sînt în cetate. „Şi împăraţii pămîntului îi vor aduce slava şi cinstea lor", nu „în ea", ci ei îi vor aduce slava, adică este arătarea respectului pe care ei îl dau. „Porţile ei nu se vor închide ziua, fiindcă acolo nu va fi noapte. În ea vor aduce slava şi cinstea neamurilor. Nimic întinat nu va intra în ea, nimeni care trăieşte în urîciune şi în minciună, ci numai cei scrişi în cartea vieţii Mielului." Tot ceea ce, din punct de vedere moral este necorespunzător cetăţii sfinte îşi găseşte aici dreapta condamnare; dar, în acelaşi timp, harul suveran trebuie de asemenea să fie manifestat.

CAPITOLUL 22

O altă descriere glorioasă urmează după aceasta, la începutul capitolului 22.

„Şi mi-a arătat un rîu cu apa vieţii, strălucind ca cristalul, izvorînd din scaunul de domnie al lui Dumnezeu şi al Mielului".

Nu mai sînt fulgerele şi tunetele şi glasurile, caractere ale perioadei tranzitorii de judecată care umple intervalul între răpirea Bisericii şi domnia împreună cu Hris-tos, ci figura întrebuinţată aici se potriveşte acestui timp în care Hristos şi Biserica domnesc în pace: „Un rîu cu apa vieţii, strălucind ca cristalul, izvorînd din scaunul de domnie al lui Dumnezeu si al Mielului. În mijlocul străzii ei şi pe cele două maluri ale rîului era pomul vieţii, rodind douăsprezece feluri de rod, dînd rod în fiecare lună; şi frunzele pomului sînt pentru vindecarea neamurilor." Pomul vieţii nu poartă numai ceea ce producea primul, ci acum, după plinătatea proviziei harului lui Dumnezeu faţă de om, el dă mai întîi pentru omul în slavă, cele douăsprezece feluri de rod, apoi ceea ce se potriveşte de asemenea omului pe pămînt, o porţie pe care o dă bunătatea unui Dumnezeu care Se arată în împărăţia Sa. „Nu va mai fi nici un blestem. Scaunul de domnie al lui Dumnezeu şi al Mielului va fi în ea. Robii Lui îi vor sluji." Descrierea scenei acesteia se termină cu versetul după care vin avertismente pînă la sfîrşitul cărţii.

Versetul 6 confirmă încă odată toate aceste cuvinte şi, în legătură cu ele, venirea Domnului este înfăţişată pentru a întări însemnătatea ei. „Şi iată, Eu vin curînd! Ferice de cel care păzeşte cuvintele prorociei cărţii acesteia." Atunci este afirmat din nou caracterul acestei profeţii, caracter care derivă din faptul că creştinismul a luat deja locul său: „Să nu pecetluieşti cuvintele prorociei din cartea aceasta." în timpul lui Daniel şi pentru Daniel însuşi, cartea era pecetluită (Daniel 12.4,9); era atunci caracterul vechilor prorocii, dar nu al cărţii lui Ioan. „Şi mi-a zis: „Să nu pecetluieşti cuvintele prorociei din cartea aceasta, căci timpul este aproape." Vremea nu era aproape în epoca lui Daniel. Pentru Biserică, vremea este totdeauna aproape. În caracterul său propriu, ca si în lucrurile care sînt partea sa, ea nu cunoaşte deloc timpul. Tot ceea ce aparţine trupului lui Hristos este în afara pămîntului şi a lumii. Biserica este din cer; şi, în cer nu există nici timp, nici ceva care să-l măsoare. Există în cer luminători care marchează vremurile şi anotimpurile pentru pămînt. Dar Biserica se compune din persoane chemate în afara pămîntului si ea nu este din lume; în consecinţă, pentru ea vremea este totdeauna aproape. De îndată ce Hristos a fost vestit ca aşezat la dreapta lui Dumnezeu şi, prin urmare, chiar de la începutul creştinismului,

El era de asemenea înfățișat ca fiind gata să judece viii şi morții (l Petru 4.5) şi El rămîne astfel pînă în vremea de azi.

Biserica se continuă deci, potrivit voii Domnului. El poate, după planurile pe care le-a făcut, să prelungească sau să scurteze acest interval de timp care este în întregime în mîinile Sale, dar Biserica nu are nimic de a face cu timpurile şi evenimentele. Pentru iudeu, dimpotrivă, există neapărat date; pentru el, mari schimbări trebuie de asemenea să aibă loc şi de aceea, deoarece Daniel îi reprezintă pe iudei, diferența rămîne vădită. Pentru creştin, această carte nu este pecetluită. Totul este deschis, pentru că Duhul Sfînt locuieşte în noi, „căci Duhul cercetează toate, chiar cele mai adînci lucrări ale lui Dumnezeu."

Găsim deci, în legătură cu cartea, avertismentul cel mai solemn. „Cine este nedrept, să fie nedrept şi mai departe; cine este întinat, să se întineze şi mai departe; cine este drept să trăiască şi mai departe în dreptate. Şi cine este sfînt, să se sfințească şi mai departe!" Timpul despre care se vorbeşte aici nu ne priveşte deloc pe noi, ci pe aceia care vor fi pe pămînt după ce noi vom fi departe.Totul este fixat atunci. Nu va mai fi timpul de a căuta îndurarea: oricare ar fi starea în care Domnul ne va găsi le venirea Sa, totul este încheiat şi fixat, nu mai este cazul de schimbare. În consecință, citim: „Iată, Eu vin curînd şi răsplata Mea este cu Mine." Vedem că aceasta se referă la ceea ce a fost înainte — nu numai la venirea Sa pentru noi care păzim cuvintele profeției din această carte, ci şi pentru cei pe care îi va găsi aici pe pămînt, „pentru a da fiecăruia după cum este fapta lui." După aceasta Isus Se prezintă El însuşi şi în acelaşi timp anunță că a trimis pe îngerul Său.

„Eu, Isus, am trimis pe îngerul Meu să vă mărturisească aceste lucruri în biserici. Eu sînt Rădăcina şi Sămînța lui David, Luceafărul strălucitor de dimineață." „Şi Duhul şi Mireasa zic: „Vino!" Şi cine aude să zică „Vino!" Şi cel însetat să vină; cine vrea, să ia apa vieții fără plată!" Astfel Hristos, înfățişat nu numai ca Rădăcina şi Sămînța lui David, dar şi ca Luceafărul strălucitor de dimineață, face să țîşnească, sub acțiunea Duhului Sfînt, manifestarea de sentimente din inima Bisericii. Ea nu poate să audă vorbindu-se despre El în legătură cu acest punct de vedere, fără să dorească îndată ca El să vină. Ea nu zice, este adevărat: „Vino repede"; aceasta n-ar fi potrivit nici cu ea, nici cu creştinul. Ceea ce ni se potriveşte este răbdarea aşteptării. Dimpotrivă, cît este de prețios pentru inimă că El este Cel care zice: „Eu vin repede!" Şi Hristos singur, în Scriptură, vorbeşte totdeauna astfel. Cît despre noi, nu putem spune numai: „Vino!"

Noi dorim fără îndoială ca El să vină curînd, dar îi lăsăm Lui să hotărască momentul venirii, pentru că noi cunoaştem dragostea Sa şi putem să ne încredem în El. Noi ştim că, dacă El întîrzie, nu întîrzie în împlinirea făgăduinţei Lui (2 Petru 3.9), ci are o îndelungă răbdare pentru mîntuirea tuturor. Şi, cine ar vrea să lipsească sufletul de mîntuire sau să-L împiedice pe Domnul de a o arăta?

„Şi Duhul si Mireasa zic: „Vino!" Lui Isus I se adresează acest suspin. Spre care altul ar putea să fie îndreptat? Mireasa face să se urce spre Mire această dorinţă, iar Duhul Sfînt dă putere acestei revărsări a inimii sale. Dar, în afară de asta, este de asemenea un mesaj pentru alţii, un cuvînt adresat acelora care aud.

„Cine aude să zică: „Vino!" Ei sînt invitaţi să rostească aceeaşi chemare. Dacă credeţi, nu vă temeţi deloc, chiar dacă nu veţi avea decît puţină cunoştinţă: Domnul nu uită nici nu dispeţuieşte pe aceia care prin comparaţie cu alţii ar fi lipsiţi de pricepere. Tocmai această clasă de persoane o are El în vedere, în invitaţia făcută acelora care aud, de a spune: „Vino!" Mireasa reprezintă pe aceia care au în mod normal stăpînirea şi se bucură de drepturile lor. Mulţi n-au ajuns încă la acest punct, dar Domnul nu-i uită. „Cine aude să zică: „Vino!" A fi auzit numai glasul Său este, la urma urmei, punctul de plecare al oricărei binecuvântări. Nu este bucuria deplină, dar de aceasta depinde totul. Este drumul care conduce la tot, este luarea în stăpînire şi bucuria actuală pentru toate. „Cine aude" să fie deci încurajat să zică: „Vino!" Nu este nimic în Isus care să poată sau să trebuiască să vă oprească, nici să vă cauzeze vreo teamă. În El însuşi, vă veţi bucura, chiar dacă n-aţi fi avut aici pe pămînt deplina cunoştinţă a tot ce este El.

Dar în acelaşi timp cînd Biserica zice lui Hristos: „Vino!" şi cînd invită pe cei care cred să se unească fără teamă cu ea în această chemare, ea nu-i uită pe aceia care sînt nişte sărmani păcătoşi, fie că ei au convingerea adîncă despre faptul acesta, fie că ei simt numai o dorinţă produsă de harul lui Dumnezeu, ceea ce este cea mai slabă expresie a nevoii unui păcătos. Astfel Domnul găseşte loc pentru tot ceea ce este roadă propriului Său har — pentru chemarea de har, de asemenea, chiar dacă omul încă nu a dat un răspuns. Totuşi disprețul harului duce neapărat la judecată.

Cartea se termină după un avertisment solemn către aceia care ar adăuga sau ar scoate ceva din conţinutul ei.

„Cel care dă mărturia despre aceste lucruri, zice: „Da, Eu vin repede." Amin! Vino, Doamne Isuse!"

„Da, Eu vin curînd"; cît de preţioase sînt aceste cuvinte după o atît de lungă aşteptare! După atîtea dureri, încercări, greutăţi, primejdii, cît este de plăcut să ai un astfel de cuvînt, rostit de Acela

care este sfînt şi Adevărat şi care cu siguranță are să vină în credincioşia iubirii Sale. El nu va uita să împlinească făgăduința pentru care a dat o arvună inimilor noastre. El vine, şi pentru noi aceasta va fi în curînd.

Să poată inimile noatre, eliberate de orice piedică, să răspundă nestînjenit „Amin" la cuvîntul Său de iubire şi de adevăr! Harul Său să fie cu toți!